ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΪΟΣ 1965

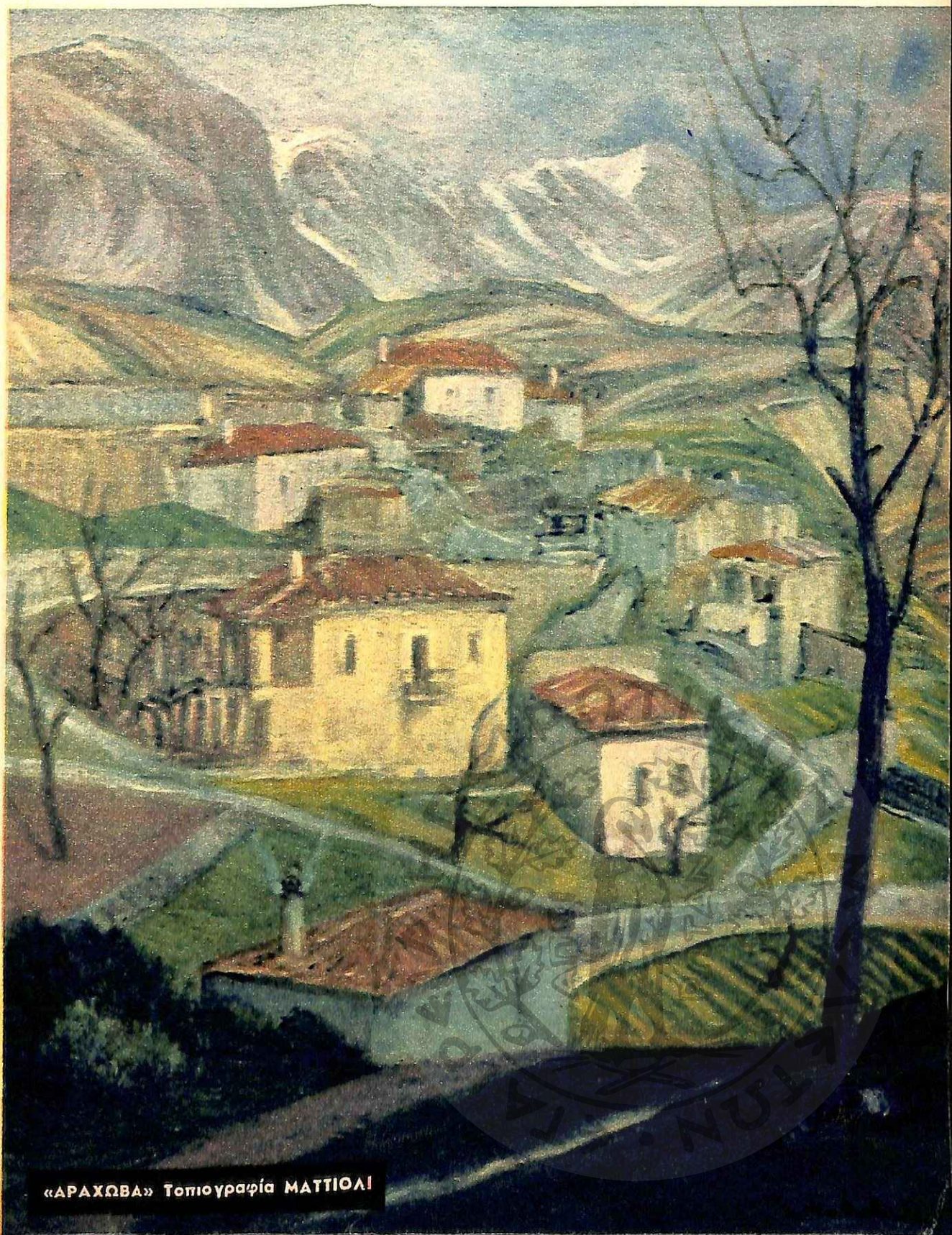

«ΑΡΑΧΩΒΑ» Τοπιογραφία ΜΑΤΤΙΟΛΙ

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ

Στίχοι
ΑΡ. ΚΟΥΡΤΙΔΗ

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

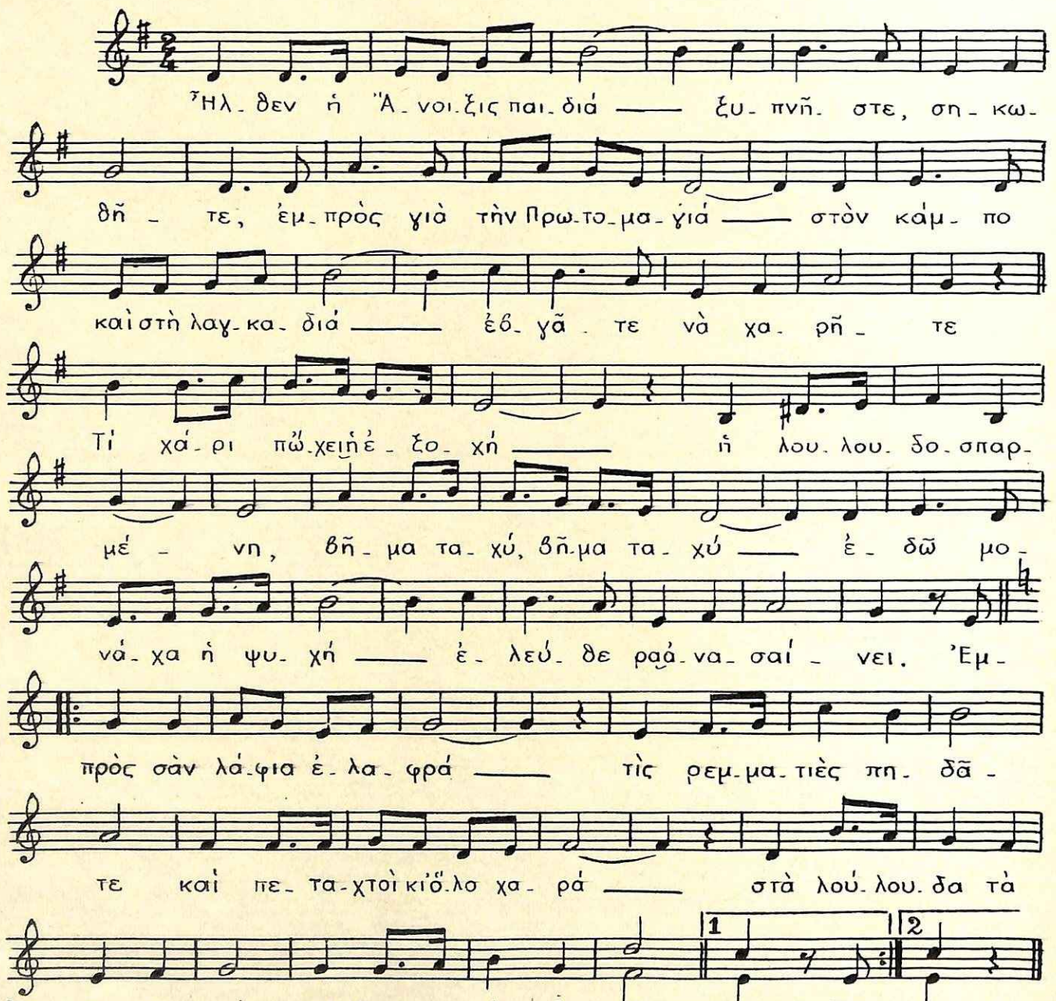

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941 • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 20ὸν **ΜΑΪΟΣ 1965 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 8**

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ **ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1091, ἄρθρον 6 : Διεύθυνσις Περιοδικοῦ : **ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ,** Δώρα δ' Ἴστρια 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ,** Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησία συνδρομὴ Ἐσωτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

	Σελὶς		Page
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : 8 Μαΐου — Παγκόσμιος ἡμέρα Ε.Σ.	1	EDITOR'S : 8th May–The World Day of the Red Cross	1
ΜΗΝΥΜΑΤΑ : Προέδρου καὶ Γ. Γραμ. Συνδέσμου Ε.Σ.— Προέδρου Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.	2	MESSAGES : By the President and the Secretary Gen. of the League of R.C. Societies–by the President of the Board H.J.R.C.	2
Σ. Σ. : Τί γίνεται στὸν Κόσμο.	3	S.S. : What Goes Aroung the World.	3
ΑΝΔΡ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Πρωτομαγιὰ	4	ANDR. KARANTONIS: The 1st of May	4
Θ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : «Δός μοι ποιεῖν».	5	TH. KONSTANTINOU : Poem	5
ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: «Κύριε, εὐλογητὸς εἶ»!	»	SP. PANAGIOTOPOULOS: Poem	»
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Ἡ προσταγὴ τοῦ Βασιλέως.	6	E. FOTIADES: King's Order	6
Σ.Π. : Ἡ ἀνθρωπιστικὴ διαπαιδαγώγησις τῆς Νεότητος	7	S. P. : Humanitarian Education of Youth	7
ΜΑΤΘ. ΜΟΥΝΤΕ : Κοντὰ στὸ πηγάδι τοῦ Ἰακὼβ	8	MATH. MOUNTES : Near Jacob's Well	8
ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ Ε.Σ.Ν.	9	FROM J.R.C. MAGAZINES ABROAD	9
ΠΑΠΟΥ - ΓΙΑΓΙΑΣ: Ἔμμετρες συμβουλὲς	»	GRANDFATHER–GRANDMOTHER: Advice in verse	»
ΕΥ. Σ. ΣΤΑΜΑΤΗ: Ἡ καθημερινὴ μας φυσική.	10	E. STAMATIS: Everyday Physics.	10
ΓΙΩΡΓΗ ΚΡΟΚΟΥ : Ὁ καλύτερος.	11	G. KROKOS : The Best.	11
Θ. ΑΧΑΙΟΥ : (ΣΠΗΛ.) Ἐξιλέωση	12	THANOS AHAIOS (SPIL.) : Expiation	12
ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ: Ἡ ἁρπαγὴ τῆς Περσεφόνης	14	MELISSANTHI: Abduction of Persephone	14
Κ. Χ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ: Τὰ γενέθλια τῆς Κωνσταντινουπόλεως	15	K. ANGELIDES : The Birthday of Constantinople	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.: Εἰκόνες	16	H.J.R.C. ACTIVITIES : Pictures	16
ΚΙΝΗΣΙΣ—ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18	H.R.C. and H.J.R.C. Movement–Activities	18
ΚΩΣΤΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗ : Ἕνα βραβεῖο εὐγενείας	21	K. ZOUMBOULIDES : An Award for Politeness	21
Φ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ: Ὀπτικὰ φαινόμενα τῆς ἀτμοσφαίρας	22	F. KARAPIPERIS: Optic Phenomena of the Atmosphere	22
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ἀπὸ τὴ μυθολογία τοῦ οὐρανοῦ.	23	N. G. DIMITROKALLIS : Mythology of the Stars	23
Α.Κ.: Τὰ Ἑλληνικὰ νησιά.	24	A.K. : The Greek Islands	24
ΞΕΝΗΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ : Τὸ ταξίδι στὴν ὀνειροχώρα	25	XENI KERASIOTI : A Trip to Dreamland	25
Κ. Α. : Φιλλανδία.	26	K.A. : Finland.	26
L. CONGER : Ὁ κόσμος μιᾶς γυναίκας (Μετάφρ. Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ).	27	L. CONGER : The World of a Woman (Transl. by M. EKONOMOU)	27
ΑΛΚΗΣ ΓΟΥΛΙΜΗ : Τὸ δῶρο τοῦ Κίτσου	28	ALKI GOULIMI : Kitsos Gift	28
ΑΠ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ : Ὁ Ἐρ. Ντυνὰν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ε. Σ..	29	A. PAPATHEODOROU : Dunant and the Task of Red Cross	29
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ–ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΙΣ	30	READERS' CONTRIBUTION – PUZZLES	30
ΕΚΤ. ΜΑΛΟ: Χωρὶς Οἰκογένεια	31	HECT. MALO: Without Family	31
Α.Β. — Α. ΚΟΥΡΤΙΔΗ, ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Στίχοι - Μουσικὴ στὰ ἐσώφυλλα.		A.B. — A. KOURTIDES, AL. PANAGIOTOPOULOS : Music–Verse in the inner cover.	

8 ΜΑΪΟΥ: Ἡμέρα γεννήσεως τοῦ Ντυνὰν - Παγκόσμιος ἡμέρα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

Κάθε χρόνο ἡ 8η Μαΐου ἔχει καθιερωθῆ σ' ὅλον τὸν κόσμο νὰ γιορτάζεται ὡς «Διεθνὴς Ἡμέρα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ». Ὁ ἐφετεινὸς παγκόσμιος ἑορτασμός της εἶναι ἀφιερωμένος στὴν Νεότητα καὶ στὴν συμβολή της στὸ ἔργο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Πάντοτε τὰ βλέμματα τοῦ κόσμου στρέφονται στὴν Νεότητα. Σωστὸς λοιπὸν ὁ ἐφετεινὸς ἑορτασμὸς γιὰ τὴν Νεότητα. Ὅπως καὶ στὴν Ἑλλάδα, ὅλοι οἱ Ἐρυθροὶ Σταυροὶ ἔχουν τὸν δικό τους Ἐρυθρὸ Σταυρὸ Νεότητος καὶ τὴν ἴδια δραστηριότητα, τὶς ἴδιες ἐπιδιώξεις, τὴν ἴδια ἀγάπη καὶ στοργὴ γιὰ τὸν συνάνθρωπο. Στὴν χώρα μας ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς φροντίζει ὥστε τὰ ἰδανικὰ τῶν νέων παιδιῶν νὰ ἐμπνέωνται ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ διδάγματα τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ κατηύγασε μὲ τὸ φῶς του τὴν ὑφήλιο καὶ ἄλλαξε τὴν πορεία τῆς ἀνθρωπότητος. Τοῦ πολιτισμοῦ πού, πολλοὺς αἰῶνες προτοῦ γεννηθῆ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός, εἶχε ἱδρύσει μὲ τὴν ἔμπνευσι καὶ τὴν στοργὴ τοῦ Οὐρανοφάντορος Μεγάλου Βασιλείου, τὴν «Βασιλειάδα», ποὺ δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ ὅ,τι σήμερα ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός. Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς εἶναι συνεχιστὴς αὐτῶν τῶν ὡραίων διδαγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζει καὶ αἰσθάνεται ἱκανοποίησι ποὺ κατὰ τὴν ἐφετεινὴ 8η Μαΐου θὰ ἑορτάση τὴν δραστηριότητα, τὴν προσπάθεια καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ ἐμπνέει ἡ Νεότητα γιὰ τὸ μέλλον. Γιὰ τὸ μέλλον ποὺ τῆς ἀνήκει. Ὁ Ε.Ε.Σ. διαπιστώνει ὅτι οἱ Ἕλληνες Ἐρυθροσταυρῖτες βρίσκονται μεταξὺ τῶν πρώτων στὴν ἐκπλήρωσι τῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν καὶ προσφέρουν τὴν βοήθειάν των ὄχι μόνον σὰν καθῆκον ἀλλὰ καὶ σὰν ξεχείλισμα μιᾶς ἀγάπης γιὰ τοὺς συνανθρώπους. Οἱ ἐφετεινοὶ σεισμοί, ποὺ ἔπληξαν μεγάλες περιοχὲς τῆς χώρας μας, ἔδειξαν ἀκόμη μιὰ φορὰ πόσο πολὺ μποροῦν νὰ βοηθήσουν οἱ νέοι Ἐρυθροσταυρῖτες.

Τὴν 8η Μαΐου τοῦ 1965 μὲ ὑπερηφάνεια ἡ πατρίδα μας θὰ γιορτάση τὴν Ἐρυθροσταυρική της Νεότητα καὶ μὲ ὑπερηφάνεια θὰ δείξη σ' ὅλον τὸν κόσμο τί ἐπιτελεῖ ἡ ἑλληνικὴ νεολαία στὰ πλαίσια τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

ΕΠΙΠΕΔΙΑ ΕΠΕΡΤΡΙΚΟΥ ΜΑΣΤΙΓΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΜΤ. ΓΕΩΡΓΑΣ
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 36198

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου καὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Λέοντος καὶ Ἡλίου τῶν: Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἐρυθρῶν Σταυρῶν — Γεν. Γραμματέως Συνδέσμου Ἐρυθρῶν Σταυρῶν — Προέδρου Ἐφορείας Ε. Ε. Σ. Ν.

Συνήθης ἴσως ἀλλὰ πράγματι ἀληθὴς εἶναι ἡ διαπίστωσις ὅτι ἡ Νεότης ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε τόσας εὐκαιρίας ὅσας ἔχει σήμερον.

Τὰ 68 ἑκατομμύρια μέλη τοῦ Ε.Σ. Νεότητος ἔχουν κάμει ἐξέχουσαν Ἐρυθροσταυρικὴν Ἐργασίαν εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς σφαίρας μας. Ἐν τούτοις ὅλοι γνωρίζουν πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ἤναψαν παρὰ μόνον ἕνα κερὶ εἰς τὰς ἀπεράντους σκοτεινὰς περιοχὰς τῆς ἀνάγκης. Οὕτω δι' αὐτοὺς τὸ παρελθὸν ἀποτελεῖ σημεῖον ἐκκινήσεως διὰ τὸ μέλλον.

Τὰ μέλη τῆς Νεότητος ἀναγνωρίζουν ὅτι εἶναι τῷ ὄντι τραγικὸν νὰ πράττουν τὸ ἐλάχιστον ὅταν σήμερον τὸ μέγιστον εἶναι δυνατόν. Καὶ μπράβο εἰς αὐτοὺς δι' αὐτήν των τὴν συμπεριφοράν!

JOHN A. MACAULAY
Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Διοικητῶν τοῦ Συνδέσμου Ἐρυθρῶν Σταυρῶν

●

Εἶμαι εὐτυχὴς ἀναγγέλλων ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Παγκόσμιος Ἡμέρα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τίθεται ὑπὸ τὸ σῆμα τῆς Νεότητος. Τὸ θέμα αὐτῆς: «ΝΕΟΤΗΣ, ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΠΙΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ», δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἡμέραν τῆς 8ης Μαΐου, ἀλλ' ἐκτείνεται δι' ὅλον τὸ τρέχον ἔτος καὶ πολὺ πέραν αὐτοῦ.

Πλέον τοῦ ἡμίσεος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν Ἐθνῶν ἔχουν ζωὴν μικροτέραν τῶν εἴκοσι ἐτῶν. Ὅ,τι ἐπιβάλλεται εἶναι ὅπως ἡ ΝΕΟΤΗΣ αὕτη μὴ περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας, ἀλλὰ ἐπίσης εἰς τὸ νὰ δημιουργῇ καὶ νὰ ἀποφασίζῃ τί πρέπει νὰ γίνεται.

Ὡς ἐκ τούτου ἐμελετήσαμεν τί δύναται νὰ συνεισφέρῃ τὸ μέγιστον αὐτὸ δυναμικὸν καλῆς θελήσεως καὶ ἡτοίμασεν ἓν πενταετὲς Διεθνὲς Σχέδιον Ἀλληλοβοηθείας, ἡ ἔναρξις τοῦ ὁποίου κηρύσσεται μὲ τὴν σημερινὴν Παγκόσμιον Ἡμέραν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. 104 Ἐθνικοὶ Ἐρυθροὶ Σταυροὶ εἰς τὴν Οἰκουμένην ἀναλαμβάνουν νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ ἔργον τοῦτο.

HENRIK BEER
Γ. Γραμ. Συνδέσμου Ἐρυθρῶν Σταυρῶν

●

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Παγκοσμίου ἡμέρας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπευθύνω πρὸς τοὺς νέους Ἕλληνας Ἐρυθροσταυρίτας ἐγκάρδιον χαιρετισμόν.

Ἀγαπητοὶ Νέοι Ἐρυθροσταυρῖται, ἔχομεν ὀπίσω μας δρᾶσιν πλουσίαν 40 ἐτῶν, ἐνταχθέντες εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ 1877 ἱδρυθέντα Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν. Εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ ἰδίως εἰς τὰς κρισίμους διὰ τὴν Πατρίδα μας στιγμὰς καὶ εἰς τὰς δοκιμασίας τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου δὲν παρελείψαμεν νὰ δώσωμεν τὸ «παρών». Καὶ εἰς τὰς σχέσεις μας μὲ τὴν Νεότητα τῶν ἄλλων Κρατῶν εἴμεθα ἐκ τῶν πρώτων.

Ἐξεκινήσαμεν ὀλίγοι καὶ σήμερον εἴμεθα 500 χιλιάδες. Εἴμεθα ὑπερήφανοι ὅτι μαζὶ μὲ 250 ἑκατομμύρια ἄλλων Ἐρυθροσταυριτῶν ἀνηκόντων εἰς 104 χώρας συμβαδίζομεν εἰς τὴν λεωφόρον τῶν εὐγενεστάτων ἰδεωδῶν τῆς ἀλληλοβοηθείας, τῆς βελτιώσεως τῶν ὑγιεινῶν συνθηκῶν, τῆς ὑποστηρίξεως τῶν πασχόντων καὶ ἀδυνάτων καὶ τῆς καλλιεργείας τοῦ πνεύματος τῆς διεθνοῦς φιλίας.

Ὑπὸ τὰς πτέρυγας ἐμπνευσμένων ἡγετῶν τοῦ Ε. Ε.Σ. ἑτοιμαζόμεθα νὰ πραγματοποιήσωμεν τὸ σύνθημα τῆς Μεγάλης Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διὰ τὴν δευτέραν ἑκατονταετίαν καὶ νὰ ἐργασθῶμεν ὄχι μόνον διὰ τὴν ἐπικράτησιν ἀνθρωπιστικῆς συμπεριφορᾶς καὶ πνεύματος ἀλληλεγγύης καὶ φιλανθρωπίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν ἀσφαλῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ πνεύματος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλίας εἰς διεθνῆ κλίμακα καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Εἰς τὴν προσπάθειάν μας ταύτην αἰσθανόμενοι τὴν ἐξ ὕψους εὐλογίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Θρησκείας μας, τοῦ ὁποίου τὰ παραγγέλματα ζητεῖ νὰ πραγματοποιήση τὸ Ἐρυθροσταυρικὸν ἔργον, ἂς προσπαθήσωμεν νὰ δικαιώσωμεν τὴν πίστιν τῆς Διεθνοῦς μας Ὀργανώσεως, ὅτι ἡ Νεότης εἶναι ἡ δύναμις τοῦ παρόντος καὶ ἡ ἐλπὶς τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ ἂς προχωρήσωμεν μὲ αἰσιοδοξίαν καὶ μὲ ἔντασιν τῶν προσπαθειῶν μας εἰς τὸ γνώριμον καὶ προσφιλὲς ἔργον μας, τὸ ὁποῖον τόσον ἐναργῶς προβάλλει τὸ σύνθημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ: Per Humanitatem ad Pacem (Διὰ τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν Εἰρήνην).

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ
Πρόεδρος Ἐφορείας τοῦ Ε.Σ.Ν.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

«Τὰ Δίκτυα ἀλληλεγγύης». Ἐπιστημονικὰ ὄργανα μὲ πρόχειρα ὑλικά. — Διακοπὲς σὲ ξένες χῶρες. — Ἕνα μνημεῖο σὲ προμάχους τῆς ἐλευθερίας

Η ΠΕΙΝΑ βασανίζει πολλὲς ἀπὸ τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες. Ἡ ἐγχώρια παραγωγὴ τροφίμων δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ θρέψῃ τὸν πληθυσμὸ καὶ χρήματα δὲν περισσεύουν γιὰ νὰ εἰσαχθοῦν τρόφιμα ἀπὸ ἄλλες χῶρες. Ὁ Ὀργανισμὸς Τροφίμων καὶ Γεωργίας τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἔκαμε ἔκκλησι γιὰ τὴν ἐνίσχυσι αὐτῶν τῶν χωρῶν. Χιλιάδες παιδιὰ στὴ Γαλλία ἀνταποκρίθηκαν στὴν ἔκκλησι καὶ ὠργάνωσαν μεταξύ τους «δίκτυα ἀλληλεγγύης».

Τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ τὰ δίκτυα περιλαμβάνει 30 - 50 παιδιὰ τοῦ ἴδιου σχολείου, τῆς ἴδιας συνοικίας ἢ τοῦ ἴδιου χωριοῦ καὶ κάθε παιδὶ — μέλος τοῦ δικτύου πρέπει νὰ δώσῃ, ἀπὸ τὶς οἰκονομίες του ἢ ἀπὸ τὴν ἀμοιβὴ τῆς δουλειᾶς του, ἂν ἐργάζεται, δέκα γαλλικὰ φράγκα (60 δραχμές). Μὲ αὐτὰ τὰ χρήματα, τὰ «δίκτυα» ἀγοράζουν ἐργαλεῖα καὶ τὰ στέλνουν στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες, γιὰ νὰ τὶς βοηθήσουν νὰ ἀναπτύξουν τὴν παραγωγή τους, ἔτσι ποὺ τὰ τρόφιμα νὰ φθάνουν γιὰ ὅλους τοὺς κατοίκους.

*

Η ΟΥΝΕΣΚΟ ἔχει ἐκδώσει ἕνα βιβλίο, ποὺ ἔχει μεταφρασθῆ ἕως σήμερα σὲ 26 γλῶσσες καὶ κυκλοφορήσει σὲ 400 χιλιάδες ἀντίτυπα. Πρόκειται γιὰ ἕνα «Ἐγχειρίδιο» ποὺ δίνει ὁδηγίες γιὰ πρακτικὲς ἐπιστημονικὲς καὶ τεχνικὲς ἐφαρμογὲς μὲ πρόχειρα μέσα: πῶς νὰ κατασκευάσετε ἕνα ἠλεκτροσκόπιο, ἕνα βαρόμετρο, ἕνα μικροσκόπιο κ.λ.π. μὲ ὑλικὰ ὅπως γυαλιὰ λάμπας, ἀνοιχτήρια κονσερβῶν, παλιὲς κάνουλες, σκασμένες σαμπρέλες, κομμάτια ἀπὸ σπάγγο καὶ τὰ παρόμοια.

Ἡ ἀνάγκη γιὰ ἕναν τέτοιον ὁδηγὸ ἔγινε αἰσθητὴ κατὰ τὸ τέλος τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου, ὅταν τὰ σχολεῖα τῶν ἐρημωμένων περιοχῶν βρέθηκαν χωρὶς ὄργανα διδασκαλίας. Τότε ἡ ΟΥΝΕΣΚΟ ἀνέθεσε στὸν Ἄγγλο καθηγητὴ Ι. Π. Στήβενσον νὰ συντάξῃ ἕνα συνοπτικὸν Ὁδηγό, ποὺ τυπώθηκε μὲ τὸν τίτλο «Ὑποδείξεις πρὸς τοὺς διδασκάλους ἐπιστημονικῶν μαθημάτων, εἰς τὰς καταστραφείσας χώρας». Τὸ βιβλιαράκι αὐτό, περιζήτητο ἀπὸ τὴν ἀρχή, πλουτίσθηκε σιγὰ - σιγὰ μὲ πορίσματα τῆς πείρας ἐκείνων ποὺ ἐφήρμοσαν τὶς ἀρχικὲς ὑποδείξεις, κ' ἔτσι δημιουργήθηκε τὸ μεγάλο «Ἐγχειρίδιο», ποὺ κυκλοφόρησε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ 1956, σὲ ἀγγλικὴ γλῶσσα, καὶ τώρα ἔχει μεταφρασθῆ ἀκόμη καὶ σὲ ἀφρικανικὲς διαλέκτους.

Ἡ σύντροφος καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Κέννεντυ, ἐνῶ ἑτοιμάζονται νὰ παρακολουθήσουν τὴν κηδεία τοῦ μεγάλου νεκροῦ.

*

ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΒΙΒΛΙΟ ποὺ ἐνδιαφέρει τοὺς νέους, εἶναι τὸ «Διακοπὲς σὲ ξένες χῶρες», ποὺ ἐκδίδεται κάθε χρόνο ἀπὸ τὴν ΟΥΝΕΣΚΟ. Τὸ βιβλίο αὐτὸ δίνει πληροφορίες γιὰ τὶς δυνατότητες ποὺ προσφέρει κάθε χώρα στοὺς νέους ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ περάσουν τὶς διακοπές τους στὸ ἐξωτερικό: τάξεις θερινῶν μαθημάτων, συνθῆκες, διαμονῆς σὲ σπουδαστικοὺς ξενῶνες, κατασκηνώσεις, ἐκπαιδευτικὲς ἐκδρομὲς κ.λ.π.

*

ΣΤΙΣ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1215, οἱ τιτλοῦχοι τῆς Ἀγγλίας ὑποχρέωσαν τὸν τότε βασιλέα τῆς χώρας Ἰωάννη (τὸν Ἀκτήμονα) νὰ ὑπογράψῃ τὴν περιλάλητη «Μάγκνα Κάρτα», δηλαδὴ τὸ Χάρτη τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ. Ἡ ὑπογραφὴ πιστεύεται ὅτι ἔγινε στὴν τοποθεσία Ράννυμηντ, στοὺς πρόποδες τοῦ λόφου Κοῦπερς Χίλλ, κοντὰ στὸν Τάμεσι. Σ' αὐτὸν τὸ λόφο στήθηκε στὰ 1953 ἕνα μνημεῖο γιὰ τοὺς ἀεροπόρους τῆς Βρεταννικῆς Κοινοπολιτείας ποὺ ἔπεσαν στὸ β' παγκόσμιο πόλεμο. Στὴν ἴδια τοποθεσία οἱ Ἄγγλοι παρεχώρησαν στοὺς Ἀμερικανοὺς ἕνα στρέμμα γῆς, γιὰ νὰ τιμήσουν συμβολικὰ τὴ μνήμη ἑνὸς προμάχου τῆς ἐλευθερίας, τοῦ Προέδρου τῶν Η.Π.Α. Τζὼν Κέννεντυ ποὺ δολοφονήθηκε στὶς 22 Νοεμβρίου 1963. Σὲ μία ἀναμνηστικὴ πλάκα ποὺ θὰ τοποθετηθῆ στὴν πλαγιὰ τοῦ Κοῦπερς Χίλλ, θὰ χαραχθῆ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ λόγο ποὺ ἐξεφώνησε ὁ Κέννεντυ στὸ Ἀμερικανικὸ Κογκρέσσο, ὅταν ἀνέλαβε τὴν Προεδρία (20-1-1961):

»Ἂς μάθῃ κάθε ἔθνος ὅτι θὰ ὑποβληθῶμεν εἰς κάθε θυσίαν, θ' φέρωμεν κάθε βάρος, θὰ ὑποστηρίξωμεν κάθε φίλον καὶ θὰ ἀντιταχθῶμεν εἰς κάθε ἐχθρόν, διὰ νὰ διασφαλίσωμεν τὴν ἐπιβίωσιν καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἐλευθερίας».

Σ.Σ.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλὰ εἶναι τὰ θύματα κυρίως μεταξὺ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ἄγνοια τοῦ σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται ἐγκαταλελειμμένα πολεμεφόδια (χειροβομβίδες, νάρκες κλπ.). Γι' αὐτὸ τονίζομεν καὶ πάλιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργάζωνται τέτοια ἀντικείμενα, οὔτε ν' ἀφήνουν ἄλλους νὰ τὰ πλησιάζουν, ἀλλὰ μόλις τ' ἀντικρύζουν νὰ εἰδοποιοῦν ἀμέσως τὴν πλησιεστέραν ἀστυνομικὴν ἢ στρατιωτικὴν Ἀρχήν.

ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ κιόλας μέρες τοῦ Μάρτη, πολλὲς φορὲς κι ἀπὸ τὶς τελευταῖες τοῦ Φλεβάρη, τὶς ὧρες ἐκεῖνες ποὺ κατὰ τὸν ποιητή,

Ὅλα βραδιάζουν καὶ τρυφεραίνουν,

κάποια ξαφνικὰ φυσήματα αὔρας πιὸ δροσερὰ κι ἀπὸ τὴν ἰδέα τῆς δροσιᾶς, γλυστρώντας στὸ πρόσωπό μας κι ἀναταράζοντας ἐλαφρὰ τὰ μαλλιά μας, μαλακώνουν τόσο εὐφρόσυνα τὴ σκληρὴ χειμωνιάτικη καρδιά μας, ὥστε γιὰ μιὰ στιγμὴ νομίζουμε πὼς οἱ γλυκύτατες αὐτὲς αὔρες εἶναι φυσημένες ὁλόϊσια ἀπὸ τὴν καρδιὰ τοῦ παραδείσου. Κι ἀληθινὰ ἀπὸ τὸν παράδεισο ἔρχονται οἱ αὔρες, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Ἄνοιξη. Εἶναι τὰ γλυκὰ προμηνύματα τοῦ γυρισμοῦ τῆς ἄνοιξης, τοῦ γυρισμοῦ τῆς δικῆς μας ζωῆς στὴν ὡραιότερη ὥρα της. Κι ὅπως οἱ μεγάλες καταστροφὲς κ' οἱ οἰκουμενικὲς λύπες ἑνώνουν σὲ μιὰ κοινὴ ἐκδήλωση τὴν κατάθλιψη καὶ τὴν ἀπόγνωση τῶν ἀνθρώπων, ἔτσι καὶ οἱ οἰκουμενικὲς χαρές, ὅπως εἶναι ἡ μεθυστικὴ χαρὰ γιὰ τὸ γυρισμὸ τῆς ἄνοιξης, κάνουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ δείχνουν τὴ χαρά τους αὐτὴ ὅλοι μαζί, μὲ τελετές, γιορτὲς καὶ πανηγύρια. Οἱ γιορτὲς αὐτὲς ὅποιες μορφὲς κι ἂν παίρνουν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, διαπνέονται ἀπὸ μιὰ κοινὴ πνοή, ἀπὸ ἕνα κοινὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα εὐγνωμοσύνης καὶ λατρείας πρὸς τὶς δημιουργικὲς δυνάμεις. Τὶς δυνάμεις αὐτὲς ποὺ κάθε χρόνο ἀνανεώνουν τὸ θαυμαστὸ φαινόμενο τῆς ζωῆς πάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Γιατὶ μύριες δημιουργικὲς δυνάμεις δουλέψανε ὅλο τὸ χειμώνα στὰ σπλάχνα τῆς γῆς γιὰ νὰ προετοιμάσουνε σιωπηλὰ τὸν ἐρχομὸ τῆς ἐξαίσιας ἀνοιξιάτικης ὥρας, ποὺ εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς αἰώνιας νεότητας κ' ἡ ἐλπίδα τῆς νέας ζωῆς. Δίχως τὴν ἐλπίδα αὐτὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήση καὶ μία μόνον στιγμὴ ἡ ἀνθρωπότητα. Οἱ ἴδιες αὐτὲς δυνάμεις δουλέψανε καὶ μέσα στὰ δικά μας σπλάχνα. Γιατὶ κι ὁ ἄνθρωπος ἀνοίγει σὰν τὰ φύλλα καὶ σὰν τὰ λουλούδια, μὲ μόνη τὴ διαφορὰ πὼς τὸ ξέρει καὶ πὼς μπορεῖ νὰ τὸ τραγουδήση.

Τοῦ Μαϊοῦ ροδοφαίνεται ἡ μέρα,
ποὺ ὡραιότερη ἡ φύση ξυπνάει,
καὶ τὴν κάνουν λαμπρὰ καὶ γελάει
πρασινάδες, ἀχτῖνες, νερά.
Ἄνθη κι ἄνθη βαστοῦνε στὸ χέρι
παιδιὰ κι ἄντρες, γυναῖκες καὶ γέροι·
ἀσπροεντύματα, γέλια καὶ κρότοι.
Ὅλοι οἱ δρόμοι γιομάτοι χαρά·
ναί, χαρῆτε τοῦ χρόνου τὴ νειότη
ἄντρες, γέροι γυναῖκες, παιδιά.

Οἱ στίχοι αὐτοὶ τοῦ Σολωμοῦ, μᾶς δείχνουν ἀκριβῶς τὴν ἔκφραση τῆς ὁμαδικῆς χαρᾶς τοῦ λαοῦ μας ποὺ τὴν Πρωτομαγιὰ ξεχύνεται στὶς ἐξοχές, διασκεδάζει μὲ χοροὺς καὶ τραγούδια, πλέκει στεφάνια ἀπὸ λουλούδια, καὶ γυρίζοντας σπίτι του κρεμνᾶ τὰ στεφάνια αὐτὰ ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτά του.

Τὰ δροσερὰ καὶ πολύχρωμα λουλουδένια στεφάνια, ποὺ κρεμιοῦνται κάθε Πρωτομαγιὰ ἀπάνω ἀπὸ ὅλες τὶς πόρτες τῶν ἑλληνικῶν σπιτιῶν, μοσχοβολοῦν κ' ἐντός μας μὲ τὴν ἀξεθύμαστη ἐκείνη εὐωδιὰ ποὺ σκορποῦν οἱ πανάρχαιες λαϊκές μας παραδόσεις.

Τὸ συμβολικὸ μαγιάτικο στεφάνι, ποὺ ἄλλοι πλέξανε κορφολογώντας μόνοι τους λουλούδια ἀπὸ τὰ περιβόλια καὶ ἄλλοι τὸ ἀγόρασαν ἕτοιμο, εἶναι ὁ ἄνθινος κρίκος ἀπάνω ἀπὸ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, ποὺ συνδέει ἁρμονικὰ τὴ μιὰ ἑλληνικὴ ἄνοιξη μὲ τὴν ἄλλη. Γιατὶ ἀπὸ τὰ πανάρχαια προχριστιανικὰ χρόνια ὥς σήμερα, οἱ λαοὶ ποὺ γεννήθηκαν, ζήσαν καὶ γίναν ἔπειτα χῶμα, μῦθος καὶ ἱστορία ἑλληνική, εἶχαν καταλάβει ὄχι μονάχα τὴν ἀσύγκριτη ὀμορφιὰ τῆς ἀνοιξιάτικης ὥρας, μὰ καὶ τὴ βαθύτερη σημασία της. Τὸ ὁλοένα ἀνυψωνόμενο πρὸς τὴ συνείδηση ἔνστικτο τῆς ζωῆς, τοὺς ἔμαθε ἔγκαιρα πὼς ὁ μαθηματικὰ προσδιοριζόμενος κάθε τόσο ἐρχομὸς τῆς ἄνοιξης μ' ὅλα

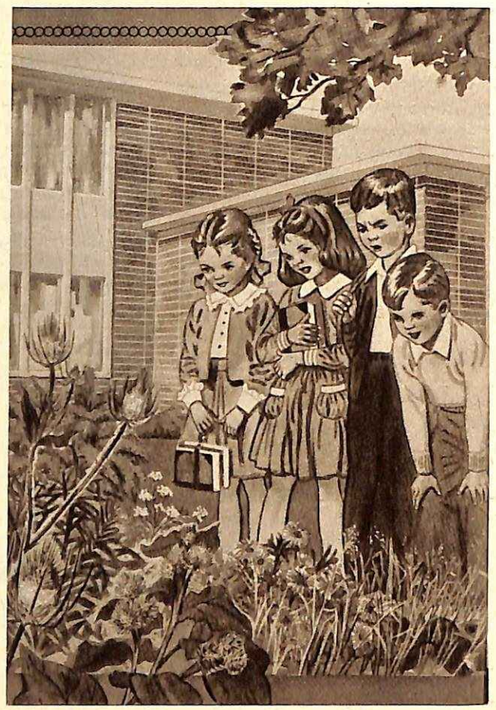

της τὰ θαυμαστὰ φυτικὰ φαινόμενα κ' ἐπακόλουθα, μὲ τὴ βλάστηση καὶ τὴν ἀναζωογόνηση τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων τῆς γῆς, ἦταν ἡ ἀπόδειξη τῆς εὔνοιας τῶν θεῶν πρὸς τὴ ζωὴ καὶ τὴ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων. Ἔτσι, ἡ πλουσία ἀπόλαυση τῶν ἀμέτρητων ἀγαθῶν τῆς ἄνοιξης μαζὶ μὲ τὴν θρησκευτικὴ κατανόηση τῆς κοσμοζωϊκῆς της σημασίας, στάθηκε μιὰ ἀπὸ τὶς κυριώτερες πηγὲς τῶν ἀρχαίων ἱερῶν θεσμῶν ποὺ εἶχαν ἀποκορύφωσή τους τὴν τέλεση διαφόρων θρησκευτικῶν μυστηρίων. Κάθε χρόνο στὸ ἔμπα τῆς ἄνοιξης ἑόρταζαν τὰ Διονύσια, τὰ Ἀνθεστήρια, τὰ Ἀνθεσφόρια, γιὰ νὰ δηλώσουν τὴν εὐγνωμοσύνη στὶς θεῖες δυνάμεις τῆς ἀναδημιουργίας. Ὅσα ἐκφραστικὰ μέσα διέθεταν οἱ πρόγονοί μας, μουσική, στιχουργία, χορευτικὴ παντομίμα, θρησκευτικὴ τυπολογία, ὑμνῳδίες, τὰ συνέπλεκαν σ' ἕνα σύνολο ὁμαδικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ νὰ τιμήσουν τὸ θεὸ τῆς ἄνοιξης, τὸν Διόνυσο. Σὰ μακρινὴ ἐπιβίωση τῆς θρησκευτικῆς αὐτῆς ἀλλὰ καὶ πλατύτερα ζωϊκῆς παραδόσεως τῶν Διονυσίων καὶ τῶν Ἀνθεστηρίων γιορτάζει σήμερα ὁ λαός μας τὴν Πρωτομαγιά. Εἶναι μιὰ ἑλληνικωτάτη γιορτὴ καθολικῆς λαϊκῆς χαρᾶς ποὺ ἐπισφραγίζει μ' ἕνα φυσιολατρικὸ ξέσπασμα τὸ θεῖο μυστήριο τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὴν Πρωτομαγιὰ προσφέρει στὸν ἀναστημένο Κύριο ἕνα στεφάνι ἀπὸ τριαντάφυλλα ποὺ τὰ πέταλά τους εἶναι χρωματισμένα ἀπὸ τὸ καταπόρφυρο αἷμα τῆς ζωῆς.

Ἐκεῖ, σὲ κεῖνο τὸ χωράφι, σ' ὅλα τὰ μαγιάτικα χωράφια, καῖνε τὶς φλόγες τους οἱ παπαροῦνες ἀνάμεσα στὴν πρασινάδα τῶν σταχυῶν καὶ τὴν ἀσπράδα τῶν χαμομηλιῶν. Μήπως ἐκείνη τὴ μοναχικὴ παπαρούνα τῆς Ἀττικῆς εἶχε στὸ νοῦ του ὁ ποιητὴς ὅταν ἔγραψε:

καὶ ὅταν φέγγει ἀπάνου της ὁ ἥλιος
εἶν' ἐδῶ ποὺ ἡ παπαρούνα
σὲ ἄκρη χωραφιοῦ παραριγμένη
λάμπει σὰ φωτιὰ ἱερὴ
πρὸς τὴ χάρη ἀγνώριστου θεοῦ
ἀπὸ κάποιαν Ἑστιάδα ἐκεῖ ἀναμμένη!

Τὸ γιόρτασμα τῆς Πρωτομαγιᾶς, ποὺ ποικίλλει κάπως ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, τὸ χαρακτηρίζει μιὰ διάθεση φωτεινῆς, συνειδητῆς, ἐξευγενισμένης χαρᾶς σὰν νὰ ξετυλίγεται ἡ Πρωτομαγιὰ μέσα στὴν ἀπολλώνια καὶ σεμνὴ ἀτμόσφαιρα τῶν ἀρχαίων εἰδυλλίων. Τὸ Χριστιανικὸ πνεῦμα ἔκαμε πιὸ ψυχικὴ τὴ διάθεση τοῦ λαοῦ μας, πιὸ συγκρατημένα τὰ δημόσια γιορταστικὰ συνήθεια του. Στὴ γιορτὴ αὐτή, ποὺ εἶναι ἡ πιὸ ἄμεσα φυσιολατρικὴ λαϊκὴ γιορτή, ὁ λαός μας δὲν ἐκδηλώνει τὴν χαρά του μὲ ὁμαδικὴ παραφορά, μὲ ξέφρενα βακχικὰ τραγούδια, μὲ ὄργια, μὲ τὸ πρωτόγονο ἐκεῖνο πάθος τῶν μαζικῶν ἐκδηλώσεων ποὺ χαρακτήριζαν τὰ προγονικά μας μυστήρια ἢ καὶ τὰ καρναβάλια τῶν δυτικῶν λαῶν. Ὁ λαός μας βγαίνει στὸ ὕπαιθρο οἰκογενειακά. Μέσα στὴ μᾶζα κρατᾶ τὴν οἰκογενειακή του ἀνεξαρτησία, κι ὅλες αὐτὲς οἱ οἰκογενειακὲς ἑνότητες ἁρμονίζουν ἕνα σύνολο χαρούμενο ἀνθρώπων, ποὺ ὁ καθένας μὲ δικό του τρόπο ἐκδηλώνει τὰ συναισθήματά του ἀπὸ τὴν ἄφεση του μέσα στὴ φουντωμένη ἀγκαλιὰ τῆς μαγιάτικης φύσης.

«ΔΟΣ ΜΟΙ ΠΙΕΙΝ»

«Δός μοι πιεῖν» ὁ Κύριος ζητάει
νερὸ ἀπ' τὴ Σαμαρείτιδα, ποὺ δείχνει
τὸ μῖσος τῆς φυλῆς, λοξὰ ὡς κοιτάει,
καθὼς στὸ φρέαρ τὸ «ἄντλημά» της, ρίχνει.
«Πῶς Ἰουδαῖος ὤν», ποὺ ἀκόμη οὔτε ἴχνη
ἀδελφικὰ σᾶς μείνανε, καὶ πάει
τὸ μῖσος σας μακριά, σβησμένοι λύχνοι,
ἀστέρι ἀύγῆς σὰν μοῦ μιλᾶς φωτάει;
Κύριε, προφήτη σὲ θεωρῶ· ποῦ πρέπει,
στὸ Γαριζὶν ἢ στὴ Σιὼν τὴ θεία
τοῦ Αἰώνιου νὰ προσφέρουμε λατρεία;
Κι ὁ Ἰησοῦς γι' αὐτὴν γνώσης ἀνθὸν ποὺ δρέπει
τῆς ἀπαντάει: «πνεῦμα ὁ Θεὸς» καὶ βλέπει
«τοὺς προσκυνοῦντας πνεύματι, ἀληθείᾳ».

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΚΥΡΙΕ, ΚΥΡΙΕ, ΕΥΛΟΓΗΤΟΣ ΕΙ!

Μὴ σὲ γονατίζουν οἱ καημοί,
μὴ σοῦ κόβουν τὴν ὁρμὴ τὰ ἐμπόδια.
Φράζει πουθενὰ ἡ νεροσυρμή;
Σκύψε εὐθὺς καὶ πάρε τὴν ἀξίνα.
Μὴν τὸ λογαριάζεις τ' αὔριο: ἰδὲς
τ' οὐρανοῦ τὰ πετεινά, τὰ κρίνα...

Ἡ νυχτιὰ ἡ σκληρὴ κι ἀσβολερὴ
θὰ περάση· ἡ αὐγούλα θὰ προβάλη
καὶ θὰ στείλη ἀγέρι δροσερὸ
τὰ πικρά σου δάκρυα νὰ σφουγγίση.

Σὰ νιογέννητο ἄτι, πηδηχτὰ
πάρ' τὸ μονοπάτι τ' ἀνθισμένο
καὶ στὸν κάμπο σύρε τὸν πλατὺ
ποὺ μακριά 'ναι ἀπ' τὴ βοὴ τοῦ κόσμου.

Τῆς μυρτιᾶς, τῆς χλόης οἱ ἀνασασμοὶ
θενὰ σὲ μυρώσουνε. Θὰ ράνουν
μὲ δροσοσταλίδες λαμπερὲς
τὸ βαρύ σου μέτωπο τὰ πεῦκα,
καὶ τὴν παγωμένη σου καρδιὰ
δὲ θ' ἀργήση ὁ ἥλιος νὰ ζεστάνη.

Κι ὡς τὴ δύναμή σου ξαναβρῆς,
κι ὡς θὰ νιώσης πὼς ξαναγεννήθης,
σήκωσε τὰ μάτια σου ψηλά,
πές: «Κύριε, Κύριε, εὐλογητός εἶ!».

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

Α. ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ: «Σύνθεση»

29 ΜΑΪΟΥ 1453

Η ΠΡΟΣΤΑΓΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Τοῦ Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

«Κανεὶς δὲν θ' ἀνιστορήσῃ τὸν ἀνιστόρητο καημό!».

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ τοῦ τελευταίου Βασιλέως εἰς τὴν Πόλην τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ δὲν εἶναι τὸ σάβανον τῆς Ἑλληνικῆς Μεσαιωνικῆς Χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας ἢ — ἁπλούστερα καὶ καλύτερα — τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, ἀφοῦ ποτὲ ἄλλοτε παρὰ μόνον εἰς τὸν Μεσαιῶνα ἐπραγματοποιήσαμεν Αὐτοκρατορίαν. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος δὲν εἶναι ὁ νεκροθάπτης τοῦ ἑλληνικοῦ βίου. Εἶναι ὁ τελευταῖος μεσαιωνικὸς καὶ συγχρόνως ὁ πρῶτος νέος Ἕλλην. Εἶναι ἡ γέφυρα ποὺ ἑνώνει τὸν μεσαιωνικὸν πρὸς τὸν νεώτερον βίον τοῦ Γένους. Εἶναι ὁ ἄγγελος τῆς νέας ζωῆς.

Τὴν ὥραν ποὺ πίπτει μαζὶ μὲ τὸν Αὐτοκράτορα τὸ πολιτικὸν κράτος τῶν Ἑλλήνων ἀναδύεται τὸ θρησκευτικὸν κράτος μὲ ἀρχηγὸν τὸν Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι πλέον Ἐθνάρχης: Διότι ἐντὸς τοῦ θρησκευτικοῦ κράτους θὰ περισωθῇ καὶ ὁλόκληρος ἡ συνείδησις τῆς πεσούσης Βασιλείας, τὴν ὁποίαν κατευθύνει ἡ πολιτικὴ διαθήκη τοῦ Κωνσταντίνου. Δὲν ἐγράφη βεβαίως μὲ μελάνην ἡ διαθήκη αὐτή. Ἐγράφη μὲ τὸ αἷμα τοῦ Βασιλέως. Διὸ καὶ εἶναι ἀνεξίτηλος. Καὶ ἡ ἐπιταγή της ἦτο ἡ ἀνασύστασις τῶν ἐρειπίων, ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν δούλων. Εἶναι ἡ αἰωνία προσταγὴ τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας. Ἡ προσταγὴ ποὺ πρῶτος ὁ Ἡρόδοτος ὠνόμασεν «Ἑλληνικὴν Ἐλευθερίαν». Καὶ ἡ ὁποία μᾶς ἐπιβάλλει διὰ μέσου τῶν συμφορῶν καὶ τῶν θριάμβων δύο καθήκοντα: τὴν ἄμυναν τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐλευθέρων πολιτικῶν θεσμῶν, τοὺς ὁποίους πλαισιώνει ὁ Νόμος. Ἐπιβάλλει δηλαδὴ δύο καθήκοντα, τὰ ὁποῖα πρώτη ἡ Ἑλλὰς ἐγνώρισεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου: τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὸν Νόμον.

Καὶ ἡ διαθήκη τοῦ Κωνσταντίνου ἀφοῦ εἶναι συνέχεια τῆς παλαιᾶς ὁδηγητρίας Ἰδέας τῶν Ἑλλήνων, εἶναι φυσικὸν νὰ συνδαυλίζῃ τὰς ψυχὰς τῶν δούλων καὶ νὰ τοὺς δεικνύῃ ἀδιακόπως τὸ μαγικὸν ἀνάκτορον τῆς ἐλπίδος, — τῆς ἀπελευθερώσεως. Διὰ τοῦτο καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν Ἅλωσιν ἀναπτύσσονται οἱ συγκινητικώτεροι τῶν θρύλων καὶ δίδουν τὴν ὑπόσχεσιν τῆς ὡραίας αὐγῆς. Καὶ ἐνῷ ὁ λαϊκὸς τραγουδιστὴς σπαράσσεται ἀπὸ τὴν δουλοσύνην εἰς τοὺς θρήνους, τοὺς περιφήμους «Θρήνους τῆς Ἁλώσεως», ὅμως δὲν ἀπομακρύνεται οὐδὲ στιγμὴν ἀπὸ τὸ ὅραμα τῆς ἀναστάσεως. Ἡ ἀνάστασις, κάποιο Πάσχα τοῦ Γένους, εἶναι ὁ πολικὸς ἀστὴρ ποὺ κατευθύνει τὸν ἀνώνυμον Θρηνῳδὸν καὶ χύνει τὸ βάλσαμον τῆς παρηγορίας εἰς τοὺς δούλους, ἀλλὰ κληρονόμους τῆς μεγάλης Αὐτοκρατορίας, τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς Βασιλείας μὲ τὰ δύο της σύμβολα: τὴν Παναγίαν τὴν Ἀθηνιώτισσαν — τὸν ἀρχαῖον Παρθενῶνα — εἰς τὸν Ἰλισόν, καὶ τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας εἰς τὸν Βόσπορον.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον, ὅτι δὲν ἔγινε πιστευτὸς ὁ θάνατος τοῦ τελευταίου Βασιλέως, ἐνῷ εἶχε πιστευθῇ ὁ θάνατος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Καὶ ὁ «Μαρμαρωμένος» ἐδείκνυε συνεχῶς εἰς τοὺς δούλους τὸ χρέος. Καὶ ἐξηγοῦνται ἔτσι τὰ ἐλευθερωτικὰ κινήματα ποὺ ἀρχίζουν ἕνα μόλις ἔτος μετὰ τὴν Ἅλωσιν. Δέκα ἀκριβῶς ἔτη μετὰ τὴν Ἅλωσιν τῷ 1463 καὶ δύο ἔτη μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Τραπεζοῦντος (1461) ἔχομεν εὐρύ, εὐρύτατον κίνημα κατὰ τοῦ δυνάστου ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ Ταινάρου. Ἡ ἔνδοξος ἀποτυχία δὲν θὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐξεγερθοῦν καὶ πάλιν τῷ 1481 καὶ νὰ διεκδικήσουν τὸ ὕπατον ἀγαθόν, τὴν ἐλευθερίαν. Ὁ Βορειοηπειρώτης ἥρως Κορκόνδιλος Κλαδᾶς, ποὺ θὰ δοξασθῇ ὡς ὁπλαρχηγὸς τῆς Πελοποννήσου, ὁ Θεόδωρος Μπούας, ὁ Ἰωάννης Καστριώτης, υἱὸς τοῦ Γεωργίου Καστριώτου, τοῦ περιωνύμου Σκενδέρμπεη, θὰ ἀναστατώσουν τὸν δοῦλον ἑλληνικὸν χῶρον. Καὶ ἀκατάβλητοι οἱ Ἕλληνες, ἀπτόητοι ἐνώπιον τῶν ἐρειπίων ποὺ συγκομίζονται ὕστερα ἀπὸ κάθε ἐξέγερσιν, θὰ προχωροῦν ἀπὸ κινήματος εἰς κίνημα καὶ θὰ ἀκολουθοῦν, χωρὶς νὰ παρεκκλίνουν, τὴν πορείαν ποὺ ἐχάραξεν ὁ Βασιλεύς. Πλὴν ἀτελευτήτων μικροτέρας ἐκτάσεως προσπαθειῶν, θὰ συνταράξουν καὶ πάλιν οἱ δοῦλοι τὸν τύραννον τῷ 1495, τῷ 1496, τῷ 1499, τῷ 1532, τῷ 1574, τῷ 1585, τῷ 1606, τῷ 1612, τῷ 1669, τῷ 1684.

Αἱμόφυρτον τὸ Γένος! Καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, 1684, ὁ νεαρὸς ἱεροκήρυξ Ἠλίας Μηνιάτης θὰ γίνῃ εἰς τὴν Βενετίαν ὁ φορεὺς τοῦ παραπόνου τῶν δούλων ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Παναγίαν τὴν Ἐλευθερώτριαν: «Ἕως πότε, Πανακήρατε Κόρη, τὸ τρισάθλιον γένος τῶν Ἑλλήνων ἔχει νὰ εὑρίσκεται εἰς τὰ δεσμὰ μιᾶς ἀνυποφόρου δουλείας; Ἕως πότε ἔχουσι νὰ βασιλεύωνται ἀπὸ ἥμισυ φεγγάρι αἱ χῶραι ἐκεῖναι, εἰς τὰς ὁποίας ἀνέτειλεν εἰς ἀνθρωπίνην μορφὴν ἀπὸ τὴν ἡγιασμένην σου γαστέρα ὁ μυστικὸς τῆς Δικαιοσύνης ἥλιος; Ἄχ, Παρθένε, ἐνθυμήσου πῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα πρότερον παρὰ εἰς ἄλλον τόπον ἔλαμψε τὸ ζωοφόρον φῶς τῆς ἀληθινῆς πίστεως. Τὸ ἑλληνικὸν γένος ἐστάθη τὸ πρῶτον, ὅπου ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας καὶ ἐδέχθη τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ. Τοῦτο ἔδωσεν εἰς τὸν κόσμον τοὺς διδασκάλους, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας των ἐφώτισαν τὰς ἠμαυρωμένας καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Λοιπόν, εὐσπλαγχνε, Μαριάμ, παρακαλοῦμεν διὰ τὸ χαῖρε ἐκεῖνο, ὅπου μᾶς ἐπροξένησε τὴν χαράν, διὰ τὸν ἀγγελικὸν ἐκεῖνον εὐαγγελισμόν, ὅπου ἐστάθη τῆς σωτηρίας μας τὸ προοίμιον, χάρισέ του τὴν προτέραν τιμήν! Σήκωσέ το ἀπὸ τὰ δεσμὰ εἰς τὸ σκῆπτρον, ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν εἰς τὸ βασίλειον!».

Θὰ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλοι ὀδυνηροὶ ἀγῶνες. Καὶ θὰ ἔλθῃ ἡ «Μεγάλη Ἐπανάστασις». Τὸ εὐλογημένον Εἰκοσιένα. Καὶ θὰ πραγματοποιῆται σιγὰ - σιγὰ ἡ ρήτρα τοῦ Μάρτυρος τοῦ 1453. Τὸ Γένος θὰ ὑψώνεται «ἀπὸ τὰ δεσμὰ εἰς τὸ σκῆπτρον, ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν εἰς τὸ βασίλειον!».

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ :

1) Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ ταχύτερον: τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ ἐν συνεχείᾳ αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἐρυθροσταυριτῶν.

2) Ἐπιστροφαὶ φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκταὶ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἑπομένου μηνός, δηλ. τεύχη Μαΐου 1965 θὰ γίνωνται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Ἰουνίου 1965.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιοδικὸν νὰ μὴ στέλλωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπροσώπως: «Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, — διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἴσπραξις.

4) Πωλεῖται εἰς τὰ γραφεῖά μας βιβλίον Πρώτων Βοηθειῶν βιβλιοδετημένον ἀντὶ 7,50 δρχ. διὰ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ πλέον 2,50 δρχ. διὰ ταχυδρομικά.

5) Ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὡραῖα μεταλλικὰ σήματα Ε.Σ.Ν. ἀντὶ 0,50 δρχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

6) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ γραφεῖά μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν διὰ νὰ δημοσιεύωμεν εἰς τὸ Περιοδικὸν καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς τὴν Γενεύην.

7) Αἱ ἀποστελλόμεναι πρὸς δημοσίευσιν φωτογραφίαι νὰ ἀπεικονίζουν Ἐρυθροσταυρικὴν δρᾶσιν καὶ νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν παραστατικώτεραι, ὥστε ἡ ἐπεξήγησις νὰ εἶναι σχεδὸν περιττὴ (π.χ. μαθηταὶ φυτεύοντες δέντρα, ὄχι μεταβαίνοντες ἢ ἐπιστρέφοντες κ.λ.π.) καὶ τὰ πρόσωπα νὰ φαίνωνται τελείως ἀπερροφημένα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν ἐκτελοῦν.

Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Η ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΣ τρόπων ἱκανοποιήσεως τῶν ἰδεολογικῶν αἰτημάτων τῶν Νέων καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῶν δυνατοτήτων τους, ἀπασχολοῦν σοβαρὰ ὅλους ἐκείνους ποὺ ἔταξαν σκοπὸ τῆς ζωῆς τους τὴν ἐξυπηρέτησι τῶν ὡραίων ἰδανικῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Γιὰ τὴν ἐπίλυσι τῶν πολλαπλῶν σχετικῶν προβλημάτων, ἐπιδιώκεται ἡ ἐξεύρεσις νέων μεθόδων καὶ «νέας τακτικῆς», ὅπως γίνεται φανερὸ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῶν κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῆς XI Συνόδου τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς Ε.Σ. Νεότητος (Γενεύη, Σεπτέμβριος 1964) συζητήσεων.

Ἐκεῖνο ποὺ ἐτόνισαν οἱ διακεκριμένοι Σύνεδροι, εἶναι ἡ ἀνάγκη ἀνθρωπιστικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν Νέων, τῶν ὁποίων ἡ μέθεξις εἰς τὴν παγκόσμιον εἰρηνευτικὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι πολύτιμη. Οἱ διοικήσεις τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ὅλου τοῦ κόσμου καταβάλλουν προσπάθειες γιὰ τὴν ἀξιοποίησι τῶν νεαρῶν Ἐρυθροσταυριτῶν, ἀνάλογα μὲ τὰ μέσα ποὺ διαθέτει ἡ καθεμία, τὶς τοπικὲς συνθῆκες κλπ.

Ὅπως ἀνεκοίνωσεν ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Γαλλικοῦ Ε.Σ., εἰς τὴν χώραν του εἶναι ὑποχρεωτικὴ στὰ Σχολεῖα, γιὰ παιδιὰ 7 - 14 ἐτῶν, ἡ διδασκαλία τῶν Πρώτων Βοηθειῶν.

Στὴν Ἀγγλία γίνονται κάθε Σάββατο καὶ κάθε Κυριακὴ μαθήματα σχετικὰ μὲ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ Ε.Σ. Αὐτὰ τὰ μαθήματα δὲν τὰ παρακολουθοῦν μόνον μικροὶ Ἐρυθροσταυρῖτες, ἀλλὰ κι ἐνήλικοι, ποὺ εἶναι πάντα πρόθυμοι νὰ μεταδώσουν τὶς γνώσεις τους, νὰ παρακολουθεῖσουν τὴν πρόοδο τῶν νέων βλαστῶν καὶ νὰ τοὺς δείξουν τὴ συμπάθεια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους.

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ε.Σ. Τσεχοσλοβακίας ἐπέδειξεν εἰς τοὺς Συνέδρους «Ἐγχειρίδιον ὑγειονομικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ Πρώτων Βοηθειῶν» καὶ τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι εἰς τὰς τάξεις τῶν Σχολείων διδάσκονται ἀνώτερα ὑγειονομικὰ μαθήματα, ὅταν δὲ οἱ νέοι ἀποφοιτοῦν καὶ ἀρχίζουν νὰ ἐργάζωνται (σ' ἐργοστάσια λ.χ.), παίρνουν εἰδικά, σχετικὰ μὲ τὴν ἐργασία τους καὶ τὴν οἰκογένειά τους, μαθήματα.

Ὁ Νορβηγικὸς Ε.Σ.Ν. ὠργάνωσεν ἐσχάτως ὑπηρεσίαν ἐπισκέψεως κρατουμένων εἰς τὰς φυλακάς. Οἱ Ἐρυθροσταρῖτες διδάσκονται τὸν τρόπο κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκτελοῦν τὴν ὑπηρεσία τους αὐτή, ὑποβάλλονται δὲ σὲ ἐξετάσεις.

Ἐξίσου ἐνδιαφέροντα ἦσαν κι ὅσα ἀνεκοινώθησαν ἀπὸ διάφορα ἄλλα μέλη τοῦ Συνεδρίου, ἰδίως σὲ ὅτι ἀφορᾶ τὴν Αἱμοδοσία, τὴν διδασκαλία τῶν Ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν, τὰ σχετικὰ μὲ τὶς Πρῶτες Βοήθειες μαθήματα μέσῳ τοῦ ραδιοφώνου, τὴ σημασία τῶν πολιτιστικῶν σχέσεων (ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων, λευκωμάτων κ.λ.π.).

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος, γιατὶ μεταξὺ τῶν πρώτων ἔχει μεριμνήσει — καὶ δὲν παύει νὰ μεριμνᾶ ἀποτελεσματικὰ — γιὰ τὴν ἐπίλυσι τῶν προβλημάτων τῆς Νεότητος, ποὺ ἐσχάτως ἀπασχολοῦν τόσους ἄλλους: τὴν ὀργάνωσι τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν καὶ γενικώτερα τῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως, τὴν Αἱμοδοσία, τὴν καλλιέργεια τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλαλληλίας στὶς ἑλληνικὲς ψυχές, ἰδιαίτερα δὲ τὶς Ἐρυθροσταυρικὲς (Ὁ «Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος» παρέχει διαρκῶς δείγματα ἀξιολόγων ἐπιτευγμάτων μὲ τὴν δημοσίευσιν σχετικῶν μὲ ἀξιέπαινες πράξεις, ποὺ φθάνουν εἰς τὴν αὐτοθυσίαν, ἄρθρων, σημειωμάτων, εἰκόνων, τὴν ἐπιδίωξι συνάψεως φιλικῶν δεσμῶν μὲ Ἐρυθροσταυρικὰς Ὀργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ — ἀποστολὴ λευκωμάτων, παιγνιδιῶν κλπ., — τὴν πνευματικὴ τέλος ἀνάπτυξι τῆς Νεότητος μὲ βάσι τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, μέσῳ τοῦ περιοδικοῦ, ποὺ κυκλοφορεῖ εἰς 200.000 ἀντιτύπων καὶ διαβάζεται ἀπὸ μισὸ καὶ πλέον ἑκατομμύριο Ἐρυθροσταυριτῶν (παιδαγωγῶν, ἐπιστημόνων, Ἑλληνοπαίδων κλπ.).

Σ.Π.

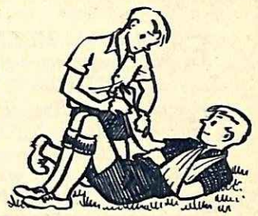

Σχέδια ἀπὸ τὸν Ε.Σ.Ν. τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟ

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΠΗΓΑΔΙ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ

Τοῦ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΜΟΥΝΤΕ

ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΜΕΣΗΜΕΡΙ καλοκαιρινό. Ζεστὸς ἀέρας σηκώνει ποῦ καὶ ποῦ σπυκνὰ σύννεφα σκόνης ἀπὸ χῶμα κι ἥλιο. Εἶναι ἕνα χαρακτηριστικὸ μεσημέρι τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ Κύριος, ἀφήνει τ' ἀγαπημένα χώματα τῆς Γαλιλαίας καὶ βαδίζει πρὸς τὴ Σαμάρεια. (Ἐδῶ, θὰ πρέπει ν' ἀναφέρωμε, τὸ μεγάλο μῖσος ποὺ ἐχώριζε τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τοὺς Σαμαρεῖτες. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐθεωροῦσαν τὴ Σαμάρεια χώρα καταραμένη, τὸ ἴδιο κι οἱ Σαμαρεῖτες ἐιεωροῦσαν τὴν Ἰουδαία. Ὅταν ἕνας Ἰουδαῖος συναντοῦσε στὸ δρόμο Σαμαρείτη ἄλλαζε κατεύθυνση γιὰ νὰ μὴν περάση ἀπὸ κοντά του καὶ μολυνθῆ... Αἰῶνες, τώρα, φούντωνε στὶς καρδιὲς τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν Σαμαρειτῶν, αὐτὸ τὸ μῖσος τὸ βαθὺ καὶ μεγάλο...).

Ὁ Κύριος λοιπὸν ὁδεύει καὶ φθάνει στὴ Σαμάρεια. Κουρασμένος, μουσκεμένος στὸν ἱδρῶτα, κάθεται νὰ ξαποστάση πλάϊ σ' ἕνα πηγάδι τῆς Σαμάρειας, τὸ παμπάλαιο πηγάδι τοῦ Ἰακώβ. Εἶναι μόνος του. Γιατὶ οἱ μαθητές του ἔχουν πάει στὴν πόλη γιὰ νὰ ἀγοράσουνε τρόφιμα. Ἀκούμπησε στὸ πεζούλι καὶ κοίταξε πέρα κατὰ τὴν ἀρχὴ τοῦ μονοπατιοῦ σὰν κάτι νὰ περίμενε...

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ νά, μιὰ γυναίκα Σαμαρεῖτις, ἔρχεται μ' ἕνα σταμνὶ στὸν ὦμο γιὰ νὰ πάρη νερό. Εἶδε ἀπὸ μακριὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ καθόταν πλάϊ στὸ πηγάδι, κατάλαβε ἀπὸ τὰ ροῦχα του πὼς ἦταν Ἰουδαῖος καὶ μιὰ βαθειὰ ἀηδία γέμισε τὴν ψυχή της. Σκέφτηκε νὰ γυρίση πίσω, μὰ ὕστερα λυπήθηκε τὸν τόσο κόπο ποὺ ἔκαμε νὰ φθάση ὡς ἐκεῖ.

— Θὰ πάω, εἶπε μέσα της, κοντὰ στὸ πηγάδι καὶ δὲν θὰ ρίξω οὔτε μιὰ ματιὰ σ' αὐτὸν τὸν καταραμένο Ἰουδαῖο...

Καὶ πῆγε κοντὰ στὸ πηγάδι, χωρὶς νὰ γυρίση νὰ τὸν κοιτάξη. Μέσα της τὸ μόνο ποὺ ἔνιωθε γι' αὐτὸν τὸν ἄγνωστο, ἦταν μιὰ ἀποστροφή.

— Δῶσε μου, παιδί μου, λίγο νερὸ γιὰ νὰ σβήσω τὴ δίψα μου... τῆς εἶπε γεμάτος γαλήνη καὶ κουρασμένη στοργή, ὁ ἄγνωστος.

Ἐκείνη δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση πιὰ τὴν ἀγανάκτησή της. «Εἶδες τόλμη ὁ Ἰουδαῖος» σκέφτότανε. Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος του, τοῦ ἔριξε ἕνα βλέμμα γεμάτο μῖσος. Ὅμως, στὴ στιγμή, μόλις τὸ ὀργισμένο της τὸ βλέμμα συναντήθηκε μὲ τὸ γαλήνιο κι ὑπέρθεο βλέμμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἔνιωσε νὰ κοπάζη ἡ θύελλα τῆς ψυχῆς της. Ἡ φωτιὰ τοῦ μίσους ἄρχισε νὰ σβήνη σιγὰ σιγά. Καὶ σὲ λίγο ρωτᾶ μὲ χαμηλωμένη φωνὴ καὶ σκυμμένο τὸ κεφάλι:

— Πῶς γυρεύεις ἀπὸ μιὰ γυναίκα τῆς Σαμάρειας νερό; Δὲν τὸ ξέρεις πὼς ἐσεῖς οἱ Ἰουδαῖοι κι ἐμεῖς οἱ Σαμαρεῖτες χωριζόμαστε μὲ μῖσος αἰώνων;

— Ἂν ἤξερες, παιδί μου, τῆς ἀπαντᾶ τώρα γαλήνια καὶ ζεστὰ ὁ Χριστός, ποιός εἶναι ἐκεῖνος ποὺ σοῦ κουβεντιάζει αὐτὴ τὴν ὥρα, θὰ ἔσπευδες ἐσὺ νὰ τοῦ γυρέψης νερὸ κι ἐκεῖνος θὰ σοῦ τὸ πρόσφερε δροσερὸ καὶ πηγαῖο.

Γλυκά, τρυφερὰ σὰν τὶς εὐεργετικὲς ψιχάλες τοῦ πρωτοβροχιοῦ, ἔπεσαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ στῆς Σαμαρείτιδος τὴν ψυχή.

— Ξένε, τοῦ λέει, τὸ πηγάδι εἶναι πολὺ-πολὺ βαθὺ κι ἐσὺ δὲν ἔχεις μαζί σου τίποτα ἀπ' ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ βγάλης νερό. Ποῦ θὰ τὸ βρῆς λοιπὸν τὸ πηγαῖο νερὸ γιὰ νὰ μοῦ τὸ προσφέρης; Ἢ μήπως εἶσαι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Ἰακώβ, ποὺ μᾶς ἄνοιξε τοῦτο τὸ πηγάδι πρὶν ἀπὸ αἰῶνες, γιὰ νὰ ξεδιψοῦμε ἐμεῖς καὶ τὰ κοπάδια μας;

Ἡ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ ὑψώθηκε πάλι στὸ μεσημεριάτικο φῶς.

—Ὅποιος πιῆ ἀπ' αὐτὸ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ, θὰ διψάση ξανά. Αὐτὸ τὸ νερὸ μπορεῖ νἄναι δροσερό, ὅμως εἶναι ἀνίκανο νὰ σβήση γιὰ πάντα τὴ δίψα τῶν

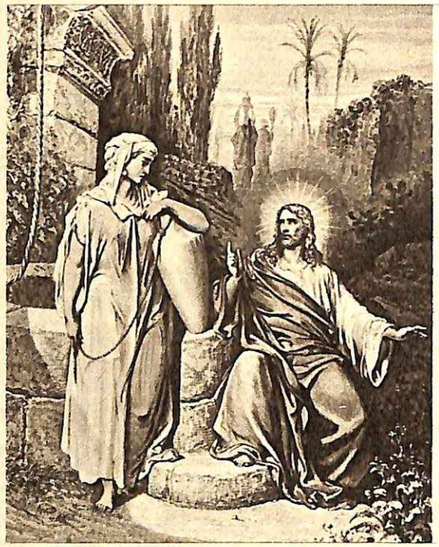

ἀνθρώπων. Μὰ ὅποιος θὰ πιῆ ἀπὸ τὸ νερὸ ποὺ ἐγὼ θὰ τοῦ προσφέρω δὲν θὰ διψάση στὸν αἰώνα...

Δὲν κατάλαβε τέλεια τὸ νόημα τούτων τῶν ὑψηλῶν λόγων ἡ γυναίκα, ὅμως αἰσθάνθηκε μιὰ γλυκειὰ ταραχὴ ἀνακατεμένη μ' ἐλπίδα καὶ δέος. Κάτι τῆς ἔδεσε τὴν ψυχὴ κοντὰ σ' αὐτὸν τὸν Παράξενο Ὁδοιπόρο.

— Κύριε, τοῦ λέει παρακλητικά, δῶσε μου ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ ποὺ ξεδιψάει ὅποιος τὸ πίνει, γιὰ νὰ σβήσω κι ἐγὼ τὴ δίψα μου μιὰ γιὰ πάντα καὶ νὰ μὴν χρειάζεται νὰ στρατοκοπῶ καὶ νἄρχωμαι τόσο δρόμο ἐδῶ κάτω γιὰ νὰ παίρνω νερό.

Ὁ Κύριος τότε ἄρχισε νὰ τῆς ἀποκαλύπτη τὴ σκοτεινιὰ τοῦ μέσα της κόσμου, τὶς ἀγωνίες καὶ τὶς ντροπὲς ποὺ πέρασε. Τῆς ἔδωσε νὰ καταλάβη πὼς ἔχει τὴν ἐξουσία, μὲ τὸ νερὸ τοῦ θείου Του λόγου, ὄχι μόνο νὰ ξεδιψάη τοὺς ἁμαρτωλούς, ἀλλὰ καὶ

νὰ τοὺς ξεπλένη κάθε ρύπο τῆς ψυχῆς τους.

Ἡ γυναίκα, τώρα, ἄρχισε νὰ τρέμη. Σὰ νά 'γινε μέσα της σεισμὸς τρομαχτικός.

— Κύριε σὲ νιώθω, δὲν εἶσαι ἀπὸ τὴ γῆ μας. Πές μου Κύριε, λύσε μου τὴν ἀπορία τῆς ψυχῆς μου. Βοήθησέ με νὰ βρῶ τὴν ἀλήθεια. Ποῦ νὰ λατρέψω, Κύριε, τὸ Θεό; Στὸ βουνὸ Γαριζὶν ποὺ πιστεύομε οἱ Σαμαρεῖτες ἢ στῆς Ἱερουσαλὴμ τὸ Ναό, καθὼς ὑποστηρίζουν οἱ Ἰουδαῖοι; Κύριε, πές μου, ποιός εἶναι ὁ τόπος ποὺ μπορῶ ἀληθινὰ νὰ λατρέψω τὸν Θεό;

Τώρα, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ μιλήση ὁ Κύριος, νὰ πῆ λόγια ποὺ ἀποτελοῦν τὸ θεμέλιο τῆς θρησκείας μας:

— Γυναίκα, τῆς εἶπε σοβαρά, ἄκουσε αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ. «Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν...»

Ἐκεῖνο τὸ ἀπομεσήμερο τῆς Σαμάρειας, ὁ Χριστὸς εἶπε τὸ μεγάλο λόγο. Εἶπε πὼς ὁ κόσμος πρέπει νὰ μάθη, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Πνεῦμα καὶ ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κατοικίες ποὺ οἱ ἄνθρωποι χτίζουνε. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ ποθεῖ ἀπὸ μᾶς λατρεία ἀνάλογη πρὸς τὴν πνευματική του ἰδιότητα. Λατρεία τῆς καρδιᾶς. Λατρεία πνευματική.

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ Ε.Σ.Ν.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟ

Μιὰ κάτοικος κάποιου χωριοῦ τῆς Νέας Ζηλανδίας, βρισκόταν στὸ Νοσοκομεῖο βαριὰ ἄρρωστη, τόσο ποὺ οἱ γιατροὶ καὶ οἱ νοσοκόμοι, ἀλλὰ κι ἡ ἴδια ἡ ἄρρωστη εἶχαν ὁλότελα ἀπελπισθῆ γιὰ τὴ θεραπεία της.

Τὸ νέο ἔφτασε ὡς τὴ νεολαία τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν τῆς περιοχῆς. Ἕνα μέλος τῆς ὁμάδας ἀνέλαβε, ὅπως συνηθίζεται, νὰ ἀπευθύνη στὴν ἄρρωστη εὐχὲς γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας της. Ἡ ἐπιστολὴ ὑπογράφηκε ἀπὸ τὴν ὁμάδα στὴ διμηνιαία συγκέντρωσή της, ὅπου κάθε μέλος πρόσθεσε μιὰ σκέψη φιλική κι ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἡλικιωμένη κυρία θὰ μποροῦσε σύντομα νὰ ἐπιστρέψη στὸ σπίτι της γιὰ νὰ προφτάση νὰ δῆ τὴν ἄνοιξη νὰ γεννιέται στὸν κῆπο της.

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἐνήργησε καλύτερα ἀπ' ὅλες τὶς περιποιήσεις τῶν γιατρῶν καὶ τὰ φάρμακα! Ἡ ἄρρωστη ξαναβρῆκε τὶς δυνάμεις της νὰ ξαναγυρίση σπίτι της, στὸ χωριό της καὶ νὰ ξαναχαρῆ τὸν κῆπο της. Σήμερα, βεβαιώνει ὅσους θέλουν νὰ τὴν ἀκούσουν, ὅτι χρωστάει τὴ θεραπεία της σ' ἕνα γράμμα.

Ο ΖΑΝΝΩ Κ' ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΕΣ

Ὁ Ζαννὼ ἦταν δεκατριῶν χρονῶν, ἀλλὰ δὲν ἤξερε ἀκόμα οὔτε νὰ γράφη, οὔτε νὰ διαβάζη. Παράλυτος ἐκ γενετῆς, περνοῦσε συχνὰ τὶς μέρες του ὁλομόναχος, γιατὶ οἱ γονεῖς του ἦταν φτωχοί, σχεδὸν ἀμόρφωτοι καὶ καθὼς εἶχαν τὴ φροντίδα πολλῶν ἀκόμη παιδιῶν ἀνηλίκων, δὲν εὕρισκαν τὸν καιρὸ ν' ἀσχοληθοῦν μαζί του ἀρκετά.

Ἕνας μικρὸς γείτονας, ὁ Μάρκ, διηγήθηκε τὴν ἱστορία τοῦ Ζαννὼ στοῦς συμμαθητάς του, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς συγκεντρώσεις τῆς σχολικῆς του ὁμάδας τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ τοὺς ζήτησε νὰ τὸν βοηθήσουν.

Ὁ ἴδιος εἶχε μάθει τὸ Ζαννὼ νὰ διαβάζη. Οἱ ἄλλοι Ἐρυθροσταυρῖτες συμφώνησαν νὰ τοῦ διδάξουν καθένας μὲ τὴ σειρά του ἱστορία, γεωγραφία καὶ ἀριθμητική. Σήμερα ὁ Ζαννὼ εἶναι δεκάξι χρονῶν καὶ ἔχει κάνει καταπληκτικὲς προόδους.

Ὁ Μάρκ καὶ οἱ συμμαθητές του τέλειωσαν τὰ ἐγκύκλια μαθήματα καὶ διασκορπίστηκαν γιὰ νὰ συνεχίσουν τῖς σπουδές τους, ἀλλὰ συναντιῶνται πάντα στὸ προσκέφαλο τοῦ Ζαννὼ κ' ἐξακολουθοῦν νὰ τοῦ πηγαίνουν βιβλία καὶ νὰ τοῦ διδάσκουν ὡρισμένα πράγματα ποὺ μαθαίνουν οἱ ἴδιοι.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Προσέχετε καὶ τοῦτο

Πολλὲς φορὲς σᾶς ἔγραψα— στὸ δρόμο σὰν βαδίζουμε,
τὶ πρέπει νὰ προσέχουμε. Καὶ τώρα συνεχίζουμε:

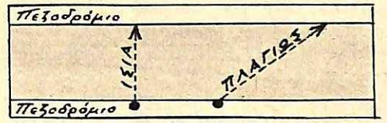

Ἀπὸ τὸ πεζοδρόμιο μόλις θὰ κατεβῆτε,
περάστε ἀμέσως ἀντικρύ. Καὶ μὴν ξεχνᾶτε ἰδίως,
πὼς πρέπει νὰ προσέξετε καὶ νὰ διευθυνθῆτε
ἴσια, ἐντελῶς ἀπέναντι κι ὄχι ποτὲ πλαγίως..

Ἴσια εἶναι πιὸ σύντομα. Ταχύτερα περνᾶτε
κ' ἔτσι στὴ μέση τῆς ὁδοῦ πιὸ λίγο περπατᾶτε.

Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Μὴν τὸ ξεχνᾶτε

Στὴ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ, παιδιά μου ἀγαπημένα,
τὸ κρύο νερὸ καθένας μας βεβαίως τὸ ζητᾶ,
μὰ μὴν τὸ πίνετε ποτὲ σὰν εἴσαστε ἱδρωμένα.
Αὐτὸ νὰ τὸ προσέχετε. Δὲ λέω χωρατά.

Νά, βλέπετε τὶ ἔπαθε ὁ Νίκος ὁ καημένος;
Χθές, ἀπὸ τὸ παιχνίδι του σὰν γύρισε ἱδρωμένος,
ἤπιε νερὸ κρύο πολύ,
καὶ σήμερα βραχνὰ μιλεῖ,
βήχει, τοῦ ἦρθε πυρετὸς κι εἶναι κρεβατωμένος.

Ἀλλὰ καὶ παγωτὸ ποτὲ προτοῦ νὰ ξεϊδρώσετε
μὴν τρῶτε, ἀγαπητὰ παιδιά, γιατὶ θὰ μετανιώσετε.
Νά, ἱδρωμένη παγωτὸ ἔφαγε καὶ ἡ Φλώρα
καὶ στὸ κρεβάτι εἶναι κι αὐτὴ πέντ' ἔξι μέρες τώρα.

Η ΓΙΑΓΙΑ

Παρακαλοῦμεν ὅπως γίνη τὸ ταχύτερον ἐξόφλησις τοῦ ὀφειλομένου ἀντιτίμου τοῦ Περιοδικοῦ, διότι ἡ χαμηλὴ τιμὴ αὐτοῦ μόλις καλύπτει τὰ ἔξοδα ἐκδόσεώς του.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Σ. ΣΤΑΜΑΤΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΑΣ ΦΥΣΙΚΗ

Αἱ τρεῖς καταστάσεις τῶν σωμάτων καὶ ἡ ἀνωμαλία τῆς συστολῆς καὶ διαστολῆς τοῦ ὕδατος

ΟΛΑ ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ παρουσιάζονται ὑπὸ τρεῖς καταστάσεις: τὴν στερεάν, τὴν ὑγρὰν καὶ τὴν ἀέριον. Εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν τὰ μόρια τῶν σωμάτων εἶναι πολὺ πλησίον τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο, εἰς τὴν ὑγρὰν κατάστασιν εἶναι ὀλίγον μακρότερα, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἀέριον εἶναι ἀρκετὰ μακρὰν τὸ ἓν μόριον ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ νὰ εἶναι ἓν σῶμα εἰς στερεὰν ἢ ὑγρὰν ἢ ἀέριον κατάστασιν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς συνθήκας πιέσεως καὶ θερμοκρασίας τοῦ περιβάλλοντος, ὅπου εὑρίσκεται τὸ σῶμα. Τὸ ὕδωρ π.χ. εὑρίσκεται εἰς τὴν ὑγρὰν κατάστασιν, ὅταν ἡ μὲν θερμοκρασία του εἶναι ὀλίγον μεγαλυτέρα τοῦ μηδενὸς βαθμοῦ Κελσίου καὶ ὀλίγον μικροτέρα τῶν 100 βαθμῶν Κελσίου ἡ δὲ πίεσις τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἰσοῦται περίπου μὲ τὴν πίεσιν στήλης ὑδραργύρου ὕψους 76 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχει ζῶν ὀργανισμός, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ περιέχῃ ὕδωρ, δι' αὐτὸ οἱ Ἀστρονόμοι λέγουν ὅτι ἐὰν εἰς ἓν ἄστρον δὲν ὑπάρχει ὕδωρ, εἰς ὑγρὰν βέβαια κατάστασιν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ ζωή. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ θερμοκρασία εἰς ἓν ἄστρον, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δυνατότης ἐκεῖ τοῦ φαινομένου τῆς ζωῆς, πρέπει νὰ κυμαίνεται μεταξὺ 0 - 100 βαθμῶν, ὅπου τὸ ὕδωρ εἶναι εἰς ὑγρὰν κατάστασιν. Εἰς θερμοκρασίαν κάτω τοῦ μηδενὸς τὸ ὕδωρ παγώνει, γίνεται δηλ. στερεόν, ἐν ᾧ εἰς θερμοκρασίαν 100 βαθμῶν καὶ ἄνω τοῦτο γίνεται ἀτμός, γίνεται ἀέριον. Ἀπὸ τὴν καθημερινήν μας ζωὴν ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ὅλα τὰ σώματα θερμαινόμενα διαστέλλονται καὶ ψυχόμενα συστέλλονται. Οἱ ὑποδηματοποιοί, ὅταν παίρνουν μέτρα τὸν χειμῶνα διὰ νὰ κατασκευάσουν ὑποδήματα, ἀφίνουν χάρι, κάμνουν δηλ. τὰ ὑποδήματα ὀλίγον εὐρυχωρότερα, διὰ νὰ χωρῇ εὔκολα τὸ πόδι κατὰ τὸ καλοκαίρι, ὅτε τοῦτο ἔχει αὐξηθῆ κατὰ τὸν ὄγκον λίγο, λόγῳ διαστολῆς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς θερμοκρασίας. Τὸ ὕδωρ ὅμως δὲν ἀκολουθεῖ τὸν κανόνα τῆς συστολῆς καὶ διαστολῆς τῶν σωμάτων, τῆς προκαλουμένης ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ἢ τῆς αὐξήσεως τῆς θερμοκρασίας ἀντιστοίχως. Ἀποτελεῖ σπουδαίαν ἐξαίρεσιν.

Τοῦτο βεβαιώνεται μὲ πολλὰ πειράματα. Ἐὰν ἔχωμεν ὕδωρ π.χ. 7 βαθμῶν καὶ ἐλαττώνομεν βαθμιαίως τὴν θερμοκρασίαν του, ὁ ὄγκος του γίνεται μικρότερος. Εἰς τοὺς 6 βαθμοὺς πρατηρεῖται συστολή, εἰς τοὺς 5 βαθμοὺς μεγαλυτέρα συστολή, εἰς τοὺς 4 βαθμοὺς ἀκόμη μεγαλυτέρα συστολή. Εἰς τοὺς 3 βαθμοὺς ὅμως παρατηρεῖται διαστολή, παρὰ τὸν κανόνα, εἰς τοὺς 2 βαθμοὺς παρατηρεῖται μεγαλυτέρα διαστολή, εἰς τὸν 1 βαθμὸν ἀκόμη μεγαλυτέρα καὶ εἰς τοὺς μηδὲν βαθμούς ἀκόμη μεγαλυτέρα, ὁπότε βλέπομεν ὅτι συγχρόνως τὸ τὸ ὕδωρ γίνεται στερεόν, γίνεται πάγος. Ὥστε ὁ πάγος εἶναι ἐλαφρότερος ἴσου ὄγκου ὕδατος, ἀφοῦ εἶναι ὕδωρ εἰς στερεὰν μορφὴν καὶ κατέχει μεγαλύτερον ὄγκον ἐκείνου τὸν ὁποῖον κατέχει ὅταν εὑρίσκεται εἰς ὑγρὰν κατάστασιν. Εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀνωμαλίαν τῆς συστολῆς καὶ διαστολῆς τοῦ ὕδατος ὀφείλεται ὅτι ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι δυνατή. Διότι ἐὰν δὲν ὑπῆρχε ἡ ἀνωμαλία αὐτὴ καὶ τὸ ὕδωρ ὡς πάγος ἦτο πυκνότερον ἴσου ὄγκου ὕδατος, τότε τὸ παγωμένον ὕδωρ τῶν πολικῶν περιοχῶν τῆς γῆς, ὡς βαρύτερον, θὰ κατήρχετο εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης. Εἰς τὴν θέσιν του θὰ ἤρχετο ἄλλο ὕδωρ ἀπὸ τὰς γειτονικὰς θαλάσσας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπάγωνε καὶ αὐτὸ καὶ θὰ κατήρχετο εἰς τὸν πυθμένα. Σιγὰ - σιγὰ θὰ ἐπάγωναν ὅλαι αἱ θάλασσαι, διότι ἡ θερμοκρασία τοῦ ἡλίου δὲν θὰ ἐπρόφθανε, καθ' ὅλον τὸ ἔτος νὰ λυώσῃ τοὺς πάγους.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀφοῦ θὰ ἐπάγωναν ὅλαι αἱ θάλασσαι θὰ ἐπάγωνε καὶ ἡ ξηρὰ καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς. Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι χάρις εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀνωμαλίαν τῆς συστολῆς καὶ διαστολῆς τοῦ ὕδατος εἶναι δυνατὴ ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς. Διερωτώμεθα ὅμως: τὸ φαινόμενον αὐτὸ τὸ βασικόν, τὸ θεμελιῶδες διὰ τὴν ζωήν, εἶναι τυχαῖον; Ἡ ἀπάντησις εἶναι: Ὄχι. Ὁ Θεῖος Δημιουργὸς τοῦ κόσμου, τοῦ ὁποίου αἱ βουλαὶ εἶναι ἀνεξιχνίαστοι, ἐθέσπισε τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀνωμαλίαν τῆς συστολῆς καὶ διαστολῆς τοῦ ὕδατος, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται δυνατὴ ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν ἐξετάσωμεν μὲ προσοχὴν τὸν περιβάλλοντα ἡμᾶς κόσμον θὰ διαπιστώσωμεν ὅτι παντοῦ, τὰ πάντα, λειτουργοῦν ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου τοῦ Θεοῦ. Τίποτε δὲν γίνεται τυχαίως καὶ ἀμελετήτως. Ὅλα γίνονται κατὰ τὰς ἀνεξιχνιάστους βουλὰς τοῦ Ὑψίστου, πάντοτε ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ὑπερφυοῦς σχεδίου.

Ὅθεν δικαίως ὁ Προφητάναξ Δαυΐδ, ἐξετάζων τὰ τοῦ κόσμου πράγματα ἀνεφώνησεν: Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἀπόψε ἔγειρε ἡ γιαγιὰ
νωρίς, κι ἀποκοιμήθη·
πάψετε τὶς φωνές,
κάποιο γλυκὸ θὰ ὀνειρευτῆ
καὶ πάλι, παραμύθι,
νὰ μᾶς τὸ πῆ ἀργά, σιγὰ
στὶς βαρυχειμωνιές.

Ἀπόψε ἔγειρε ἡ γιαγιὰ
γλυκὰ κι ἀποκοιμήθη·
κοιτάξτε πῶς γελᾶ,
πλέρια ἡ χαρὰ πῶς φτερουγᾶ
στὰ γέρικά της στήθη!
— Τὸ παραμύθι, τ' ὄνειρο,
εἶν' ὅμορφα, παιδιά!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΓΙΩΡΓΗ ΚΡΟΚΟΥ

Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ

Ὁ Κωστὴς κι ὁ Μαθιός, δυὸ γνήσιοι Ἐρυθροσταυρῖτες

ΣΠΟΥΔΑΙΟ ΟΝΟΜΑ εἶχε μέσα στὸν παιδόκοσμο ὁ Κωστής. Ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν καμάρωναν. Ὄχι μόνο γιατὶ ἦταν καλὸς μαθητής, μὰ καὶ γιατὶ μιὰ μέρα τρικυμιασμένη ἔσωσε μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του ἕνα παιδάκι, ποὺ πνιγόταν ἐκεῖ στὸν Κάτω γιαλό.

Δοξάστηκε λοιπὸν ὁ Κωστὴς καὶ βραβεύτηκε κιόλας ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό. Ἀπὸ τότε ὅλα τὰ χείλη τό 'χουνε νὰ τὸ λέν:

—Ὁ Κωστῆς! Τὸ παιδὶ μὲ τὸ βραβεῖο!

— Καὶ τί ἔκανα; λέει κοκκινίζοντας αὐτός. Αὐτὸ εἶναι τὸ χρέος μου. Ἄνθρωπος εἶμαι κι ἀνθρώπους ἀγαπῶ.

— Ναί, τοῦ ἀπαντᾶ ὁ φίλος του ὁ Μαθιός. Ν' ἀγαπᾶς. Μὰ νὰ μπορῆς κιόλας. Ἄμα δὲν μπορεῖς ὅμως;

Ὁ καημένος ὁ Μαθιός! Εἶναι μονάχα μ' ἕνα πόδι. Τὸ ἄλλο; Δεκανίκι.

Λαχταράει κι ὁ Μαθιὸς νὰ τρέξῃ μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιά, νὰ πηδήξῃ, νὰ χορέψῃ. Τίποτα! Δὲν τὸν ἀφήνει τὸ δεκανίκι. Πολὺ τοῦ φταίει αὐτὸ τὸ δεκανίκι· καὶ μιὰ φορὰ τοῦ 'ρθε νὰ τὸ σπάσῃ.

— Χεροδύναμος εἶμαι, μουρμούρισε στὸ ξύλινο τοῦτο ποδάρι. Μὲ τὰ μπράτσα μου μπορῶ καὶ σκαρφαλώνω στὰ δέντρα. Μπορῶ νὰ σπάσω ξύλα χοντρά, ποὺ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ δὲν καταφέρνουν, οὔτε νὰ τὰ λυγίσουν. Μπορῶ ἀκόμα νὰ τραβήξω κουπὶ ὧρες πολλὲς καὶ νὰ συνεχίσω τὸ λαμνοκόπι στὰ μεσοπέλαγα. Μπορῶ Μ' αὐτὰ τὰ χέρια. Καὶ τώρα μπορῶ, παλιόξυλο, νὰ σὲ κάνω δυὸ κομμάτια.

Μὲ τοῦτο τὸ λόγο ὁ Μαθιὸς ἄδραξε καὶ μὲ τὰ δυό του τὰ χέρια τὸ δεκανίκι καὶ τὸ λύγισε τόσο, ποὺ τρίξανε οἱ ἁρμοί του. Τοῦτο τὸ τρίξιμο ἔφτασε στ' ἀφτιὰ τοῦ παιδιοῦ ὡσὰν στεναγμένη ἀπάντηση τοῦ ξύλου.

—Ἄχ! Ἀχ—ἀριστε, ἀχάριστε.

Κοντοστάθηκε ὁ Μαθιὸς καὶ μουρμούρισε πάλι στὸ δεκανίκι:

— Συμπάθαμε. Δὲ φταίω ἐγώ. Οὔτε κι ἐσύ. Μά... δὲ μὲ βοηθᾶς νὰ γίνω κι ἐγὼ σὰν τὸν Κωστή. Ἐδῶ, μοῦ στέκεις ἄχρηστο. Μὲ ἀσκημίζεις κιόλας.

Κοντοστάθηκε πάλι ὁ Μαθιὸς καὶ σκέφτηκε: Νὰ τὸ σπάσω; Ὕστερα τί θὰ ἔχω; Ποῦ θ' ἀκουμπάω γιὰ νὰ περπατῶ; Ἄχ καὶ νά 'χα φτερὰ νὰ πετῶ σὰν πουλί! Μὰ πάλι, καὶ μὲ φτερά, κάπου θά 'θελα νὰ καθίσω. Ἔχει πουλιὰ μὲ δεκανίκια;

Πόσες φορὲς παραμίλησε τοῦτα τὰ λόγια ὁ Μαθιός! Μὰ δὲν θὰ παραμίλησε μόνο. Τὰ στέναξε κιόλας καὶ κάποτε τὰ εἶπε καὶ στὴ μάνα του. Μὲ ἄλλον τρόπο ὅμως.

— Μάνα. Γιατί μοῦ τὸ δώσατε τό δεκανίκι; Θέλω νὰ τλέχω κι ἐγώ...

ΟΙ ΦΙΛΟΙ

Φωτογρ. Κ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

— Παιδί μου! Τὰ δεκανίκια δὲν εἶναι στὰ πόδια. Εἶναι στὴ σκέψη. Ἀπὸ κεῖ, τρέχεις ἐσὺ καλύτερα ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους.

— Μὰ θέλω νὰ κάνω τὸ καλὸ καὶ δὲν μπορῶ.

—Ἀφοῦ θές, θὰ μπορέσῃς. Ἄκου με 'μενα. Θὰ 'ρθῇ καιρός, ποὺ θὰ μπορέσῃς.

— Θὰ μπορέσω, σκέφτηκε ὁ Μαθιός, καὶ χτύπησε τὴν παλάμη του πάνω στὸ γερό του πόδι. Ἔχει δίκιο ἡ μάνα μου. Θὰ μπορέσω. Ἄμα θέλῃς, καὶ σκουλήκι νά 'σαι, ἀνεβαίνεις στὰ ὕψη.

Μιὰ μέρα ὁ Μαθιὸς πήγαινε στὸ Σχολειὸ συντροφιὰ μὲ τὸν Κωστή. Δὲν εἶχαν φτάσει ἀκόμα τὰ δυὸ ἀγόρια στὸ μεγάλο γιοφύρι τοῦ χωριοῦ, καὶ ἀκούστηκε δυνατό, παραπονιάρικο νιαούρισμα ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ποταμίσιου νεροῦ.

— Κάποια γάτα θὰ πνίγεται, φώναξε ὁ Κωστής, καὶ μεμιᾶς ἄφησε μόνο του τὸ Μαθιὸ κι ἔτρεξε γρήγορα στὸ γιοφύρι. Παράτησε χάμω τὴ σάκα, καβαλίκεψε σβέλτα τὸ κάγκελο τοῦ γιοφυριοῦ κι ἄρχισε νὰ κατεβαίνῃ.

Κουτσαίνοντας ἔφτασε στὸ γιοφύρι κι ὁ Μαθιός. Παράτησε χάμω κι αὐτὸς τὴ σάκα του. Ἀκούμπησε τὸ δεκανίκι του στὰ κάγκελα κι ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸ ρέμα γιὰ νὰ βλέπῃ καλύτερα. Ἐκεῖ στὸ δεξὶ κοφτὸ πλευρὸ τοῦ ποταμοῦ ἤτανε μιὰ γάτα. Κρεμόταν ἀπὸ τὸ κλαρὶ μιᾶς ἀγριοσυκιᾶς καὶ σὰν εἶδε τὸν Κωστὴ ἔκανε ἀκόμα πιὸ παραπονιάρικο τὸ νιαούρισμά της.

—Παλιόγατο, ψιθύρισε ὁ Μαθιός. Τί ἤθελες ἐκεῖ, στὸ στόμα τοῦ Χάρου;

Τώρα ὁ Κωστὴς πλησιάζει τὴ γάτα, τὴν ἀδράχνει μὲ τὸ ἕνα του χέρι καὶ κάνει ν' ἀνεβῇ, κρατώντας τὸ βράχο μὲ τὸ ἄλλο του χέρι. Ἕνα βῆμα. Ἄλλο βῆμα. Ξάφνου ὅμως γλιστρᾶ καὶ πέφτει.

—Ἄχ, κάνει ὁ Μαθιός, καὶ πάει νὰ σφαλίξῃ τὰ μάτια του μὲ τὶς παλάμες. Μὰ ὄχι. Μετανοιώνει. Πριτιμᾶ νὰ δῇ τί θ' ἀπογίνῃ.

Στὸ μεταξὺ ὁ Κωστὴς προλαβαίνει καὶ γαντζώνεται μὲ τό 'να του χέρι στὴ μύτη μιᾶς πέτρας.

— Πρόσεχε, τοῦ φωνάζει ἀπὸ πάνω ὁ Μαθιός. Ἀπ' τὴ ρίζα τῆς πέτρας πέφτει χῶμα.

— Ναί, τὸ βλέπω, ἀπαντάει ὁ ἄλλος μὲ κομμένη τὴν ἀνάσα, ἐνῶ τὸ βλέμμα του, παγωμένο, πέφτει στ' ἀφρισμένο ποτάμι, ποὺ κυλάει ἀνοίγοντας — γύρο τὸ γύρο — τοῦ ρούφουλα τὸ στόμα, κι ἄλλο στόμα κι ἄλλο στόμα, μύρια στόματα, ποὺ βιάζονται ποιό νὰ πρωτορουφήξῃ τὸ κάθε τί.

— Μὴ σαλεύεις ἄλλο, φωνάζει ὁ Μαθιός, καὶ μὲ τὰ δυό του χέρια σκαρφαλώνει στὰ κάγκελα τοῦ γιοφυριοῦ, καὶ πάλι μὲ τὰ δυό του χέρια, ποὺ γι' αὐτὸν τώρα εἶναι καὶ χέρια καὶ πόδια, κατεβαίνει, κατεβαίνει καὶ κρεμιέται στὸ κατωχείλι τοῦ γιοφυριοῦ.

— Μὴ φοβᾶσαι, Κωστή, φωνάζει τὸ μονοπόδαρο παιδί. Πιάσου ἀπὸ τὸ πόδι μου.

Ὁ Κωστὴς καὶ νὰ θέλη νὰ κάνη ἀλλιώτικα, δὲν μπορεῖ. Πιάνεται δυνατὰ ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ Μαθιοῦ.

— Κρατήσου γερά, φωνάζει ὁ Μαθιός.

Ὁ ἄλλος δὲν μπορεῖ οὔτε καὶ νὰ μιλήση πιά. Εἶναι παραδομένος κιόλας στὴ διάθεση τοῦ Μαθιοῦ. Μὰ ὁ Μαθιὸς ἔχει γερὰ χέρια καὶ δυνατὴ ψυχή.

— Θέλω, λέει ἀπὸ μέσα του. Κι ἄμα θέλω, μπορῶ.

Μὲ μεγάλη προσπάθεια τὸ κουτσὸ παιδὶ πιάνει τὸ πρῶτο κάγκελο τοῦ γιοφυριοῦ. Τ' ἀδράχνει μὲ τό 'να χέρι. Τ' ἀδράνει καὶ μὲ τ' ἄλλο. Ἀνασέρνει τὸ κορμί του ἀπάνω καὶ μαζὶ ἀνασέρνει καὶ τὸν Κωστὴ καὶ τὸ γατί. Τοῦτο γίνεται καὶ δεύτερη καὶ τρίτη φορά. Ὅλα τώρα πᾶνε πιὸ καλά. Καὶ τὸ γατί, σὰ νὰ κατάλαβε τὴν κρίσιμη στιγμή, γάντζωσε τὰ νύχια του στὸ σακάκι τοῦ Κωστῆ, κι αὐτὸς τώρα κρατιέται καὶ μὲ τὰ δυό του χέρια. Τέλος ὁ Μαθιὸς πιάνει γερὰ τὸ σαμάρι τοῦ γιοφυριοῦ. Τραβιέται πρὸς τὰ πάνω κι ἔτσι ὁ Κωστὴς βρίσκεται πιὰ κοντὰ στὰ κάγκελα. Γρήγορα τοῦτος ἀφήνει τὸ πόδι τοῦ Μαθιοῦ καὶ σέρνεται πιὸ πάνω. Στὸ μεταξὺ ὁ Μαθιὸς στεργιώνεται στὴ γῆ, ἁπλώνει χέρι στὸν Κωστὴ καὶ τὸν ἀνασέρνει. Κι ὁ Κωστὴς σὲ λίγο πατάει κι αὐτὸς στὴ γῆ. Τότε τὸ γατὶ πήδηξε στὸ χῶμα κι ἔγινε καπνός.

Τὴν ὥρα ἐκείνη περνοῦσε ἀπὸ τὸ γιοφύρι ἕνας ἄνθρωπος. Πῆρε τὸ μάτι του τὴ φευγάλα τοῦ γατιοῦ. Ἔριξε μιὰ ματιὰ καὶ στὰ δυὸ παιδιά. Εἶδε τὰ ροῦχα τους τὰ γιομάτα χῶμα. Εἶδε τοῦ Κωστῆ τὸ πρόσωπο ποὺ ἦταν πιὸ χλωμὸ κι ἀπ' τὸ χῶμα. Εἶδε καὶ τὸ Μαθιό, ποὺ τίναζε τὰ χώματα ἀπὸ πάνω του.

— Μὰ τί τρέχει; ρώτησε.

—Ἕνα γατί, ψιθύρισε τρέμοντας ὁ Κωστής. Ἤτανε νὰ πνιγῆ στὸ ποτάμι, καί:

—Ὦ, ναί. Ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος ποὺ βραβεύτηκε ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό. Μπράβο σου καὶ τώρα.

— Τώρα; Ὄχι ἐγώ, κύριε. Αὐτός. Εἶπε κι ἔδειξε τὸ Μαθιό.

Ὁ ἄνθρωπος ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸ παιδὶ μὲ τὸ μονάκριβο πόδι.

—Ἐσύ; Ποιός εἶσ' ἐσύ;

Ὁ Μαθιὸς ξεροκατάπιε μόνο. Δὲν ἤθελε νὰ μιλήση. Κι ὁ κύριος ρώτησε τὸν Κωστή:

— Ποιός εἶν' αὐτός;

Ὁ Κωστὴς χαμογέλασε κι ἀπάντησε:

—Ὁ καλύτερος.

ΘΑΝΟΥ ΑΧΑΙΟΥ (ΣΠΗΛ.)

ΕΞΙΛΕΩΣΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

1920. Τὸ κατάστημα τοῦ Γεράσιμου Πόντη, στὴ Σμύρνη, ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα. Ἡ μακρόστενη σάλα του εἶχε δύο γυαλιστεροὺς πάγκους ποὺ ἀρχίζανε ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐξώπορτα κι ἔφθαναν σχεδὸν ὣς τὸ βάθος ἀφήνοντας ἕνα φαρδὺ διάδρομο ἀνάμεσά τους. Γιγάντια ράφια γιομάτα ἀπὸ λογῆς-λογῆς ὑφάσματα, ποὺ τὰ χρώματα καὶ τὰ σχέδιά τους χόρταιναν καὶ τὸ πιὸ ἀπαιτητικὸ μάτι, ὑψώνονταν στοὺς τοίχους.

Ὁ κόσμος μπαινόβγαινε στὸ μαγαζί, ἄλλοι γιὰ νὰ ψωνίσουν καὶ ἄλλοι γιὰ νὰ χαζέψουν. Πρόθυμο τὸ προσωπικὸ τοὺς ἐξυπηρετοῦσε ἀκούραστα. Τὶς χοντροδουλειὲς τὶς ἔκανε ἕνα κοκκινόμαλλο ἀγόρι, ὁ Νῖκος Ἀστόρης. Ἦταν δὲν ἦταν δεκαπέντε χρονῶν, κι ὅμως φαινόταν πὼς εἶχε τὴν πεῖρα ἑνὸς τριαντάρη. Ἡ σκληρὴ δουλειά, ἡ ὀρφάνια του καὶ ἡ μανία νὰ μορφώνεται διαβάζοντας βιβλία σοβαρά, ἦταν ὁ λόγος. Ἦταν ἕνα τριαντάφυλλο ποὺ φύτρωνε περήφανο μέσα στ' ἀγκάθια. Δὲν τὸν ἄκουσε κανεὶς ποτὲ νὰ παραπονεθῆ. Δὲν τὸν ἄκουσαν νὰ στενάζη. Ἕνα πονηρούτσικο χαμόγελο, ποὺ νόμιζες πὼς πάντα πλανιόταν στὸ ὁμορφοκαμωμένο του στόμα, τοῦ 'δινε ὄψη περισσότερο κατεργάρικη παρὰ καρτερική. Οἱ περήφανοι ξέρουν νὰ κρύβουν τὸν πόνο τους.

Κεῖνο τὸ ἀπόγευμα ἔχοντας τελειώσει τὶς δουλειές του, ἦταν καθισμένος σὲ μιὰ κασόνα, στὸ βάθος τοῦ μαγαζιοῦ, μ' ἕνα βιβλίο στὸ χέρι. Τὰ γαλανά του μάτια, λὲς κι ἤθελαν νὰ καταβροχθίσουν τὸ κείμενο. Ὁ «Πλάτων», ὅπως τὸν κορόϊδευαν οἱ μεγαλύτεροι συνάδελφοί του, βρισκόταν στὸ στοιχεῖο του. Σὲ λίγο ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ προϊσταμένου του. Ἦταν βαριά, σκληρή:

—Ἔλα δῶ, βρὲ Νῖκο. Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ ἀκούω;

Πλησίασε κάπως παραξενεμένος. Πρώτη φορὰ τὸν ἔβλεπε ἔτσι. Γιὰ τὸ Μεμᾶ τὸν Πόντη, ὅλοι ἔλεγαν πὼς ἦταν ἄνθρωπος πράος, εἰλικρινὴς καὶ ἀκριβοδίκαιος. Ποτὲ δὲν ἀδίκησε ὑπάλληλό του, ὅπως κι ἐκεῖνοι δὲν τὸν πίκρ ναν ποτέ.

Δίπλα στὸν ἔμπορο, στεκόταν κλαμένο τὸ μονάκριβο παιδί του, ὁ Γρηγόρης, ἑφτὰ-ὀχτὼ χρόνια μικρότερος ἀπὸ τὸν ὀρφανὸ ὑπάλληλο.

Πλησιάζοντας ὁ Ἀστόρης ἄκουσε τὸ χαϊδεμένο παιδὶ νὰ λέη στὸν πατέρα του:

— Θέλω τὴ χρυσή μου λίρα... Αὐτὸς μοῦ τὴν πῆρε, μπαμπά. Μοῦ τὴ χάρισε χθὲς ἡ μαμὰ γιὰ τὰ γενέθλιά μου, καὶ τώρα τὴν ἔχασα. Αὐτὸς μοῦ τὴν πῆρε. Νὰ τον ποὺ γελάει!

Τὸ παιγνιδιάρικο χαμόγελο διαγραφόταν ὅπως πάντα στὰ χείλη τοῦ κατηγορουμένου.

—Ἀλήθεια εἶναι, Νῖκο; Σὺ τὰ πῆρες τὰ λεπτὰ τοῦ παιδιοῦ;

— Ποτὲ δὲν ἔκλεψα, κύριε.

— Τὰ μοῦτρα σου ὅμως δείχνουν πὼς κοροϊδεύεις.

— Δὲ σᾶς κορόϊδεψα ποτέ.

— Σοῦ εἶπα κι ἄλλοτε νὰ μὴν εἶσαι ἀναιδής, φώναξε νευριασμένος ὁ Πόντης, παίρνοντας γι' ἀναίδεια τὴν ἀξιοπρέπειά του: Μεγάλο μυαλὸ σὲ μικρὴ ἡλικία, δὲν συγχωρεῖται εὔκολα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μόχθου. Κεῖνοι, βλέπεις, χρειάστηκαν ὁλόκληρη ζωὴ γιὰ ν' ἀκονίσουν τὸ δικό τους...

— Θέλω τὴ λίρα μου, μπαμπά, τσιτσίριζε μὲ κακεντρέχεια ὁ μικρός, ἀλλιῶς νὰ τὸν διώξης.

Ὁ Πόντης δίστασε λίγο, ἀλλὰ πῆρε γρήγορα τὴν ἀπόφασή του.

— Τ' ἄκουσες, μικρέ μου; Ἢ νὰ δώσης πίσω τὴ λίρα τοῦ Γρηγόρη, εἰδ' ἄλλως

μάζεψε τὰ μπογαλάκια σου καὶ δίνε του..'

Μὲ μιᾶς ὁ νεαρὸς μαθητευόμενος κατάλαβε πὼς κάθε δικαιολογία ἦταν περιττή. Ἀγαποῦσε τὸν Πόντη σὰν πατέρα του, ὅσο ἦταν καλός. Μόλις τὸν εἶδε ἄδικο, κάτι ἔσπασε μέσα του. Ἔκανε μεταβολὴ καὶ χάθηκε στὸ βάθος τοῦ μαγαζιοῦ. Σὲ λίγο ξαναγύρισε φορτωμένος μ' ἕνα μεγάλο μπόγο. Σταμάτησε μπρὸς στὸν καταστηματάρχη καὶ χωρὶς τὸ πρόσωπό του ν' ἀλλάξη τὴ συνηθισμένη του ἔκφραση, σήκωσε τὰ μάτια πάνω του. Μόνο κεῖ μέσα φαινόταν ἡ θλίψη κι ἡ πίκρα ποὺ τὸν ἔπνιγαν. Θὰ ἔχανε τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀγαποῦσε ἐξ αἰτίας μιᾶς ἄδικης κατηγορίας, θὰ ἔχανε τὸ ψωμί του...

Ὁ ἀγαθὸς ἔμπορος παρασυρμένος ἀπὸ τὴ στενοχώρια τοῦ παιδιοῦ του, δὲ μπόρεσε νὰ κρίνη δίκαια αὐτὴ τὴ φορά. Γύρισε ἄλλοῦ τὸ κεφάλι του, καὶ τὸ ἀδικημένο ὀρφανὸ βγῆκε σιγὰ σιγὰ ἀπὸ τὸ μαγαζί. Σὲ λίγο τὸ κατάπιε ὁ δρόμος. Ἄλλος ἕνα ἀκόμη κατοτρεγμένος, ζήτησε τὴν προστασία του...

Ἡ καρδιὰ τοῦ Πόντη χτυποῦσε γοργά. Λυπήθηκε γι αὐτὸ ποὺ ἔκανε πάνω στὰ νεῦρα του, δὲν πίστευε πὼς ὁ «Πλάτων» θὰ 'φτανε τὴν ἄκρη, κ' εἶχε ἀρχίσει νὰ μετανοιώνη.

Δὲν θὰ 'χε περάσει μισὴ ὥρα καὶ μπῆκε στὸ μαγαζὶ ἡ ὑπηρέτρια τοῦ σπιτιοῦ.

— Τί θέλεις, Μαρία;

— Ἔφερα τὴ λίρα τοῦ Γρηγοράκη, κύριε. Τὴ βρῆκα τὸ μεσημέρι κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι του...

Ἡ εἴδηση ἔπεσε σὰν κεραυνός. Ἡ μεγάλη γιὰ τὸν Πόντη σημασία της τοῦ θάμπωσε τὸ μυαλό, τὸν ζάλισε.

— Τὴ λίρα... τοῦ Γρηγόρη... στὸ σπίτι! Ὥστε δέν... Ἀχ, τί ἀνόητος ποὺ εἶμαι. Πῆρα τὸ ὀρφανὸ στὸ λαιμό μου... Θεέ μου, συγχώρεσέ με, τραύλισε. Κι ὅρμησε ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζὶ σὰν τρελός. Οἱ λιγοστοὶ πελάτες τῆς στιγμῆς τά 'χασαν, μὰ οἱ ὑπήλληλοί του καταλάβανε: Ἔτρεχε σπρωγμένος ἀπὸ τὴ συνείδησή του.

Ὥσπου σκοτείνιασε γύριζε στοὺς δρόμους, στὸ λιμάνι, παντοῦ μήπως τὸν ξανάβρη, μὰ τίποτα. Σκέφτηκε μήπως πῆγε νὰ ζητήση δουλειὰ σὲ κάνα ἄλλο κατάστημα, ἀλλὰ σ' ὅσα κι ἂν ρώτησε, κανεὶς δὲν τὸν εἶχε ἰδεῖ. Ὁ μικρός του ὑπάλληλος χάθηκε σὰν ἀέρας. Τὸ ἐπεισόδιο τοῦ κόστισε πολύ. Γυρίζοντας σπίτι του μὲ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ κουρασμένη, ξέσπασε στὸ μονάκριβό του. Ἢ θὰ γινώταν ἴσος ἄνθρωπος, ἢ δὲν τὸν ἤθελε καθόλου. Κι ἔκαμε ὅρκο, ποτὲ νὰ μὴν πάψη ψάχνοντας γιὰ τὸν ἀδικημένο...— Εἶναι περίεργο πῶς μερικὲς φορὲς ἐκτιμοῦμε τ ἀνεκτίμητα μόνον ὅταν τὰ χάσουμε.

*

1940. Σ' ἕνα μονώροφο σπιτάκι, ἔξω στὰ Πατήσια, κάθεται τώρα ἡ οἰκογένεια Πόντη. Ἡ πυρκαγιὰ τῆς Σμύρνης ἀφάνισε τὸ βιός τους καὶ μὲ τὴ μικρὴ ἀποζημίωση ποὺ πῆραν, προσπαθοῦν νὰ τὰ βολέψουν. Ὁ γερο-Πόντης, τσακισμένος πιὰ ἀπὸ τὴ συμφορὰ (σὰν νὰ μὴ ἔφταναν ὅλα τ' ἄλλα, εἶδε τὴ γυναίκα του νὰ πνίγεται μπρὸς στὰ μάτια του, μὲς στὴν τρομάρα τῆς φυγῆς), κείτεται μόνιμα στὸ στρῶμα. Ἕνα πρᾶγμα μόνο ἐπιθυμεῖ νὰ ἰδῆ πρὶν νὰ πεθάνη: Τὸν «Πλάτωνα»... Τὸν θυμᾶται ἀμίλητο, σοβαρό, ἀλλὰ τίμιο κι ἐργατικὸ καὶ τὰ γέρικα μάτια του δακρύζουν. Νὰ ζῆ ἄραγε τώρα; Γλύτωσε τότε ἀπὸ τὴ θεομηνία; Κι ἂν ζῆ, ποῦ νὰ βρίσκεται; Τί κάνει; Ἀπορίες ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὶς ἱκανοποιήση. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος. Καὶ δίκαια τὸν τιμωρεῖ. Ἔφταιξε ἀνεπανόρθωτα. Αἰσθάνεται πὼς ἂν εἶχε τότε μάθει νὰ συγχωρῆ, ἂν ἦταν πραγματικὰ καλός, ὅπως ἔλεγαν, δὲ θά 'χε τόσο βαριὰ ἁμαρτήσει. Ἡ συνείδησή του, τὸ ἐγώ του, ὁ ἴδιος ὁ Θεός, δὲν τὸν εἶχαν ἀκόμη συγχωρήσει...

Ὁ Γρηγόρης τελειώνει φέτος τὴν Ἰατρική. Εἶναι ἕνα ἐξαίρετο παιδί, μὲ λεπτὰ αἰσθήματα, σοβαρός, εἰλικρινής, «καθυστερημένος», ὅπως λένε οἱ λελέδες τῆς ἐποχῆς. Εἶναι ἀφωσιωμένος, στὸ γέρο πατέρα του. Ψάχνει μ' ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ βρῆ τὸ χαμένο ὀρφανό. Ξέρει πὼς βρίσκοντάς τον, θὰ δώση τὸ μόνο ἀποτελεσματικὸ φάρμακο στὸν ἀγαπημένο του ἄρρωστο καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του. Ξέρει πὼς εἶναι ἔνοχος. Θυμᾶται τὸ ἐπεισόδιο καλά. Ἕνα κακομαθημένο παλιόπαιδο ἐπηρέασε ἕναν καλὸ πατέρα καὶ τὸν ἔσπρωξε στὴν ἀδικία. Πόσο εἶχε μετανοήσει ἀργότερα, πόσο εἶχε κλάψει! Γι' αὐτὸν ἦταν ἕνα ἐπεισόδιο ποὺ τὸν ὠφέλησε, γιατὶ ἐξ αἰτίας του οἱ γονεῖς του εἶδαν τὴν κακὴ ἀνατροφή ποὺ τοῦ 'διναν, κι ἄλλαξαν τρόπους. Ἀλλὰ γιὰ τὸν ἄλλον; Ἦταν ἡ καταστροφή, μπορεῖ κι ὁ θάνατος... Ἔβλεπε συχνὰ ἕνα κακὸ ὄνειρο: Μπροστὰ ὁ πατέρας του καὶ πίσω αὐτός, μὲ βαριὲς ἁλυσσίδες στὰ πόδια, ν' ἀνεβαίνουν ἕναν ἀπότομο ἀνήφορο, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ φτάσουν στὴν κορφή του. Μιὰ κορφὴ ποὺ 'μοιαζε θρόνος καὶ ποὺ πάνω του καθόταν ἕνα χαμογελαστὸ ἀγόρι...

Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν βαριά, τυραννικά...

Κείνη τὴν ἡμέρα ὁ Γρηγόρης ξύπνησε κάπως πιὸ εὐδιάθετος. Καιρὸ εἶχε νὰ αἰσθανθῆ τὴν ψυχή του τόσο ἀλαφριά. Ὅσο προχωροῦσε ἡ μέρα καὶ ἡ φθινοπωρινὴ ζέστη φούντωνε, τόσο πιὸ μεγάλη ἀνακούφιση αἰσθανόταν. Εἶχε συνηθίσει νὰ περνᾶ τὶς μέρες στενόχωρα καὶ ἡ ἀναπάντεχη εὐδιαθεσία τοῦ ἤρθε σὰν κάτι τὸ πρωτόγνωρο. Προσπάθησε νὰ τὴ μεταδώση καὶ στὸν ἄρρωστο πατέρα του, ἀλλὰ τοῦ κάκου.

Τ' ἀπόγιομα ξεκίνησε γιὰ τὸ Ἀμφιθέατρο, ὅπου θὰ μιλοῦσε ἕνας διάσημος ξένος συνάδελφός του. Νόμιζε πὼς τὰ πόδια του πετοῦσαν. Οἱ σκέψεις του ἦταν καθαρότερες. Τὸ μυαλό του ἀσυννέφιαστο. Τί σήμαιναν ὅλα αὐτά;

Φτάνοντας βρῆκε ὅλες τὶς θέσεις πιασμένες καὶ στάθηκε ὄρθιος, κοντὰ στὴν πόρτα. Ἄκουγε νὰ μιλοῦν ὅλοι γιὰ τὸν ξακουστὸ ἐπιστήμονα.

— Λένε πὼς εἶναι πολὺ νέος, ἀλλὰ φοβερὰ ἔξυπνος καὶ δυνατός... Ἔχει στὸ ἐνεργητικό του καὶ δυὸ-τρεῖς σοβαρὲς ἀνακαλύψεις... Εἶναι καὶ φιλάνθρωπος... Ἡ κλινική του μοιάζει μ' ἐκκλησία...

Ξαφνικὰ ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε ὁ ὁμιλητής. Ἦταν ψηλός, ξανθός, μὲ σῶμα ἀθλητικὸ καὶ πρόσωπο καλοπλασμένο. Περπατοῦσε μὲ τὸν ἀέρα ἀνθρώπου συνηθισμένου νὰ τὸν προσέχουν.

Ὁ κόσμος ξέσπασε σὲ χειροκροτήματα. Ἐκεῖνος ἀνέβηκε στὴν ἕδρα κι ὑποκλίθηκε χαριτωμένα. Ἕνα λεπτό, παιχνιδιάρικο χαμόγελο πλανιόταν στὰ χείλη του.

Γύρισε καὶ τὸν κοίταξε κατὰ πρόσωπο ὁ νεαρὸς Πόντης καὶ ξαφνικὰ χλώμιασε. Ἀναγκάστηκε νὰ κρατηθῆ ἀπὸ τὴν πόρτα γιὰ νὰ μὴν πέση. Κεῖνα τὰ μαλλιά, κεῖνο τὸ χαμόγελο, τί τοῦ θυμίζαν; Τὰ χαρακτηριστικά του ὅλα γιατί τοῦ φαίνονταν γνωστά; Μὴν τρελάθηκε; Πῶς ἦταν δυνατόν;... Νάτος, ἀρχίζει. Μιλάει τὰ ἑλληνικὰ ἀρκετὰ καλά. Ποῦ τά 'μαθε;

— Πῶς τὸν λένε; ρωτάει τοὺς διπλανούς του, μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα.

— Νὶκ Ἄστορ, τοῦ ἀπαντοῦν ἀδιάφορα.

Νὶκ Ἄστορ!... Νῖκος Ἀστόρης... Θεέ μου, εἶναι λοιπὸν ἐκεῖνος. Εἶναι ὁ «Πλάτων»!

Σπρώχνοντας τὸν κόσμο, ἀδιαφορώντας γιὰ τοὺς ἐπισήμους ποὺ σπεύδανε νὰ συγχαροῦν τὸ διάσημο ἐπιστήμονα ρίχνεται, μόλις εἶχε κατέβει ἀπὸ τὸ βῆμα, στὴν ἀγκαλιά του φωνάζοντας: Πλάτων, Νῖκο, ἀδελφέ μου, δὲ μὲ γνωρίζεις; εἶμαι ὁ Γρηγόρης! Θυμήσου, στὴ Σμύρνη!

Ἕνα ξάφνιασμα, μιὰ λάμψη στὰ μάτια, δυὸ χέρια ποὺ ἁπλώνονται μὲ λαχτάρα, μιὰ τρυφερή, γεμάτη πάθος φωνή:

— Γρηγόρη!

Τὸ ἀκροατήριο στὴν ἀρχὴ νόμισε πὼς ὁ νεαρὸς τελειόφοιτος εἶχε παραφρονήσει. Ὅταν ὅμως εἶδαν καὶ τὴ δεύτερη ἀγκαλιὰ ἀνοιχτὴ καὶ τοὺς δυὸ νέους νὰ κλαῖνε, ξέσπασαν ὅλοι σ' ἕνα ξέφρενο χειροκρότημα καὶ μὲ φωνὲς ποὺ ἔτρεμαν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ συγκίνηση ζητωκραύγασαν τὸ μεγάλο συνάδελφο, τὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος.

Ἂς μὴν ἤξεραν τὴν ὑπόθεση τοῦ δράματος. Χειροκροτοῦσαν τὸν ξακουστὸ ἥρωά του.

Λίγη ὥρα ἀργότερα, ἕνα ταξὶ ἔτρεχε πρὸς τὰ Πατήσια. Δύο νέοι καθισμένοι μέσα παράβγαιναν ποιός θὰ δώση τὶς περισσότερες ἐξηγήσεις.

— Καλέ μου Γρηγόρη, ἔκανε τέλος ὁ μεγαλύτερος. Μὴ στενοχωριέσαι τόσο. Ὅπως βλέπεις, ἄλλωστε, κεῖνο τὸ ἐπεισόδιο μὲ ὠφέλησε. Κι ὁ καημένος ὁ κύριος Πόντης, ἄδικα βασανίστηκε τόσο. Δὲν ἄξιζε τὸν κόπο...

Τὸ αὐτοκίνητο φρενάρισε. Εἶχαν φτάσει. Πάνω στὸν ἐνθουσιασμό τους δὲ σκέφτηκαν νὰ προετοιμάσουν τὸ γέρο.

— Πατέρα, φώναξε ὁ Γρηγόρης πλησιάζοντας. Κοίτα ποιόν σοῦ φέρνω! τὸν «Πλάτωνα»... Εἶν' ὁ Νῖκος μας, ποὺ εἶχαμε χάσει τόσα χρόνια!

Τὸ πονεμένο πρόσωπο τοῦ γέρου φωτίστηκε μὲ μιᾶς. Ἄπλωσε τὰ χέρια του, ἀλλ' ἀμέσως ἔπεσε βαρὺς στὸ στρῶμα. Φοβήθηκαν πὼς ἔσβηνε. Εὐτυχῶς δὲν ἦταν παρὰ μιὰ λιποθυμία. Ὅταν σὲ λίγο τὸν συνέφεραν, ἔσφιξε μὲς στὰ γερασμένα του μπράτσα τὸ χαμένο παραγιό, σιγολέγοντας:

— Νῖκο..., παιδί μου... συγχώρεσέ με!..

Πατέρας καὶ γιὸς εἶχαν βγάλει πιὰ τὰ στίγματα τῆς ἁμαρτίας. Εἶχαν ἐξιλεωθῆ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ. Ὁ Νῖκος Ἀστόρης ἔμεινε μόνιμα πιὰ στὴν Ἑλλάδα, ποὺ τὴν τιμᾶ καὶ τὸν τιμᾶ. Ὁ ἔρχομός του, ἡ μεγάλη του καρδιὰ κι ὁ θρίαμβος τῆς ἐπιστημονικῆς του ἀξίας ἔδωσαν πίσω τὴ ζωὴ στὸ γέρο Πόντη, ποὺ ἐνῶ ἦταν μόνο ἑξήντα πέντε χρονῶν ἄνθρωπος, φαινότον ὀγδοντάρης. Πότε μὲ τ' αὐτοκίνητο καὶ πότε μὲ τὰ πόδια βγαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι τ ο υ ς μὲ συντροφιὰ πάντα τοὺς δύο του «γιούς»: Τὸ Νῖκο καὶ τὸ Γρηγόρη...

ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (Τελευταῖο)

ΟΤΑΝ ξαναγύρισε ἡ Δήμητρα καὶ δὲν βρῆκε τὴν κόρη της, ἄρχισε νὰ τὴν γυρεύη παντοῦ καὶ νὰ τὴν φωνάζη μὲ τ' ὄνομά της. Οἱ νύμφες ποὺ εἶχαν σκορπιστῆ στὸ δάσος, τρέξαν στὶς φωνὲς τῆς θεᾶς ποὺ τὶς ρωτοῦσε: «Ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου;» Μὲ θρήνους διηγήθηκαν στὴν ἀπελπισμένη μητέρα, πὼς ἡ Περσεφόνη ἄκουσε τ' ἀπατηλὰ λόγια τοῦ φτερωτοῦ θεοῦ κι ἔκοψε τὸ ἀπαγορευμένο λουλούδι ποὺ 'φερε τὴν καταστροφή της. Εἶδαν τὸν Πλούτωνα νὰ τὴν ἁρπάζη στὴν ἀγκαλιά του, μέσα ἀπ' τὴ μισανοιγμένη γῆ καὶ νὰ ἐξαφανίζεται μαζί της στὰ σκοτεινὰ βασίλειά του. Ποιὸς ἤξερε; Ποιὸς μποροῦσε νὰ πῆ τὸ δρόμο ποὺ ἀκολούθησαν; Κι ἂν ἤξερε, πῶς μποροῦσε πιὰ νὰ τὴν ἀποσπάση ἀπὸ τ' ἄλυτα δεσμὰ τοῦ γάμου της μὲ τὸ θεὸ τοῦ Ἅδη; Μονάχα, ἡ ἀπελπισμένη καρδιὰ μιᾶς μητέρας μπορεῖ νὰ ἐπιχειρήση τὰ ἀδύνατα. Καὶ ἡ Δήμητρα ἀρχίζει τὴν περιπλάνησή της πάνω στὴ γῆ,ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ γνώριζε τὸ πένθος τοῦ χειμώνα. Ἐκεῖ, ποὺ πρῶτα βασίλευε αἰώνια ἄνοιξη, τώρα, ἀπλωνόταν ἡ θλίψη κι ἡ ἐρημιά. Τὰ δέντρα ἄνοιγαν τὰ σκελετωμένα κλαδιά τους δίχως καρπούς, δίχως φυλλωσιά. Τὰ λουλουδάκια ἐξαφανίστηκαν σὰν νὰ τὰ θέρισε δρεπάνι. Κι ὁ οὐρανὸς ἔχασε τὸ χρῶμα του. Γίνηκε γκρίζος καὶ παγερός.

Ἡ Δήμητρα πενθεῖ γιὰ τὸ χαμὸ τῆς κόρης της κι ὅλη ἡ γῆ πενθεῖ μαζί της καὶ μοιάζει σὰν νεκρωμένη. Ἡ Δήμητρα δὲν μπορεῖ νὰ σταθῆ πουθενά. Πλανιέται, ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, γυρεύοντας τὸ παιδί της. Περπατεῖ πάνω στὸ γυμνὸ χῶμα ποὺ ὁ πάγος τὸ σκληραίνει ἀκόμα πιὸ πολύ. Δὲν κρατάει πιὰ τὸ καλάθι της μὲ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ στάχυα ποὺ 'ναι ἡ εὐλογία τῆς γῆς. Οὔτε τὸ σκῆπτρο της τὸ βασιλικό. Μοιάζει, τώρα, ἔτσι ταπεινή, μὲ ὅλες τὶς μάνες τῆς γῆς ποὺ πονοῦν γιὰ τὸ παιδί τους. Περπατᾶ κι ἀπ' τὰ μάτια της τρέχουν τὰ δάκρυα ἀσταμάτητα. Τρέχουν, καὶ γίνονται βροχὴ καὶ ποτίζουν τὴ γῆ καὶ λίγο - λίγο, τὴ μαλακώνουν. Ἀνοίγουν δρόμο, κάτω ἀπὸ τὸ χῶμα. Τὸ τρυπᾶνε σιγά - σιγά, μὲ ὑπομονὴ καὶ πᾶνε νὰ βροῦνε στὰ ἔγκατά του, τὰ βασίλεια τοῦ Ἅδη. Ἐκεῖ, ποὺ βρίσκεται τὸ παιδί της τὸ ἀγαπημένο. Ἡ μονάκριβη κόρη της, ἡ Περσεφόνη.

Ἂς δοῦμε ὅμως τί ἔκανε, στὸ μεταξύ ἡ Περσεφόνη, μετὰ τὴν ἁρπαγή της ἀπὸ τὸν Πλούτωνα. Ἡ Περσεφόνη καθόταν μελαγχολικὴ στὸ θρόνο της. Στὸ θρόνο ποὺ τὴν ἀνέβασε ὁ σύζυγός της, ὁ Πλούτωνας. Τὸ βασίλειό της τώρα ἦταν ὁ Ἅδης:

— Τὸ Κριτήριο τῶν ψυχῶν. Στὴν εἴσοδό του φρουροῦσε ἕνας ἀκοίμητος φύλακας, ὁ τρικέφαλος σκύλος, ὁ Κέρβερος.. Κι οἱ Ἐρινῦες ποὺ τιμωροῦσαν τοὺς ἁμαρτωλούς.

—«Γιατί, δὲν σηκώνεις τὰ μάτια σου Περσεφόνη» τῆς ἔλεγε ὁ Πλούτωνας, «γιὰ καμαρώσης τὸ βασίλειό σου; Δὲν πόθησες νὰ γνωρίσης τὰ μυστικὰ τῆς γῆς καὶ τοῦ Ἅδη; Ἐδῶ ,ὁ ἥλιος δὲν ἀνατέλλει ποτέ. ἐδῶ, δὲν ὑπάρχει οὐρανός, οὔτε ἄστρα, οὔτε ἄνθη, οὔτε καρποί. Καὶ τὰ μόνα λουλούδια ποὺ φυτρώνουν εἶναι οἱ ἀσφοδελοί. Ὅμως, κοίταξε, τί εἶναι τὰ λαμπρότερα ἄστρα καὶ τὰ ἄνθη μπροστὰ στὸ μεγαλεῖο τοῦ Ἅδη καὶ τοὺς θησαυρούς του;»

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἔριχνε μπροστὰ στὰ πόδια της, σωροὺς ἀπὸ ρουμπίνια καὶ βήρυλλους καὶ σαπφείρους. Ἀλλά, ἡ Περσεφόνη νοσταλγεῖ, τώρα, τὸν οὐρανό, τὴν ἀγάπη τῆς μητέρας της καὶ τὴν περασμένη της εὐτυχία. Καὶ κλαίει... Τὰ δάκρυά της κυλοῦν κι ἑνώνονται μὲ τὰ δάκρυα τῆς Δήμητρας, ποὺ καταστελάζουν ἀπ' τὶς σχισμάδες τῆς γῆς καὶ σχηματίζουν ἕνα ὑπόγειο ποτάμι. Ἕνα ποτάμι ποὺ οἱ φλέβες του διακλαδίζονται κάτω ἀπὸ τὸ χῶμα, ποτίζουν τὶς ρίζες τῶν νεκρωμένων φυτῶν καὶ τοὺς σπόρους τους καὶ σιγά - σιγά, τοὺς ζωντανεύουν. Ἔτσι, ἐνῶ ὅλα, στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, εἶχαν νεκρωθῆ, ἀπ' τὸ μεγάλο πένθος τῆς Δήμητρας, στὰ σπλάχνα της σάλευαν μυστικὰ οἱ σπορές. Καὶ περίμεναν νὰ φανερωθοῦν πάλι, στὸ πρῶτο μήνυμα. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ἡ καρδιὰ τοῦ φοβεροῦ Πλούτωνα, ἀλύγιστη σὰν ἀτσάλι, εἶχε ἀρχίσει νὰ μαλακώνη κι αὐτὴ ἀπ' τὰ δάκρυα τῆς Περσεφόνης. Τόσο μεγάλη δύναμη ἔχουν τὰ ἀληθινὰ δάκρυα, ὥστε νὰ κλονίζουν κι αὐτὰ τὰ θεμέλια τοῦ Ἅδη. Ἔτσι, ἄλλη μιὰ φορά, ξαναλύγισε ἡ δύναμή του στὰ δάκρυα τοῦ Ὀρφέα. Ὁ τεχνίτης αὐτός, τὰ μεταμόρφωσε σὲ μουσικὴ πάνω στὴ λύρα του καὶ κατόρθωσε νὰ συγκινῆ μὲ τὸ θρῆνο του κι αὐτὰ τὰ ἄψυχα λιθάρια. Ἀλλά, αὐτὸ εἶναι μιὰ ἄλλη ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς διηγηθοῦμε ἄλλη φορά. Συγκινημένος, λοιπόν, ὁ Πλούτωνας ἀπ' τὰ δάκρυα τῆς Περσεφόνης, μάθαινε ,σύγκαιρα, τὴ μεγάλη θεομηνία πάνω στὴ γῆ. Τὸν ἀφανισμὸ τῆς βλάστησης ἀπ' τὸ πένθος τῆς Δήμητρας. Τὸ μήνυμα τοῦ τὸ πῆγε ὁ Ἑρμῆς, ὁ ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν. Καὶ ὁ Πλούτωνας πῆρε ἀμέσως μιὰ μεγάλην ἀπόφαση.

—«Σύρε καὶ πὺς στὴ θεὰ - Δήμητρα, εἶπε τοῦ Ἑρμῆ, πὼς γρήγορα θὰ ξαναδῆ τὴν κόρη της .Κι ἀπὸ δῶ καὶ μπρός, θὰ τὴ μοιραζόμαστε, τοὺς ἕξι μῆνες θὰ μένη μὲ τὴν μητέρα της καὶ τοὺς ἄλλους ἕξι, μαζί μου».

Ὁ Ἑρμῆς, ὡσότου ξανάβη στὴ γῆ, εἶχε διαδώσει τὴ χαρούμενη εἴδηση παντοῦ: «Ἔρχεται ἡ Περσεφόνη!».

Κι οἱ ρίζες ὅλες ἀνατρίχιασαν μὲς στὸ σκοτάδι, γιατὶ κατάλαβαν τὴ σημασία της. Ἔρχεται ἡ Περσεφόνη! Δηλαδή, ἔρχεται ἡ Ἄνοιξη, ἡ ἀνάσταση ὕστερα ἀπ' τὸ θάνατο τοῦ χειμώνα. Τὰ λουλούδια καὶ τὰ μαμούδια τῆς γῆς ξύπνησαν ἀπ' τὴ νάρκη τους κι ἄρχισαν νὰ τρέχουν πέρα - δῶθε. Ἔρχεται ἡ Περσεφόνη! Ἔρχεται ἡ Ἄνοιξη!

Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴ γῆ. ἀπ' τὰ ἔγκατα τοῦ Ἅδη, ἔβγαινε τὸ ἀπίστευτο μήνυμα. Τὸ ἄκουσαν τὰ δέντρα ν' ἀνεβαίνη ἀπὸ τὶς ρίζες τους κι ἀνατρίχιασαν. Τὸ μάντεψαν τὰ περαστικὰ πουλιὰ ποὺ κάθισαν πάνω τους καὶ τὸ πῆγαν στὰ πέρατα τῆς γῆς. Ἡ γῆ ὅλη μυρμίδιζε ἀπ' τὴν κίνηση καὶ τὴν προετοιμασία. Ὅλα δούλευαν ἐντατικὰ γιὰ τὴ μέρα τῆς γιορτῆς ποὺ ἡ Δήμητρα θὰ ξανάβλεπε τὴν κόρη της. Ἡ πρὶν ναρκωμένη γῆ, εἶχε γίνει τώρα ἕνα ἀπέραντο ἐργαστήρι. Χιλιάδες φορεσιὲς ἔπρεπε νὰ ἑτοιμαστοῦν γιὰ τὰ λουλούδια, γιὰ τὶς πεταλοῦδες, γιὰ κάθε μαμούδι χωριστά. Τὶ βελοῦδα καὶ τὶ ἀτλάζια καὶ τὶ μουσελίνες καὶ τὶ χρυσοῦφαντα. Ὅλα καινούργια, ὅλα πρωτοφόρετα! Μεγάλη κίνηση καὶ στ' ἀργαστήρια καὶ τὰ σπίτια τῶν ἀνθρώπων, ποὺ τελευταῖοι ἔμαθαν τὴν εἴδηση κι ἄρχισαν κι αὐτοὶ νὰ προετοιμάζωνται. Ἡ μέρα τῆς γιορτῆς ἔφτασε. Στοὺς δρόμους ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε ἡ πομπή, εἶχαν στηθῆ ἀψίδες καὶ γιρλάντες λουλούδινες. Κοπέλες ἔπλεκαν στεφάνια, ὅπως καὶ μεῖς, τὴ μέρα τῆς Πρωτομαγιᾶς. Καὶ φέρναν κάνιστρα γεμάτα λουλούδια, ἐνῶ ἔπαιζαν οἱ αὐλοί. Στήθηκαν χοροὶ κι ἔγινε μεγάλο ξαφάντωμα. Ὅλη ἡ γῆ, χλωρὴ κι ἀνθισμένη, ἀντηχοῦσε ἀπ' τὰ τραγούδια καὶ τοὺς χοροὺς τῶν γιορταστῶν. Καὶ γιὰ νὰ θυμοῦνται πάντα οἱ ἄνθρωποι, τὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονός, τὴν ἀνάσταση τῆς βλάστησης, γιόρταζαν κάθε χρόνο τὰ Ἀνθεστήρια καὶ τὰ Ἀνθεσφόρια. Κ' ἡ συνήθεια αὐτὴ ἔμεινε ὡς τὶς μέρες μας, μὲ τὸ γιόρτασμα τῆς Πρωτομαγιᾶς.

«Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ»
(Ἀπὸ τὴ Μυθολογία τοῦ Ντεσάρμ)

Κ.Χ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ

ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΧΡΟΝΙΚΟ

Ἑνδεκα Μαΐου. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῶν γενεθλίων, ἤτοι ἐγκαινίων τῆς θεοφυλάκτου καὶ θεομεγαλύντου Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ἐξαιρέτως ἀνακειμένης τῇ προστασίᾳ τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ὑπ' αὐτῆς διασωζομένης».

Πραγματικά, ἀπὸ τῆς 11ης Μαΐου τοῦ 330 ἡ ἐκκλησία μας τιμᾶ κάθε χρόνο τὰ γενέθλια τῆς Θεοφυλάκτου πόλεως, ὑπακούουσα σὲ αὐτοκρατορικὸ διάταγμα ποὺ ἐξέδωσε ὁ Κωνσταντῖνος, ὅταν πάνω στὰ ἐρείπια τοῦ παλαιοῦ Βυζαντίου ἔκτισε τὴν νέα πρωτεύουσα τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, τὴν Νέα Ρώμη, ποὺ ἔμελλε νὰ εἶναι ἡ «ἐλπὶς καὶ χαρὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων» καὶ «καύχημα πᾶσι τοῖς οὖσιν ὑπὸ τὴν τοῦ ἡλίου ἀνατολήν».

Ἡ παράδοσις συνδέει τὴν Κωνσταντινούπολι μὲ χίλιους θρύλους, ὅπως ἀξίζει γιὰ μιὰ πόλι πού, ἐκτὸς τῶν τόσων της φυσικῶν προτερημάτων, ἔχει νὰ ἐπιδείξη καὶ ἱστορία γεμάτη ἀπὸ σοβαρὰ γεγονότα γιὰ πολλοὺς αἰῶνες.

Πρῶτος ἱδρυτής της φέρεται ὁ Βύζας, πού, κατὰ τὴν μυθολογία, εἶναι γιὸς τοῦ Ποσειδῶνα καὶ τῆς νύμφης Κεροέσσης, κόρης τοῦ Δία καὶ τῆς Ἰοῦς τοῦ Ἰνάχου, ἐνῶ κατὰ τὴν ἱστορία εἶναι ὁ βασιλιὰς τῆς Θράκης, ποὺ πῆρε σύζυγον τὴν κόρη τοῦ παρὰ τὴν Θράκην Τοπάρχου Φειδαλείαν, ἢ στρατηγὸς τῶν Ἀργείων, ποὺ ἵδρυσεν ἐκεῖ μεγάλην ἑλληνικὴν ἀποικία κατὰ τὸ 657 π.Χ. Ἡ τελευταία πληροφορία συνδέεται καὶ μὲ ἕνα χρησμὸν τοῦ Μαντείου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο φαίνεται ἡ πλεονεκτικὴ θέσι τοῦ Βυζαντίου. Λέγουν λοιπὸν ὅτι ὁ Βύζας πρὶν κτίσει τὴν πόλι, ποὺ ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομά του, ρώτησε τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸ Μαντεῖο ἐχρησμοδότησεν ἔτσι :

«Ὄλβιοι οἱ κείνων ἱερὰν πόλιν οἰκήσουσιν ἀκτὴν Θρακικὴν ἔνυγρον παρά τε τὸ στόμα τοῦ Πόντου. Ἔνθα δύο σκύλακες πολικὴν λάπτουσι θάλασσαν, ἔνθα ἰχθύς, ἔλαφος τε νόμον βόσκον τα εἰς αὐτό.»

Καὶ αὐτὰ εἶπε ὁ Ἀπόλλων γιὰ τὸ Βυζάντιο καὶ τὰ ἴδια λέει καὶ ἡ μυθολογία. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι τολμηρὸς θαλασσοπόρος ἀπὸ τὸ Ἄργος ἢ ἀπὸ τὰ Μέγαρα, μὲ τὸ ὄνομα Βύζας, κατέπλαυσε στὴ Μεσόγειο ζητώντας νὰ βρῆ νὰ κατοικήση ἐμπορικὸ καὶ πλούσιο τόπο. Καὶ πραγματικὰ ἐγκαταστάθηκε στὴν ἄκρη τοῦ κόλπου ὅπου βρέθηκε κι ὕστερα προεξετάθη στὴν ἄκρη ποὺ λέγεται λυγοῦ. Τότε, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, γιὰ νὰ ἐξασφαλίση τὴν θέσιν του παίρνει σύζυγον, ἴσως καὶ διὰ τῆς βίας τὴν κόρη κάποιου εὐπατρίδη τοῦ τόπου, τὴν Φειδαλείαν, ποὺ κι αὐτῆς τὸ ὄνομα εἶναι συμβολικό, ὅπως λέει ὁ Σκαρλᾶτος Βυζάντιος, ἀποτελούμενο ἀπὸ τὶς λέξεις Φειδὼ καὶ ἁλιεία.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (1422)
(Μαρκιανὴ Βιβλιοθήκη τῆς Βενετίας)

Τὴν ἀκριβῆ τοποθεσία τοῦ Βυζαντίου ἡ μυθολογία ἀποδίδει πάλι σὲ θεϊκὴ ἐνέργεια .Σχετικὰ λέγεται ὅτι ὁ Βύζας ὅταν ἀποφάσισε νὰ κτίση τὴν πόλι, πῆγε στὸ ναὸ τῆς Σεμέστρης γιὰ νὰ κάνη θυσία. Θύει λοιπὸν ἐκεῖ ἕναν ταῦρο καὶ εὐθὺς φανερώνεται, κατὰ μερικούς, γεράκι, κατ' ἄλλους, κοράκι, ποὺ ἁρπάζει τὴν καρδιὰ τοῦ θύματος. Ὁ Βύζας τὸ θεωρεῖ θεῖον οἰωνὸν καὶ στέλνει παντοῦ νὰ παρακολουθήσουν ποὺ θὰ ἀποθέση τὴν καρδιά. Πραγματικὰ τὴν ἑπομένη πληροφορεῖται ὅτι τὸ ὄρνιο κατέβηκε στὸ Βοσπόριον Ἀκρωτήριον, στὴ χερσόνησο τῆς Θράκης, ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Χρυσόπολιν. Ἐκεῖ ἐγκαθίσταται τώρα καὶ ὁ Βύζας καὶ ἀρχίζει μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν ἵδρυσιν τοῦ «μεγάλου καὶ περικαλλοῦς ἄστεως», ποὺ τὸ περιφράζει μὲ τείχη ἰσχυρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ, τὰ «θεόκτιστα» κατὰ τὸν Ζώσιμον, γιὰ τὰ ὁποῖα πάλι ὁ Στράβων λέει ὅτι «ἱδρυθῆναι αὐτὰ ἐχρησμοδότησεν ὁ Ἀπόλλων».

Ἂς ἀφήσουμε τώρα τὸ Βυζάντιο ἀπὸ τὴν 26η ἢ 27η Ὀλυμπιάδα, τὴν ἐποχὴ δηλαδὴ τοῦ Βύζα, νὰ ὑποστῆ διάφορες ἐπιδρομὲς καὶ καταστροφὲς ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς Λακεδαιμονίους, τοὺς Μακεδόνας, τοὺς Πέρσας, τοὺς περιοίκους βαρβάρους, τοὺς Ρωμαίους καὶ τοὺς ἄλλους ξένους. Τὸ ὄνομά του τὸ διατηρεῖ μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ὁ ὁποῖος τὸ ἀντικατέστησε μὲ τὸ ὄνομα Κωνσταντινούπολις.

Ὁ Κωνσταντῖνος, μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀνορθώση τὴν ἑνότητα τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, ζητεῖ νὰ βρῆ τὸ κατάλληλο τοπικὸ κέντρο ἑνιαίας δυνάμεως. Τὸ κέντρον αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ εἶναι ἡ Ρώμη. Ἔπρεπε αὐτὸ νὰ βρίσκεται ἐκεῖ ὅπου ἡ Εὐρώπη προσπελάζει πρὸς τὴν Ἀσία. Σκέπτεται τὴν Τροία, ἀλλὰ ἐγκαταλείπει αὐτὴν τὴν σκέψι ὅταν βλέπει τὸ παλαιὸ Βυζάντιο. Τὸ ἐπίκαιρον τῆς θέσεως καὶ οἱ λαμπροὶ λιμένες τοῦ μαγευτικοῦ Βοσπόρου, ποὺ βρέχει τὰ παράλια πλουσιωτάτων χωρῶν, καὶ ἡ Προποντίδα, ποὺ εἶναι ὁ θαλάσσιος σωλὴν τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, τὸν παρασύρουν. Καὶ ἀποφασίζει πιὰ νὰ τὴν κτίση κάπου στὸ Βυζάντιο. Ὡς καταλληλότερο μέρος βρίσκει τὴν Χαλκηδόνα.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 21)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

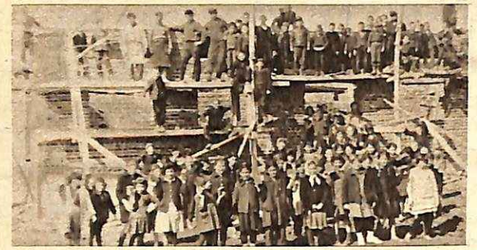

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πύργου Ὀρεστιάδος. Ἀνοικοδόμησις.
Juniors of Elem. School Pyrgos Macedonia. Reconstruction.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Στούπας Λεύκτρου Μεσσηνίας. Περιποίησις σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Stoupas Peloponnesus. Looking after their school garden.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σωστίου Ἀμαλιάδος. Δενδροφύτευσις.
Juniors of Elem. School Sostion Peloponnesus. Planting trees.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἐξοχῆς Καβάλας. Δενδροφύτευσις.
Juniors of Elem. School Exochi Macedonia. Tree-Planting.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κερασιᾶς Μαγνησίας. Περιποίησις σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Kerassia Thessalia. Looking after their school garden.

Ε.Σ.Ν. 2ου Γυμν. Ἀρρένων Μυτιλήνης μὲ δῶρα εἰς τυφλούς.
Juniors of 2nd Boys High School Mytilini at the Home for the Blind.

Ε.Σ.Ν. 5ου Δημ. Σχολ. Ἁγίας Βαρβάρας Αἰγάλεω. Καθαρίζουν πεῦκα ἀπὸ τὶς κάμπιες.
Juniors of 5th Elem. School Agia Varvara Athens ridding pinetrees of caterpillars.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Θάσου. Καθαριότης σχολικοῦ χώρου.
Juniors of Elem. School Thassos. Cleaning the school area.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Φιλοτίου Νάξου. Περιποίησις σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Filotion Naxos. Looking after their school garden.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Εὐρυτανίας. Καθαριότης δρόμων τοῦ χωρίου των.
Juniors of Elem. School Paleochorion Sterea Hellas. Cleaning the school area.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κάμπου Πάτμου. Δενδροφύτευσις.
Juniors of Elem. School Campos Patmos. Planting trees.

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Ὑμηττοῦ μὲ δέματα δι' ἀπόρους.
Juniors of 2nd Elem. School Hymettus Athens with gifts for indigents.

Ε.Σ.Ν. 7ου Δημ. Σχολ. Ἀγρινίου. Δενδροφύτευσις πλαγιᾶς.
Juniors of 7th Elem. School Agrinion Sterea Hellas working for the reafforestation.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μεστῶν Χίου. Καθαριότης κοινοτικοῦ χώρου.
Juniors of Elem. School Mesta Chios. Cleaning the village roads.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀραβησσοῦ Γιαννιτσῶν. Δενδροφύτευσις.
Juniors of Elem. School Aravissos Macedonia. Tree-planting.

Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Χρυσουπόλεως Καβάλας. Καθαριότης χώρου.
Juniors of 3rd Elem. School Chrissoupolis Macedonia. Cleaning their school area.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ξηροχωρίου Θεσσαλονίκης. Περιποίησις σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Xirochorion Salonica. Looking after their school garden.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παλαιοπόλεως Γαστούνης Ἠλείας. Περιποίησις σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Paleopolis Peloponnesus. Looking after their school garden.

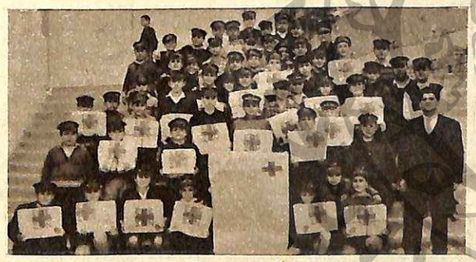

Ε.Σ.Ν. Γυμν. Ἀρρένων Ἡρακλείου μέ δέματα βοηθείας διὰ σεισμοπαθεῖς.
Juniors of Boys High School Heraclion with gifts for indigents.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀμφιθέας Π. Φαλήρου Ἀθηνῶν μὲ εἴδη βοηθείας διὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Ἀλονήσου.
Juniors of Elem. School Amfithea Athens with gifts for indigents.

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Ε.Ε.Σ. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΕΙΣ

Συνεργασία τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. - Δῆψις συντόνων μέτρων.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς εὐθὺς ὡς ἀνηγγέλθησαν οἱ νέοι σεισμοὶ τῆς Πελοποννήσου, ἐτέθη δι' ὅλων τῶν Ὑπηρεσιῶν του ἐν ἐπιφυλακῇ. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Παπανδρέου ἐδέχθη ἀμέσως εἰς συνεργασίαν τὸν Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ.. κ. Γεωργακόπουλον. Κατ' αὐτὴν ἀπεφασίσθη νὰ ἀποσταλοῦν ἀμέσως εἰς τὴν σεισμόπληκτον περιοχὴν δύο ἐπηυξημένοι Σταθμοὶ Ἐπιδέσεως, δυνάμεως 10 κλινῶν ἕκαστος, μετὰ τοῦ ἀπαιτουμένου ἰατρικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ, τραυματιοφορέων καὶ φαρμακευτικοῦ ὑλικοῦ. Πράγματι ἡ Ἀποστολὴ ἀνεχώρησε ἀμέσως. Ἐκ τῶν Σταθμῶν ὁ εἷς ἐγκατεστάθη εἰς Ἀνδρίτσαιναν καὶ ὁ ἕτερος εἰς Μεγαλόπολιν. Ἀφ' ἑτέρου ἀπεστάλησαν εἴδη ἱματισμοῦ διὰ 2.500 ἄτομα καὶ τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν παροχὴν πρωϊνοῦ ροφήματος εἰς τὰ παιδιὰ τῶν ὡς ἄνω περιοχῶν.

★

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΟΥ ΥΠ. ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ἐπίσημοι ἐπισκέψεις καὶ συνεργασίαι. - Ἡ Σουηδικὴ βοήθεια.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Κοινων. Προνοίας κ. Ν. Ζορμπᾶς ἐπεσκέφθη τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Κ. Γεωργακόπουλον διὰ νὰ τοῦ ἐκφράση τὰς εὐχαριστίας καὶ τὰ συγχαρητήρια τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἄμεσον ἐπέμβασιν τοῦ Ε.Ε.Σ. πρὸς ἀνακούφισιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Πελοποννήσου. Ὁ κ. Ζορμπᾶς ἐβεβαίωσε τὸν κ. Γεωργακόπουλον ὅτι ἡ βοήθεια τοῦ Ε.Ε.Σ. ἦτο ἀποτελεσματικὴ καὶ οὐσιαστική. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ συνειργάσθησαν διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῶν περαιτέρω ἐνεργειῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῶν σεισμῶν καὶ τῆς καλυτέρας χρησιμοποιήσεως τῆς παρεχομένης βοηθείας.

Ἐπίσης ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. συνειργάσθη μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρέσβεως τῆς Σουηδίας κ. Γκρένβαλλ περὶ τῆς συνεχίσεως τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῆς Σουηδίας καὶ τοῦ Σουηδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ βοηθείας, ἐκφράσας πρὸς τὸν θερμὸν φιλέλληνα καὶ πολύτιμον συμπαραστάτην τοῦ Ε.Ε.Σ. τὰς θερμάς του εὐχαριστίας.

★

Η ΞΕΝΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐν συνεχείᾳ τῆς πρώτης του ἀποστολῆς πρὸς τὰ θύματα τῶν σεισμῶν τῆς Πελοποννήσου, προετοιμάζει νέαν ἀποστολὴν ἱματισμοῦ διὰ συγκροτουμένων κλιμακίων του.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐλήφθησαν τηλεγραφήματα τῶν Ἐθνικῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν Σουηδίας, Καναδᾶ, Γιουγκοσλαβίας, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν πληροφορίας περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ζημιῶν καὶ προσφέρονται νὰ ἐνισχύσουν τὴν προσπάθειαν παροχῆς βοηθείας εἰς τοὺς πληγέντας. Ἐπίσης ὁ Γαλλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπέστειλε 10.000 φρ. (70.000 δρχ.) διὰ τὰ θύματα τῶν σεισμῶν. Τὸν Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀφ' ἑτέρου, ἐπεσκέφθησαν ὁ κ. Μπλακγουαΐτ, Πρῶτος Γραμματεὺς καὶ ὁ κ. Σάϊκς, Γεν. Πρόξενος τῆς Μ. Βρεττανίας καὶ ἐζήτησαν ἐπίσης πληροφορίας διὰ τὴν ἔκτασιν τῶν καταστροφῶν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν πληγέντων.

Ὅσον ἀφορᾷ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸν τύπον εἴδησιν ἐκ Γενεύης, περὶ διεθνοῦς βοηθείας ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν, αὕτη ἀποτελεῖ ἐπανάληψιν ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως τῶν Συλλόγων τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ἐκκλήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐζητοῦντο 2.000 σκηναὶ δι' ἐγκατάστασιν ἰσαρίθμων οἰκογενειῶν καὶ 100 μεγάλαι δι' ἐγκατάστασιν σχολείων.

★

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Ὁ Ἐπιτετραμμένος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Ἀνσούτς παρέδωκε ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Σ. Κωστοπούλου, εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐπιταγὴν 300 χιλιάδων δραχμῶν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῶν σεισμῶν τῆς Πελοποννήσου. Ὁ κ. Ἀνσούτς προσέθεσεν ὅτι ποσότης σκηνῶν θὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν στέγασιν τῶν ἀστέγων κατοίκων τῆς σεισμοπαθοῦς περιοχῆς.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐξέφρασεν εἰς τὸν κ. Ἀνσούτς τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν συνεχιζομένην πολύτιμον βοήθειαν καὶ συμπαράστασιν τῆς Μεγάλης Χώρας του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν.

★

ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ

Μὲ συγκίνητικὴν αὐθορμησίαν ἔσπευσαν νὰ στείλουν στὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ τὸν ὀβολό τους ὑπὲρ τῶν Σεισμοπαθῶν τὰ κάτωθι Σχολεῖα:

1. Τὸ Δημ. Σχολ. Λάμαρης Κυμης Εὐβοίας, δρχ. 85.
2. Τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Καβάλας δρχ. 5.000.
3. Τὸ Λύκειον Θηλέων Καβάλας, δρχ. 4.000.
4. Τὸ Δημ. Σχολ. Τζιτζιφὲ Ἀποκορώνου, δρχ. 40.
5. Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμπελακίου Ρεθύμνου, δρχ. 135.
6. Τὸ Δημ. Σχολ. Καστρίου Ἡγουμενίτσης, δρχ. 121.
7. Τὸ Γυμνάσιον Τερψιθέας Γλυφάδος, δρχ. 500.
8. Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Βαθέως Σάμου., δρχ. 251.

★

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρέτησε κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Μάρτιον 8.103 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἐκ τῶν ὁποίων 712 περιπτώσεις ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς: α) Τραύματα, κατάγματα κ.λ.π. 3.794, β) Παθολιγοκὰ νοσήματα 3.095, γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δληληριάσεις, ἐγκαύματα, μέθη κ.λ.π.) 1.214,.

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις:

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ κ.λ.π. 129, Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος 7, Καρδιολογικὰ νοσήματα 386, Λοιμώδη 49, Ἐγκαύματα 128, Μέθη 41, Ἠλεκτροπληξίαι 8. Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου αἰτήθεισῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενοῦντα μέλη τῶν πληρωμάτων των 12. Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας περέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 577.

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολούθων Σχολείων ἀνέπτυξαν ,ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ληφθεισῶν μέχρι 31 - 3 - 65 τοῦ σχολ. ἔτους 1964 - 65 ἐκθέσεων δράσεως τῶν ὑπευθύνων διὰ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Σχολείων, ἐπαινετὴν δραστηριότητα καὶ εἰς τοὺς τρεῖς τομεῖς τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἤτοι τὴν ἀλληλοβοήθειαν, τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς ὡς καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος τῆς διεθνοῦς φιλίας.

ΑΘΗΝΑΙ: Γυμνάσια: 7ον Ἀρρένων, Οἰκονομ. Γυμν. Θηλέων, Οἰκονομ. Γυμνασ. Καλλιθέας, Δημ. Σχολεῖα: 58ον, 68ον, 101ον, 1ον Ἀγ. Βαρβάρας, 6ον Καλλιθέας, 1ον Ν. Ἰωνίας καὶ 13ον Περιστερίου.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Ἰδιωτ. Σχολ. «Ἑλληνισμὸς» Κ. Σταυριανοῦ. Δημ. Σχολεῖα: 14ον Πειραιῶς καὶ 3ον Νικαίας.

ΗΠΕΙΡΟΣ: Δημ. Σχολεῖα: 1ον Ἡγουμενίτσης καὶ Ἀνατολῆς Κράψης Μετσόβου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ: Δημ. Σχολεῖα: Προμυρίου, Κλήματος, Μουρεσίου, Τρικερίου καὶ 12ον Βόλου, Μαυρελίου καὶ Παλαιοχωρίου Καλαμπάκας, Ἀγ. Τριάδος, Γεφύρας καὶ Ξυνονερίου Καρδίτσης, Ὄσσης Λαρίσης, Γλώσσης, Λουτρακίου Σκοπέλου, Πύργου καὶ Πηνειάδος Τρικάλων.

ΚΡΗΤΗ: Γυμνάσια: 1ον Ἀρρένων Ἡρακλείου, Θηλέων Ρεθύμνης, Μοιρῶν καὶ Λύκειον Μοιρῶν, Δημ. Σχολεῖα: Μαλίων Ἡρακλείου, 1ον Ἱεράπετρας, Πισκοκεφάλου Λασηθίου, Ἐπανοχωρίου, Λίμνης καὶ Πρινὲ Χανίων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Γυμνάσιον Χρυσουπόλεως Καβάλας, Δημ. Σχολεῖα: Ἀδριανῆς, Ν. Ἀμυσσοῦ, 1ον Καλαμπακίου, 5ον, 7ον καὶ 8ον Δράμας, 34ον καὶ 48ον Θεσσαλονίκης, 3ον Καστοριᾶς, Λαοδικηνοῦ Κιλκίς, Νεοχωρακίου Ἀμυνταίου Κοζάνης, Ἐλάφου Πιερίας, Βαλτοτοπίου καὶ Ν. Ζίχνης Σερρῶν, Σιδηρολάκκου Σταγείρων Χαλκιδικῆς.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ: Γυμνάσιον Σάμου, Δημ. Σχολεῖα: Ἰθάκης καὶ Πλατρειθιᾶς Ἰθάκης, Κοντέικων καὶ 1ον Σάμου, Κίνι Σύρου, Καρυᾶς, Σκαλάδου καὶ 1ον Τήνου, Βερβεράτου καὶ Λαγκαδᾶ Χίου.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ: Δημ. Σχολεῖα: Ἀγ. Ἰωάννου Κερκύρας καὶ Τσελεντάτων Φισκάρδου Κεφαλληνίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ: - Δημ. Σχολεῖα: Σκιαδᾶ καὶ Τριταίας Ἀχαΐας, Λεχαινῶν Ἠλείας, Ἀβίας Καλαμῶν, Πραγματευτῆς Κυνουρίας, Κλαδᾶ Λακωνίας, Ἀρτεμισίου Μαντινείας, Νομιῶν Μολάων, Ροΐτικων Πατρῶν.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ: Α' Λύκειον Ἀρρένων Χαλκίδος, Δημ. Σχολεῖα: Μολόχας Εὐρυτανίας, Σπολάτας Ἀγρινίου.

★

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ διὰ τοῦ Γραφείου Μεταφορῶν)

1) ΤΟ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Χαλκιοπούλου Βάλτου. 2) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΜΕΡΟΠΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, ξηροὺς καρποὺς εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Πέτρας Ζαγορίου. 3) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΣΤΥΛΙΩΝ ΣΙΚΥΩΝΟΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Λαμπίρης Θέρμου. 4) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΓΕΡΑΚΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Ξηροχωρίου Ὀλυμπίας καὶ Κουρουκλάτων Κεφ)νίας. 5) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΦΑΡΑΚΛΑΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Γλυφάδας Δωρίδος. 6) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ ΑΓ. ΛΟΥΚΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Νομίων Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς Λακωνίας. 7) ΤΟ 4ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΜΕΓΑΡΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Λεονταρίου Ἀρκαδίας, Ἀηδονοχωρίου Κονίτσης, Βυθούλκα Πατρῶν, Σκεπαστῆς Ἰστιαίας καὶ Ἐπινανῶν Εὐρυτανίας. 8) ΤΟ ΑΓΚΕΙΟΝ «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» Κ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Ἀμπελακωτίσσης Ναυπακτίας καὶ Σπαρτιᾶς Τριταίας Πατρῶν. 9) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΠΟΤΑΜΩΝ ΠΕΔΙΑΔΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΚΡΗΤΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἐλατόβρυσης Ναυπακτίας. 10) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΔΗΜΝΟΥ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἐλατόβρυσης Ναυπακτίας. 11) ΤΟ 3ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΣ ΘΕΣ)ΝΙΚΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἐλατόβρυσης Ναυπακτίας. 12) ΤΟ 9ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Ζ' ΠΕΡ. ΑΘΗΝΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Σερνικαίου Φωκίδος. 13) ΤΟ 5ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Δομνίτσης καὶ Παλαιοκατούνης Εὐρυτανίας. 14) ΤΟ Ζ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Γυμν. Πλαισίας Καλετζίου καὶ τὰ Δημ. Σχολ. Τσακνοχωρίου Ἀμφιλοχίας Προσηλίου Ἄρτης, Ἐλατόβρυσης Ναυπακτίας, Μαρκινιάδος Ἄρτης, Βουστρίου Μπερσέβου καὶ Ἀχυρῶν Ἀκαρνανίας. 16) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ ΧΑΝΙΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Δενδροχωρίου Ναυπακτίας. 16) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΠΟΤΑΛΙΤΣΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Παλαιοκαρυᾶς καὶ Ἄνω Καρυᾶς Τρικάλων. 17) ΤΟ ΙΔΙΩΤ. ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΚΡΕΑΤΣΟΥΛΗ — ΣΤΑΥΡΑΚΗ ΓΛΥΦΑΔΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Βλασίου Μουζακίου. 18) ΤΟ 1ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΡΕΝΤΗ ΑΘΗΝΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καλπακίου Ἀρκαδίας. 19) ΤΟ 1ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΚΙΑΤΟΥ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Μοσχοφύτου Τρικάλων. 20) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΤΕΡΨΙΘΕΑΣ ΓΛΥΦΑΔΟΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἀλοννήσου.

(Ἀποστολαὶ ἀπ' εὐθείας)

1) ΤΟ 10ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς ἅποσα σχολεῖα. 2) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ ΣΠΟΛΑΙΤΑΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ, εἴδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Ἀλοννήσου καὶ 2ον Σκοπέλου. 3) ΤΟ 2ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ ΚΥΜΗΣ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Γλώσσης Σκοπέλου. 4) ΤΟ 10ον ΛΥΚΕΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Καλυβίων Ἀρκαδίας. 5) ΤΟ 10ον ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, εἴδη βοηθείας εἰς τὴν Σκόπελον.

Ὁ «Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος» πωλεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου 38 κατάστημα τῆς «Ἑστίας» Ι. Δ. Κολλάρου & Σίας καθὼς καὶ εἰς τὰ ἄλλα κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος θρηνεῖ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐπιλέκτου μέλους τῆς Ἐφορείας του Βασιλ. Λυμπέρη. Ὁ ἐκλιπὼν (τὴν 12)4)65), ἀφοῦ ἤσκησεν ἐπ' ὀλίγον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ εἰς τὴν γενέτειράν του Καστρὶ τῆς Κυνουρίας, ἔγινε σχολίατρος τὸ 1940 καὶ ἐν συνεχείᾳ τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἀπὸ δὲ τοῦ 1953 ἀνέλαβε τὴν Διεύθυνσιν τῆς Σχολικῆς Ὑγιεινῆς. Ἐπιστήμων ἐκλεκτός, ἄνθρωπος προικισμένος μ' αἰσθήματα φιλαλληλίας, δημόσιος ὑπάλληλος ἀπὸ τοὺς πλέον ἐργατικούς, εὐπροσηγόρους καὶ μορφωμένους, ἄφησε μέγαλο κενὸν εἰς τὴν δημοσιοϋπαλληλικὴν οἰκογένειαν καὶ τὰς Ἐρυθροσταυρικὰς τάξεις, τῶν ὁποίων τὰ ἰδανικὰ ὑπηρέτησε μὲ ἀφοσίωσιν ἐπὶ δωδεκαετίαν ὁλόκληρον.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Πολλοὶ Διευθυνταὶ Σχολείων ἀποστέλλουν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος ἔγγραφα χωρὶς νὰ ἐπικολλοῦν ἐπὶ τοῦ περιέχοντος ταῦτα φακέλλου τὸ ἀνάλογον γραμματόσημον.

Πρὸς παραλαβὴν των τὸ Ε.Ε.Σ. καταβάλλει τὴν ἀξίαν τοῦ γραμματοσήμου εἰς τὸ διπλάσιον τῆς κανονικῆς.

Διὰ τὴν ἄνευ γραμματοσήμου ἀποστολὴν πρὸς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. ἐγγράφων εἶναι ἀπαραίτητον, ἐκτὸς τῆς σφραγῖδος τοῦ Σχολείου, ὁ περιέχων ταῦτα φάκελλος νὰ κλείεται μόνον διὰ καρφίδος ἢ νὰ παραμένῃ ἀνοικτός.

Παρακαλοῦμεν ὅπως ἡ ἀνωτέρω σύστασις τύχῃ τῆς δεούσης προσοχῆς πρὸς ἀποφυγὴν περιττῆς δαπάνης.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Ν. Λαγανᾶς καὶ Γ. Λαγανᾶς, Ἐρυθ)ται τοῦ Δημ. Σχολ. Καστορίου Λακεδαίμονος.

Καλ. Σιλιάλη καὶ Καλ. Μουρμούρα, Ἐρυθ)σαι Δημ. Σχολ. Φαράκλας Εὐβοίας.

Σταῦρος Βαλασίδης, Ἐρυθ) της 6ου Δημ. Σχολ. Κομοτινῆς.

Εὐανθία Γιαννουλάκη, Ἐρυθ) σα Δημ. Σχολ. Παλαιλήμνου Ρεθύμνου.

Γεωρ. Λιάκου καὶ Δέσ. Ρότσιου, Ἐρυθ)σαι Δημ. Σχολ. Παραποτάμου Λαρίσης.

Γεώρ. Ζευγώλης, Ἐρυθ) της 45ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν.

Βασ. Καρακίτσου, Ἐρυθ)σα Δημ. Σχολ. Λιαντίνης Πολοβίτσης Λακεδαίμονος.

Στελ. Γ. Λαγκώνας, Ἐρυθ) της Δημ. Σχολ. Σιδηροῦντος Χίου.

Γεώρ. Σ. Παπαδάκης, Ἐρυθ) της Δημ. Σχολ. Δροσιᾶς Ρεθύμνης.

Χρ. Καραγιώργου, Ἐρυθ)της Δημ. Σχολ. Ἠλιοκάλης Ἰωαννίνων.

Γεώργ. Ροδανίδης, Ἐρύθ)της Δημ. Σχολ. Ἄρζου Ὀρεστιάδος.

Ἐμ. Ν. Μελεῖσης, Ἐρυθ)της Δημ. Σχολ. Διαφανίου Καρπάθου.

Παν. Καπνίσης, Ἐρυθ)της 3ου Δημ. Σχολ. Ζακύνθου.

Γεώρ. Ζ. Δουλαβέρης Ἐρυθ) της Δημ. Σχολ. Ἀμπελίων Εὐρυτανίας.

Πασχ. Κούρτης, Ἐρυθ)της Α' Γυμν. Ἀρρ. Χαλκίδος.

Σπ. Κωστογιάννης, Ἐρυθ)της Δημ. Σχολ. Καρυδέας (Σκούπας) Πρεβέζης.

Κωνστ. Κίτρινος, Ἐρυθ)της 6ου Δημ. Σχολ. Χίου.

Διον. Τρέκερης, Ἐρυθ)της Δημ. Σχολ. Κάτω Φυγαλείας.

Μ. Χ. Χιώτης Ἐρυθ)της Γυμν. Λεωνιδίου.

Πέτρ. Παπαϊωάνου, Ἐρυθ) της Δημ. Σχολ. Κάτω Φυγαλείας.

Ἀνεῦρον χρήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας τὰ ὁποῖα παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιούχους.

ΚΩΣΤΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗ

Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ

6. ΕΝΑ ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ

Τὸ σχολικὸ ἔτος πλησίαζε νὰ τελειώση καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου ἦταν χαρούμενα, ὄχι μόνο γιατὶ θὰ ἔρχονταν οἱ διακοπὲς τοῦ καλοκαιριοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι αὐτὴ τὴ χρονιὰ ὁ Δάσκαλός τους εἶχε ὁρίσει κι ἕνα βραβεῖο, ἕνα σπουδαῖο βραβεῖο — ταξίδι στὴν Ἀθήνα καὶ σ' ἄλλα μέρη — γιὰ τὰ τρία ἐπιμελῆ παιδιὰ ποὺ εἶχαν δείξει τὴν καλύτερη διαγωγὴ μέσα στὸ χρόνο ποὺ πέρασε.

Ὁ Δάσκαλος τὸ εἶχε βάλει ἀπὸ καιρὸ στὸ νοῦ του νὰ βραβεύση τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ ἔδειχναν τὴν καλύτερη συμπεριφορὰ μ' ἕνα καλὸ βραβεῖο καί, καθὼς ἤθελε κι ἐκεῖνος νὰ κάνη ἕνα ταξιδάκι, σκέφθηκε νὰ προσφέρη τὸ ἴδιο ταξίδι καὶ στὰ τρία καλύτερα παιδιὰ τοῦ σχολείου του. Γιὰ ἕνα τέτοιο βραβεῖο, ὅμως, χρειαζόντουσαν λεφτά. Ἀλλὰ τὰ βρῆκε κι αὐτὰ ἀπὸ τὸν πρόεδρο τῆς Κοινότητος κι ἀπὸ ἄλλους πλούσιους. Ὅσο γιὰ τὸν ἑαυτό του, ποὺ θὰ τοὺς συνώδευε, θὰ πλήρωνε τὰ ἔξοδά του μόνος του, ἀπὸ δικά του.

Ὅταν μαθεύτηκε τὸ μεγάλο νέο, στὸ Σχολεῖο ἔγινε πανηγύρι. Ἡ συγκίνηση τῶν παιδιῶν καὶ ἡ ἀγωνία τους νὰ μάθουν ποιοὶ θὰ ἦταν οἱ τυχεροὶ τοῦ πρωτότυπου αὐτοῦ βραβείου, ἤτανε μεγάλη.

— Γιὰ φαντάσου νὰ κάνης ἕνα τόσο ὡραῖο ταξίδι! ἔλεγαν. Στὴν Ἀθήνα κι ἀπὸ κεῖ στὴν Κόρινθο, στὴν Ἐπίδαυρο, μετὰ στὴν Ὀλυμπία, ὕστερα στὴν Πάτρα, στὸ Αἴγιο, ἀπὸ κεῖ μὲ πλοῖο στὴν Ἰτέα, στὸ Δελφοὺς καὶ ἐπιστροφὴ στὸ χωριό! Ὡραῖος γύρος!

— Καὶ χωρὶς νὰ πληρώσης δεκάρα!

— Ποιοί θὰ εἶναι ὅμως οἱ τυχεροί;...

— Μιὰ φορὰ ἐγὼ εἶμαι μέσα, εἶπε ὁ Δημόπουλος τῆς τετάρτης.

— Τί λὲς καλέ! τοῦ φώναξε κάποιος. Ἐσύ; ξέχασες ποὺ μπῆκες μιὰ μέρα στὸ Γραφεῖο τοῦ Σχολείου χωρὶς νὰ χτυπήσης τὴν πόρτα καὶ σὲ μάλωσε ὁ Δάσκαλος;

— Ἐγὼ ὅμως θὰ πάω ὁπωσδήποτε, εἶπε, σίγουρος γιὰ τὸν ἑαυτό του, ὁ Παπαδόπουλος.

— Ἐσύ; ἔκανε ὁ Δημόπουλος. Ἐσὺ ποὺ δὲ λὲς ποτέ σου οὔτε ἕνα «εὐχαριστῶ», οὔτε «παρακαλῶ», οὔτε «συγγνώμη»! Ἐσὺ ποὺ δὲ χαιρετᾶς ποτέ σου; Πόσες φορὲς σοῦκανε παρατήρηση ὁ Δάσκαλος;

— Καλά, ἐσεῖς. Ἄμ ἐγώ, γιατὶ νὰ μὴν εἶμαι μέσα στὶς τρεῖς; πετάχθηκε ὁ Πετρίδης; Ἐγὼ τὶ ἔκανα;

— Ἐσὺ τὶ ἔκανες; φώναξε πάλι ὁ Δημόπουλος. Ξέχασες ποὺ σαλιώνεις διαρκῶς τὰ δάχτυλά σου γιὰ ν' ἀνοίξης τὰ φύλλα τοῦ βιβλίου, ποὺ φωνάζεις στὸ διάλειμμα, πού...

— Ἔ τότε, θὰ πάω ἐγὼ στὸ ταξίδι, τὸν διέκοψε ὁ μικρὸς Νικόπουλος.

— Ἄαα, φώναξε περιπαιχτικὰ πάλι ὁ Δημόπουλος, ποὺ εὕρισκε ὁλωνῶν τὰ σφάλματα καὶ δὲν κοίταζε τὰ δικά του. Ἐσύ; ποὺ μουτζουρώνεις τὰ βιβλία σου, ποὺ εἶσαι ὅλο βρώμικος καὶ λερωμένος, ποὺ ἔχεις τὰ νύχια σου μαῦρα! Ξέχασες τὰ γέλια ποὺ κάναμε μιὰ μέρα ὅταν σοῦ εἶπε ὁ Δάσκαλος πὼς τὰ νύχια σου ἔχουν πένθος! Κι ἄλλη μιὰ φορὰ ποὺ εἶπε πὼς θὰ σοῦ κόψη τὰ μαλλιὰ μὲ τὴ ψιλὴ μηχανή, γιατὶ δὲ λούζεσαι;

— Ἔεε, φώναξε τότε ὁ Καμαρόπουλος τῆς δευτέρας. Ἐσὺ πιὰ ὅλους τοὺς βγάζεις σκάρτους.

— Ναί, γιατὶ ξέχασες καὶ τὰ δικά σου... ποὺ σ' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τάξη γιατὶ τραβοῦσες χαρακιὲς στοὺς τοίχους καὶ τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ πέταξες σκουπίδια στὴν αὐλὴ κι ὄχι στὸ καλάθι τῶν σκουπιδιῶν, ἢ ποὺ δὲν καθόσουν φρόνιμα στὴν Ἐκκλησία...

— Τέλος πάντων, ὅλοι μας ἔχουμε κι ἀπὸ κάτι, εἶπε σοβαρὰ ἕνας μεγάλος τῆς ἕκτης. Ἄς δοῦμε ποιοὶ θὰ ἔχουν κάνει τὰ λιγώτερα. Αὐτοὶ θὰ πάρουν τὸ βραβεῖο...

Καὶ νὰ ποὺ ἦρθε τέλος πάντων ἡ μεγάλη μέρα, ἡ μέρα τῆς Σχολικῆς Ἑορτῆς ποὺ γινότανε κάθε χρόνο ὅταν τελείωναν οἱ ἐξετάσεις. Στὶς μεγάλες αἴθουσα τοῦ Σχολείου, εἶχαν μαζευθῆ οἱ γονεῖς καὶ οἱ συγγενεῖς τῶν παιδιῶν καὶ μετὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεων καὶ τὴ σχολικὴ παράσταση, ὁ Δάσκαλος ἀνακοίνωσε τὰ ὀνόματα τῶν τριῶν παιδιῶν ποὺ βραβεύθηκαν γιὰ τὴν καλή τους διαγωγή.

Χειροκροτήματα ὑποδέχτηκαν τὰ λόγια τοῦ Δασκάλου. Τὰ τρία παιδιὰ ἦταν πραγματικῶς τὰ καλύτερα τοῦ Σχολείου. Σεμνά, εὐγενικά, ἦρθαν, χαιρέτησαν καὶ εὐχαρίστησαν τὸ Δάσκαλό τους. Ἐκεῖνος εἶπε δυὸ λόγια ἀκόμα στὸν κόσμο ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ χειροκροτῆ. Ἐξήγησε πόσο σπουδαῖο ρόλο παίζει ἡ καλὴ συμπεριφορὰ στὴν πρόοδο καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τί μπορεῖ νὰ ἐπιτύχη κανεὶς μ' ἕναν καλὸ λόγο. «Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ — εἶπε — εἶναι δύναμη πανίσχυρη, ὅπλο ἀποτελεσματικώτατο, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπιτυχαίνει κανεὶς πολλὰ στὴ ζωή. Ἡ εὐγένεια εὐκολύνει τὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁμορφαίνει τὴ ζωή, κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ ἀντλῆ χαρὰ ἀπ' τὸν ἑαυτό του κι ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ βοηθάει στὴν ἄνοδο τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας». Καὶ στὸ τέλος πρόσθεσε: «Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ δὲν βραβεύθηκαν ἐφέτος, ἂς μὴ λυποῦνται. Ἂς προσπαθήσουν νὰ γίνουν καλύτερα καὶ θὰ βραβευθοῦν τοῦ χρόνου».

— Ἐγὼ βάζω ἀπὸ τώρα ὅλα τὰ ἔξοδα! φώναξε ἕνας ἀπ' τοὺς προύχοντες, ἀπὸ τοὺς πιὸ πλούσιους τοῦ χωριοῦ...

ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 15)

Ἀλλὰ οἱ ἐργάτες σταματοῦν τὸ κτίσιμο μπρὸς σὲ νέα θεϊκὴ ἐπιταγή. Ἡ Θεοτόκος, ὑπὸ τὴν προστασία τῆς ὁποίας θὰ εἶναι ἡ νέα πόλη, δὲν θέλει τὴν Χαλκηδόνα. Ἀετοὶ κατεβαίνουν ἀπὸ τοὺς οὐρανούς, ἁρπάζουν τὰ ἐργαλεῖα τῶν οἰκοδόμων καὶ τὰ ρίχνουν στὸ παλαιὸ Βυζάντιο. Στὴν θεϊκὴν αὐτὴ ἐπιταγὴ ὑπακούει ὁ Κωνσταντῖνος. Βλέπει τὸ Βυζάντιο κατεστραμμένο, τὰ σπίτια εἶναι ἐρειπωμένα, τὰ τείχη γκρεμισμένα. Ἀλλὰ δὲν τὸν φοβίζουν ὅλα αὐτά. Ὁ Κωνσταντῖνος μὲ τὸν ἀρχιτέκτονά του Εὐφρατᾶν ἀρχίζει τὴν οἰκοδομή. Τὰ τείχη τὰ καθορίζει ὁ ἴδιος. Βαδίζει ἔμπρος καὶ τὸν ἀκολουθοῦν οἱ μεγιστᾶνες του. Μὲ τὸ σκῆπτρο του καθορίζει τὰ ὅρια τῆς πόλεως, ἀλλὰ ἀπομακρύνεται πολύ.

— Ὥστε τόσο μεγάλη θὰ γίνη ἡ πόλις; διερωτῶνται.

Κι ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ πάλι κρύβει τὴ σκέψι του μὲ μιὰ θεϊκὴ δῆθεν παρόρμησι. Θέλει ἡ νέα πρωτεύουσα νὰ εἶναι μεγάλη. Νὰ καταλάβη τὸν ἰσθμὸν μεταξὺ Προποντίδος καὶ Κερατίου καὶ τοὺς ἑπτὰ λόφους. Καὶ βαδίζει, βαδίζει ἀκόμη, χαράζοντας τὰ τείχη.

—Ἕως ποῦ δέσποτα; τὸν ρωτοῦν ὅσοι τὸν ἀκολουθοῦν.

Αὐτὸς σὰν ὑπνωτιαμένος ἀπαντᾶ:

—Ἕως ἂν ὁ ἔμπροσθεν ὁδηγῶν με στῆ!

Ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ τὸν ὡδήγει τάχα κι αὐτὸς ὑπήκουεν εἰς αὐτόν.

...Τὴν 11ην Μαΐου τοῦ 330 ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς πόλεως μὲ πολλὲς γιορτές. Κι ἀπὸ τότε ἡ Ἐκκλησία τιμᾶ τὴν ἡμέρα αὐτή.

Ἀλλ' ἂς ἐπαναλάβωμε καὶ μεῖς τὴν φράσιν τοῦ Συναξαριστῆ:

—«Γενεθλίων σων δεῦ με τιμᾶν ἡμέραν, ἐν σοί, πόλις, τυχόντα τῶν γενεθλίων».

Κ. Χ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΦΩΤ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ

Ὀπτικὰ φαινόμενα τῆς Ἀτμοσφαίρας

ΔΙΑ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ὀπτικὰ φαινόμενα τῆς ἀτμοσφαίρας εἶναι γνωστὰ τὰ διάφορα ἐκεῖνα φαινόμενα, τὰ ὁποῖα παρατηροῦνται ἐπὶ τοῦ οὐρανίου θόλου καὶ δημιουργοῦνται κυρίως διὰ διαθλάσεως, ἀνακλάσεως καὶ περιθλάσεως τῶν ἡλιακῶν, σεληνιακῶν ἢ καὶ ἄλλων ἀστρικῶν φωτεινῶν ἀκτίνων. Τὰ φαινόμενα ταῦτα τῆς γηΐνης ἀτμοσφαίρας, εἶναι πολυάριθμα καὶ ἐνδιαφέρουν ἰδιαιτέρως τὴν Μετεωρολογικὴν ἐπιστήμην διότι ἡ ἐκδήλωσίς των συνδέεται στενῶς μετὰ διαφόρων καιρικῶν καταστάσεων.

Μεταξὺ τῶν ὀπτικῶν αὐτῶν φαινομένων περιλαμβάνεται ἡ ἶρις, τὸ ζῳδιακὸν καὶ τὰ λοιπὰ φῶτα τοῦ νυκτερινοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπίσης τὸ πολικὸν σέλας. Πρόκειται περὶ φαινομένων τὰ ὁποῖα ἐσκιαγραφήθησαν ἰδιαιτέρως εἰς προηγούμενα τεύχη τοῦ παρόντος περιοδικοῦ.

Ἐξ ὅλων τῶν ὀπτικῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων περιγράφονται κυρίως κατωτέρω τὰ λεγόμενα φαινόμενα τῆς ἅλω καὶ ἐπίσης τὰ στέμματα.

Ὁ σχηματισμὸς τῶν φαινομένων τῆς ἡλιακῆς ἢ σεληνιακῆς ἅλω προϋποθέτει τὴν παρουσίαν πρὸ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης ἀνωτέρων νεφῶν τοῦ εἴδους τῶν θυσάνων ἢ θυσανοστρωμάτων, τὰ ὁποῖα, ὡς γνωστόν, ἀποτελοῦνται ἐκ παγοκρυστάλλων καὶ εἶναι συνήθως προάγγελοι κακοκαιρίας. Ὅταν ἐπὶ τῶν νεφῶν τούτων προσπέσουν αἱ ἡλιακαὶ ἢ σεληνιακαὶ ἀκτίνες, ὑφίστανται διάθλασιν καὶ ἀνάκλασιν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθῇ τὸ φαινόμενον τῆς ἅλω. Τὸ φαινόμενον τοῦτο διακρίνεται εὐκόλως περὶ τὴν σελήνην, ἐν' ᾧ ἡ ἡλιακὴ ἅλως διακρίνεται δυσκόλως διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς ἰσχυρᾶς λάμψεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

Μεταξὺ τῶν φαινομένων τῆς ἅλω διακρίνονται :

1) Ἡ συνήθης ἅλως. Πρόκειται περὶ κύκλου περὶ τὸν ἥλιον ἢ τὴν σελήνην ἀκτίνος 22 περίπου μοιρῶν. Ὅταν ἡ ἔντασις τῆς ἅλως εἶναι μικρά, ὁ κύκλος φαίνεται λευκός, ἐν' ᾧ ὁ ἴδιος κύκλος παρουσιάζει διάφορα χρώματα, πλὴν τοῦ ἰώδους, ὅταν ἡ ἔντασις τοῦ φαινομένου εἶναι μεγάλη.

2) Ἡ μεγάλη ἅλως. Αὕτη παρατηρεῖται σπανίως, εἶναι δὲ ὁμόκεντρος καὶ διπλασία σχεδὸν τῆς συνήθους.

3) Ἡ ἅλως τῶν 90 μοιρῶν. Εἶναι αὕτη ὁμόκεντρος τῶν δύο προηγουμένων καὶ οὐδέποτε παρατηρεῖται ὁλόκληρος.

4) Αἱ φωτειναὶ στῆλαι καὶ οἱ σταυροί. Πρόκειται περὶ φαινομένων τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται μεταξὺ τῶν λαμπροτέρων τῆς ἅλω. Αἱ παρατηρούμεναι κατακόρυφοι φωτειναὶ στῆλαι διασταυροῦνται πολλάκις ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης καὶ σχηματίζουν ἐπιβλητικὰ

Ἡλιακὴ Ἅλω 22 μοιρῶν μετὰ παρηλίων κ.λ.π.

σχήματα, τοὺς λεγομένους σταυροὺς τῆς ἅλω.

5) Ὁ παρήλιος καὶ ὁριζόντιος κύκλος. Εἶναι κύκλος λευκοῦ μᾶλλον χρώματος, ὁ ὁποῖος διέρχεται διὰ τοῦ ἡλίου καὶ εἶναι σχεδὸν παράλληλος πρὸς τὸν ὁρίζοντα.

6) Οἱ παρήλιοι καὶ αἱ παρασελῆναι. Πρόκειται περὶ φωτεινῶν κυκλικῶν καὶ συνήθως ἐγχρώμων κηλίδων.

7) Τὰ παράπλευρα ἐφαπτόμενα τόξα τῶν 46 μοιρῶν. Εἶναι φωτεινὰ τόξα τὰ ὁποῖα ἐφάπτονται εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς ἅλω.

8) Οἱ ἀντήλιοι ἢ ψευδήλιοι. Πρόκειται περὶ φωτεινῶν εἰδώλων τοῦ ἡλίου τὰ ὁποῖα δύναται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ὁ πραγματικὸς ἥλιος. Ἀνάλογοι πρὸς τοὺς ἀντηλίους εἶναι καὶ αἱ λεγόμεναι ἀντισελῆναι ἢ ψευδοσελῆναι.

Οἱ μικρότεροι τῶν ἅλω χρωματιστοὶ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι παρατηροῦνται περὶ τὸν ἥλιον καὶ συνηθέστερον περὶ τὴν σελήνην καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀκτὶς κυμαίνεται μεταξὺ ἑνὸς καὶ τεσσάρων μοιρῶν, εἶναι γνωστοὶ ὡς στέμματα. Τὰ φαινόμενα τοῦ στέμματος ὀφείλονται εἰς περίθλασιν τῶν ἡλιακῶν ἢ σεληνιακῶν ἀκτίνων ἐπὶ τῶν ὑδροσταγονιδίων τῶν νεφῶν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ἔμπροσθεν τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης.

Πλὴν τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν στεμμέτων παρατηροῦνται πολλάκις ἀμυδρὰ στέμματα περὶ τοὺς λαμπροὺς πλανήτας, σπανίως δὲ καὶ περὶ τοὺς λαμπροτέρους ἀπλανεῖς ἀστέρας. Εἰς ἐξαιρετικάς, ἐξ ἄλλου, περιπτώσεις παρατηροῦνται περὶ τὸν ἥλιον ἢ τὴν σελήνην σύγχρονα φαινόμενα ἅλω καὶ στέμματος.

Τὰ ὀπτικὰ φαινόμενα τῆς ἀτμοσφαίρας δὲν διέφυγον τῆς προσοχῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, δὲν διέκριναν ὅμως τὴν ἅλω ἀπὸ τοῦ στέμματος. Ἀμφότερα τὰ φαινόμενα ταῦτα ἦσαν γνωστὰ ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα ἅλως, ἐθεωροῦντο τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ἀναφέρονται ἰδιαιτέρως ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Σκοπὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ Προλήψεως τοῦ Ἐγκλήματος εἶναι ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς ἐγκληματικότητος. Πρὸς τοῦτο τὸ ἵδρυμα ἔχει θέσει εἰς ἐφαρμογὴν ἕνα μακρόπνοον πρόγραμμα ποὺ προβλέπει εὐρεῖαν καὶ συστηματικὴν διαφώτισιν τῆς Κοινῆς Γνώμης, ὡς καὶ ὀργάνωσίν της διὰ τὴν πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος. Ἀναδημοσιεύομεν ἀπὸ σχετικὸν φυλλάδιον ποὺ ἐξέδωσεν ὁ Ο.Π.Ε. μερικὰ γνωμικά :

● Ὅποιος δὲν προλαμβάνει ἕνα ἔγκλημα, ὅταν μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ, ἐνθαρρύνει τὴν διάπραξίν του.

ΣΕΝΕΚΑΣ

● Κανένας δὲν γίνεται μονομιᾶς ἐγκληματίας. Δὲν φθάνει στὸ ἔγκλημα παρὰ βαθμιαῖα, τὸ ἴδιο ὅπως καὶ στὴν ἀρετή.

ΣΑΙΝ ΡΕΑΛ

● Ὅλη ἡ φρίκη τοῦ ἐγκλήματος, ἔχει τὴν πηγή της μέσα στὴν ψυχή.

ΤΡΙΣΤΑΝ Λ' ΕΡΜΙΤ

● Ἡ κοινωνία παρασκευάζει τὸ ἔγκλημα κι ὁ ἐγκληματίας τὸ ἐκτελεῖ.

ΑΛΦΙΕΡΙ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Οἱ μῦθοι τῶν Δωδεκαζῴδιῶν

Ἀπὸ τὴ μυθολογία τοῦ οὐρανοῦ

ΑΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΩΜΕ τὸν ἥλιο καὶ ἰδίως τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, στὰ ὁποῖα ἀνατέλλει καὶ δύει καθημερινῶς, θὰ σχηματίσωμε τὴν ἐντύπωσι, ὅτι ὁ ἥλιος ἐπὶ ἓξ μῆνες τὸ χρόνο μετακινεῖται πρὸς βορρᾶν κ' ἐπὶ ἓξ μῆνες μετακινεῖται πρὸς νότον. Ἡ κίνησις πρὸς βορρᾶν ἀρχίζει κατὰ τὰς 22 Δεκεμβρίου, συνεχίζεται ἕως τὶς 22 Ἰουνίου, ὁπότε φθάνει στὸ πιὸ βορεινὸ σημεῖο, καὶ κατόπιν ἀρχίζει πάλι νὰ γυρίζῃ πίσω, νὰ χαμηλώνῃ πρὸς νότον ὡς τὶς 22 Δεκεμβρίου.

Ἡ κίνησις ὅμως αὐτὴ τοῦ ἡλίου δὲν εἶναι πραγματική, εἶναι φαινομενική. Μᾶς φαίνεται δηλαδὴ ὅτι ὁ ἥλιος κινεῖται, ἐνῷ στὴν πραγματικότητα κινεῖται ἡ γῆ γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἡ κίνησις αὐτὴ τῆς γῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο, ποὺ λέγεται περιφορὰ τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον, διαρκεῖ ἕνα ἔτος. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, ὁ ἥλιος μᾶς φαίνεται ὅτι ἀλλάζει θέσι στὸν οὐρανὸ ἀνάμεσα σὲ δώδεκα ἀστερισμούς, ποὺ σχηματίζουν σὰν ἕνα κύκλο γύρω ἀπὸ τὴ γῆ. Οἱ δώδεκα αὐτοὶ ἀστερισμοὶ λέγονται ζῴδια, δηλαδὴ μικρὰ ζῷα, γιατὶ ὅλοι ἔχουν ὀνόματα ζῴων ἢ ἀνθρώπων, ἐκτὸς ἀπὸ ἕναν, ὅπως θὰ ἰδοῦμε. Καὶ ὁ κύκλος ποὺ σχηματίζουν λέγεται ζῳδιακὸς κύκλος.

Ἂν ἀνοίξετε ἕνα καζαμία ἢ ἡμερολόγιο, ἀκόμη καὶ στὶς ἐφημερίδες, θὰ ἰδῆτε: Μάρτιος, ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Κριόν. Ἀπρίλιος ὁ ἥλιος εὑρίσκεται εἰς τὸν Ταῦρον καὶ οὕτω καθεξῆς καὶ γιὰ τοὺς δώδεκα μῆνες.

Ὁ Κριός, ὁ Ταῦρος καὶ οἱ ἄλλες ὀνομασίες, ποὺ θὰ εἰποῦμε ἀμέσως παρακάτω, εἶναι ὀνομασίες ἀστερισμῶν. Κάθε μῆνα ὁ ἥλιος φαίνεται σὰν νὰ μετακινῆται στὸν οὐρανὸ καὶ νὰ βρίσκεται σὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀστερισμοὺς αὐτούς.

Οἱ δώδεκα αὐτοὶ ἀστερισμοὶ εἶναι οἱ ἑξῆς: Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Καρκίνος, Λέων, Παρθένος, Ζυγός, Σκορπιός, Τοξότης, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος καὶ Ἰχθύες. Μόνον ὁ Ζυγός, ὅπως βλέπετε, δὲν εἶναι ζῷον ἢ ἄνθρωπος.

Τὰ ὀνόματα αὐτὰ ἔχουν δοθῆ στοὺς ἀστερισμοὺς αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα, εἶναι δὲ ὅλα παρμένα ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ Μυθολογία. Ἂς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸν πρῶτο, τὸν Κριό.

Ὁ ἀστερισμὸς αὐτὸς ἔχει πάρει τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν φτερωτὸ κριό, ποὺ ἔστειλε ὁ Ζεὺς μὲ τὸν Ἑρμῆ γιὰ νὰ σώσῃ τὸ Φρῖξο καὶ τὴν Ἔλλη ἀπὸ τὴν κακὴ μητρυιά τους. Σὰν ἔφθασε στὴν Κολχίδα, ὁ Φρῖξος ἐπρόσφερε θυσία τὸν Κριό, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς θεοὺς γιὰ τὴ σωτηρία του. Τὸ ὄνομα ὅμως τοῦ ζῴου δὲν ξεχάστηκε, γιατὶ ὁ Ζεὺς τὸ μετέβαλε στὸν ὁμώνυμο ἀστερισμό.

Ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ταύρου ἐπῆρε τὸ ὄνομά του, ὅπως λέει ἡ Μυθολογία μας, ἀπὸ τὸν Ταῦρο, στὸν ὁποῖο μεταμορφώθηκε ὁ Ζεύς, γιὰ νὰ ἁρπάξῃ ἀπὸ τοὺς βαρβάρους Φοίνικες τὴν νεράϊδα Εὐρώπη καὶ νὰ τὴ φέρῃ στὴν ἤπειρο ποὺ ἐπῆρε τὸ ὄνομά της.

Ὁ ἀστερισμὸς τῶν Διδύμων ἔχει πάρει τὸ ὄνομά του ἀπὸ τοὺς δύο γυιοὺς τοῦ Διός, τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκη, ποὺ ἦταν δίδυμοι. Οἱ δύο αὐτοὶ ἥρωες εἶχαν λάβει μέρος καὶ στὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία. Ἀπὸ τοὺς δυὸ ἀδελφοὺς ὁ Κάστωρ ἦταν θνητὸς καὶ ὁ Πολυδεύκης ἀθάνατος. Παρεκάλεσαν τότε τὸ Δία νὰ μὴν τοὺς χωρίσῃ, γιατὶ ἦταν πολὺ ἀγαπημένοι καὶ ὁ Ζεὺς τοὺς ἔκαμε μισοαθάνατους: τὴ μιὰ μέρα δηλαδὴ πέ-

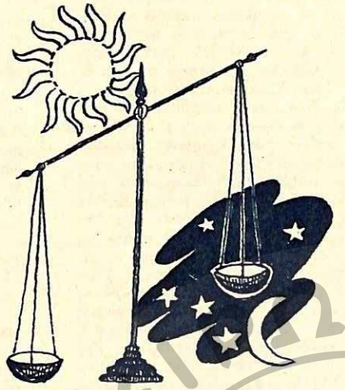

Σχεδίασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

θαινε ὁ ἕνας καὶ τὴν ἄλλη ὁ ἄλλος. Ἔτσι ὅμως δὲν μποροῦσαν νὰ εἶναι μαζί ποτέ! Τότε ὁ Ζεὺς ἔκαμε κάτι καλύτερο: τοὺς μεταμόρφωσε καὶ τοὺς δυὸ σὲ ἄστρα, ποὺ ἐσχημάτισαν τὸν ἀστερισμὸ τῶν Διδύμων. Ἔτσι εἶναι πιὰ πάντα μαζί, ἀχώριστοι.

Ὁ Καρκίνος εἶναι ὁ Κάβουρας, ποὺ ἔστειλε ἡ Ἥρα νὰ δαγκώσῃ τὸν Ἡρακλῆ, ὅταν ἀγωνιζόταν νὰ σκοτώσῃ τὴ Λερναία Ὕδρα. Ὁ Ἡρακλῆς τὸν ἔλυωσε μὲ τὸ πόδι του καὶ ἔτσι κατόρθωσε νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸν ἄθλο του. Ἡ Ἥρα ὅμως, ποὺ μισοῦσε θανάσιμα τὸν Ἡρακλῆ, μεταμόρφωσε τὸν Κάβουρα στὸν ἀστερισμὸ τοῦ Καρκίνου καὶ ἔτσι ἔμεινε τὸ ὄνομά του ἀθάνατο.

Ὁ Λέων εἶνει ὁ ἀστερισμός, ποὺ μᾶς θυμίζει τὸν πρῶτο ἄθλο τοῦ Ἡρακλέους, τὸ φοβερὸ λεοντάρι τῆς Νεμέας, ποὺ ἐσκότωσε κατὰ διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα ὁ ξακουστὸς ἥρως.

Ὁ ἀστερισμὸς τῆς Παρθένου ἐπῆρε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὴν Περσεφόνη, τὴν κόρη τῆς θεᾶς Δήμητρας, ποὺ ἁρπαξε ὁ Πλούτων, ὁ θεὸς τοῦ Ἅδου, γιὰ νὰ τὴν κάμῃ γυναίκα του. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασι τοῦ Διός, ἡ Περσεφόνη θὰ ἔμενε ἕξι μῆνες ἐπάνω στὴ γῆ κοντὰ στὴ μητέρα της καὶ ἕξι μῆνες στὸν Ἅδη μαζὶ μὲ τὸν Πλούτωνα. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως ἔδωναν τὸ ὄνομά της σὲ ἕνα ἀστερισμὸ καὶ ἔτσι τὸ ὄνομά της μένει πάντοτε στὴ μνήμη τῶν ἀνθρώπων.

Ἀκολουθεῖ ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ζυγοῦ, τῆς ζυγαριᾶς, δηλαδή, ὁ ὁποῖος δὲν ἀναφέρεται στὴ Μυθολογία. Καὶ τὴν ὀνομασία ὅμως αὐτὴ τὴν δικαιολογοῦν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας. Στὸν ἀστερισμὸ αὐτὸ βρίσκεται ὁ ἥλιος κατὰ τὸν Σεπτέμβριο, ὅταν ἡ ἡμέρα εἶναι ἴση μὲ τὴ νύχτα, σὰν νὰ ζυγίζῃ ὁ ἀστερισμὸς αὐτὸς τὶς ἡμέρες καὶ τὶς νύχτες, ὥστε νὰ εἶναι ἀκριβῶς ἴσες.

Ἔρχεται ὕστερα ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Σκορπιοῦ. Εἶναι ὁ δηλητηριώδης σκορπιός, τὸν ὁποῖον ἔστειλε ἡ Γῆ καὶ ἐδάγκωσε στὸ πόδι τὸν Ὠρίωνα, τὸ φοβερὸ κυνηγό, ποὺ ἐκαυχήθηκε ὅτι κανένα θηρίο δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ξεφύγῃ. Πέθανε ὅμως ἀπὸ τὸ δάγκωμα ἐκεῖνο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ σκορπιοῦ ἔμεινε ἀξέχαστο, γιατὶ ἐδόθηκε σὲ ἕναν ἀστερισμό.

Ὁ Τοξότης ἐπῆρε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν Κένταυρο Χείρωνα, ὁ ὁποῖος ἦταν μισὸς ἄλογο καὶ μισὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ τόσο σοφός, ὥστε ἔγινε δάσκαλος τῶν πιὸ ὀνομαστῶν ἡρώων τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, ὅπως τοῦ Ἰάσονα, τοῦ Ὀρφέα καὶ τοῦ Θησέα. Ἀκόμη καὶ στὸν Ἀσκληπιὸ ἐδίδαξε τὴν ἰατρική.

Ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Αἰγόκερω ἔχει σχέσι μὲ τοὺς ὀλυμπίους θεούς, τοὺς ὁποίους, ὅπως λέει ἡ Μυθολογία, ἔδιωξαν κάποτε ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο οἱ Γίγαντες. Γιὰ νὰ σωθοῦν οἱ θεοὶ μεταμορφώθηκαν σὲ ζῷα. Ὁ Πὰν μεταμορφώθηκε σὲ κατσίκα μὲ οὐρὰ ψαριοῦ καὶ γλύτωσε κολυμπώντας μέσα στὸ Νεῖλο. Γιὰ νὰ μείνῃ ἀξέχαστο τὸ γεγονὸς αὐτό, ὁ Ζεύς, ὅταν ξαναπῆρε τὸν Ὄλυμπο, ἔκαμε τὸν Αἰγόκερω ἀστερισμό.

Ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ὑδροχόου ἐπῆρε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸ Γανυμήδη, ἕνα ὡραῖο παλληκάρι, ποὺ ἔβοσκε τὰ πρόβατα στὰ βουνὰ τῆς Τροίας. Οἱ θεοὶ τόσο ἀγάπησαν τὸ Γανυμήδη γιὰ τὴ λεβεντιά του, ὥστε τὸν ἐπῆραν στὸν Ὄλυμπο, τὸν ἔκαμαν ἀθάνατο καὶ τὸν εἶχαν γιὰ νὰ χύνῃ μέσα στὰ κύπελλά των τὴν ἀμβροσία, τὸ θεϊκὸ πιοτό τους.

Τελευταῖος ἀστερισμὸς τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου εἶναι οἱ Ἰχθύες. Στὸν ἀστερισμὸ αὐτὸ μεταμόρφωσε ἡ Ἀφροδίτη δυὸ ψάρια τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτη, τὰ ὁποῖα τὴν ὡδήγησαν μέσα ἀπὸ τὸ ρεῦμα του σὲ ἀσφαλισμένο μέρος καὶ ἐσώθηκε, ὅταν ἡ θεά, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὸ φοβερὸ Γίγαντα Τυφῶνα, ὁ ὁποῖος τὴν κυνηγοῦσε, ἔπεσε μέσα στὸν ποταμό. Μὲ τὸ ὄνομά τους μᾶς θυμίζουν τὴν περιπέτεια, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς θεᾶς τῆς ὁμορφιᾶς.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

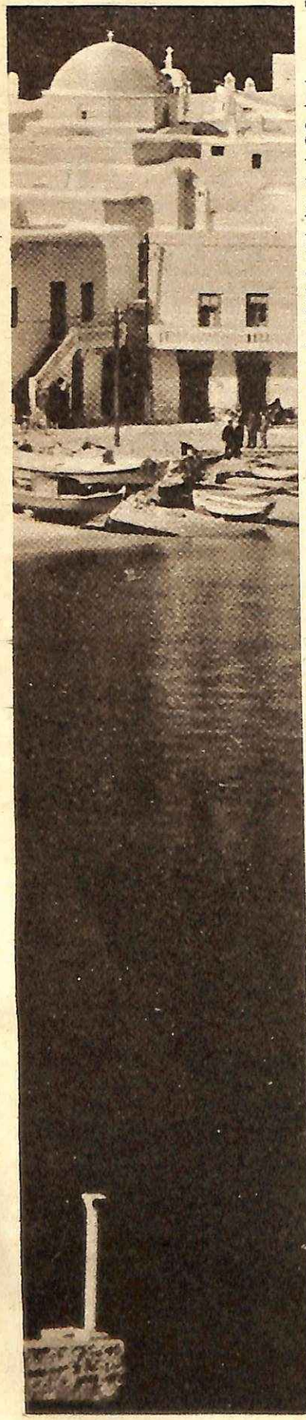

Φωτογρ. από τό «Trade with Greece»

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ νὰ ρίξη κανεὶς στὸν χάρτη τῆς Ἑλλάδας, πρὶν καλὰ - καλὰ συλλάβη τὸ σχῆμα τῆς μικρῆς αὐτῆς χώρας, τὰ μάτια του θὰ προσηλωθοῦν ἀθέλητα σὲ πλατιὲς ἐκτάσεις γαλάζια χρωματισμένες ποὺ περιζώνουν ἀπὸ παντοῦ τὴ στεριὰ καὶ ποὺ εἶναι διάστικτες ἀπὸ μικρὰ καὶ μεγαλύτερα κίτρινα σχήματα. Τὸ γαλάζιο αὐτὸ συμβολίζει τὴν ἔκταση καὶ τὸ χρῶμα τῶν νησόσπαρτων ἑλληνικῶν θαλασσῶν, ποὺ δίνουν τὸν κύριο τόνο στὸν χάρτη ἀλλὰ καὶ στὴν πραγματικότητα ποὺ εἰκονίζεται ἀπὸ τὸν χάρτη. Ἡ Ἑλλάδα, σ' ὅλο σχεδὸν τὸ μῆκος της καὶ τὸ πλάτος της, βρέχεται ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου. Μερικὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ὀνομαστὰ πέλαγα ποὺ τὰ δόξασαν κοσμοϊστορικὰ γεγονότα καὶ ποὺ τ' ἀγλάϊσαν οἱ πιὸ λαμπροὶ μῦθοι τῶν ἀρχαίων μεσογειακῶν πολιτισμῶν, τὸ Ἰόνιο, τὸ Αἰγαῖο, τὸ Μυρτῶο, τὸ Ἰκάριο, τὸ Κρητικό, τὸ Λυβικό, λούζουν κι ἀγκαλιάζουν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ κάθε μεριά. Εἶναι πέλαγα σπαρμένα ἀπὸ πλῆθος νησιὰ - νησιὰ συνώνυμα μὲ τὶς θαλασσινὲς περιπέτειες, μὲ τὴν ὀμορφιά, μὲ τὴν ποίηση, μὲ τὴν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ, μὲ τὸ θρύλο, μὲ τὸ εἰδύλλιο καὶ μὲ τὴ μακάρια ζωή. Τὸ θαλασσινὸ καὶ τὸ νησιώτικο πνεῦμα προσδίνουν στὴν Ἑλλάδα μιὰ ξεχωριστὴ αἴγλη. Ἡ ἑλληνικὴ σημαία, ἀντανακλᾶ τὸ γαλάζιο τῆς θάλασσας καὶ τὸ γαλάζιο τ' οὐρανοῦ σ' ἕνα ἐθνικὸ σύμβολο. Ἐθνικὸ καὶ φυλετικὸ μαζί.

Σ' αὐτὲς τὶς θάλασσες, ταξιδεύοντας ἀπὸ ἀκτὴ σὲ ἀκτὴ κι ἀπὸ νησὶ σὲ νησί, οἱ ἐμπορικοὶ καὶ πολεμικοὶ στόλοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων διέδιδαν τὸν πολιτισμὸ καὶ δημιουργοῦσαν αὐτὸ ποὺ λέμε σήμερα «πολιτιστικὴ ἐπικοινωνία τῶν λαῶν». Ἅπλωναν τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα ὡς τὰ παράλια τῆς Μικρασίας, τοῦ Πόντου, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἰταλίας, τῆς Γαλλίας — σ' ὅλη τὴ Μεσόγειο. Πάρα πολλὰ ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ νησιά, ἡ Κρήτη, ἡ Κύπρος, ἡ Ρόδος, ἡ Μῆλος, ἡ Σαντορίνη, ἡ Δῆλος, καὶ πόσα ἄλλα, ὑπῆρξαν ἀπὸ τὰ πρῶτα κέντρα καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους φορεῖς ἑνὸς ἀνεπτυγμένου πολιτισμοῦ, πνευματικοῦ, καλλιτεχνικοῦ, κοινωνικοῦ, θρησκευτικοῦ. Γιὰ τὶς φάσεις ποὺ πέρασε ὁ πολιτισμὸς αὐτός, μιλᾶνε σήμερα τὰ ἄφθονα ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα σ' ὅλα σχεδὸν τὰ Μουσεῖα τῶν προηγμένων χωρῶν. Μιλᾶνε καὶ τόσες ἀρχαιολογικὲς καὶ ἄλλες μαρτυρίες στὰ ἴδια τὰ νησιά. Μιλᾶνε καὶ οἱ ἴδιοι οἱ σημερινοὶ νησιῶτες, ποὺ στὶς παραδόσεις τους καὶ στὶς συνήθειές τους, ἔχουν διασώσει τόσα καὶ τόσα ἀπὸ τὸ κλασσικὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαιότητας. Κάθε ἕνας ποὺ μπορεῖ νὰ αἰσθάνεται καὶ νὰ παρατηρῆ, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ ἑλληνικὰ νησιὰ γιὰ νὰ πιστοποιήση πὼς οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες νησιῶτες ἐξακολουθοῦν ἀκόμα νὰ εἶναι φορεῖς τοῦ ἀρχαίου κλασσικοῦ πνεύματος. Ὁ ἀρχαῖος ἑλληνισμός, σὲ πάρα πολλά του ξαναζῆ, μετουσιωμένος, μέσα στὸν σύγχρονο ἑλληνισμό. Τὸ φωτεινὸ πνεῦμα, ἡ κλασσικὴ ὀμορφιὰ καὶ χάρη, τὸ μέτρο, ἡ ἁπλότητα καὶ ἡ εὐγένεια, ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν, νὰ ἐκδηλώνωνται καὶ νὰ ἔχουν γιὰ πλαίσιο καὶ πηγή τους τὴν ἴδια φύση: τὸν ἴδιον οὐρανό, τὴν ἴδια θάλασσα, τὰ ἴδια νησιά.

Θάλεγε κανεὶς πὼς ἀνέκαθεν ἡ θάλασσα ἦταν τὸ «πνεῦμα» τῆς Ἑλλάδας, καὶ τὰ νησιὰ τὰ κέντρα αὐτοῦ τοῦ πνεύματος. Κέντρα καὶ σταθμοὶ μαζί. Αὐτὴ τὴν ἐξέχουσα θέση τὴν κράτησαν πάντα ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Ὁμήρου ὡς τὰ σημερινά, ὅπου δεκάδες χιλιάδες ξένοι κάθε καλοκαίρι ἔρχονται νὰ τὰ γνωρίσουν καὶ νὰ τὰ χαροῦν. Ὅπως καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάδα, ἔτσι καὶ τὰ νησιὰ πέρασαν ἀπὸ μεγάλες ἱστορικὲς δοκιμασίες. Γνώρισαν ἀκμὲς καὶ παρακμές, ἐπιδρομὲς ἀλλοφίλων, ἐπιθέσεις πειρατῶν, ὑποδουλώθηκαν διαδοχικὰ στοὺς Ρωμαίους, στοὺς Φράγγους, στοὺς Ἐνετούς, στοὺς Τούρκους, πολλὲς φορὲς ἐρημώθηκαν ὁλότελα, μὰ πάντα ὑπερνίκησαν κάθε κρίση καὶ διατήρησαν τὴν παράδοση τῆς ἑλληνικῆς τους ζωῆς, τὶς βασικὲς ἀξίες ἑνὸς πανάρχαιου θαλασσινοῦ πολισμοῦ. Καὶ στὰ 1821, ὅταν ξεσηκώθηκε ἡ Ἑλλάδα ἐναντίον τῶν Ὀθωμανῶν ποὺ τὴν κράτησαν τετρακόσια χρόνια σκλάβα, τὰ ἑλληνικὰ νησιά, ἡ Ὕδρα, οἱ Σπέτσες, τὰ Ψαρά, ἡ Χίος, ἡ Κάσος, καὶ ἄλλα, ἔχοντας μεγάλη ἐμποροναυτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη καταναυμάχησαν τὸν κατακτητὴ καὶ ἔπαιξαν ἀποτελεσματικώτατο ρόλο στὴν ἐπιτυχία τῆς Ἐθνεγερσίας. Ἔδωσαν στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν ἐλευθερία πλῆθος ἐξωπλιαμένα καράβια, χρῆμα ἀμέτρητο, θαυμάσια πληρώματα καὶ ἥρωες σὰν τὸν Κανάρη, τὸν Μιαούλη, τὸν Πιπίνο, τὸν Παπανικολῆ, τὴ Μπουμπουλίνα, τὴ Μαντὼ Μαυρογένους, πόσους ἄλλους. Τὰ θαλασσινὰ αὐτὰ παλληκάρια, ὑμνήθηκαν ἀπὸ τοὺς μεγάλους Εὐρωπαίους ποιητὲς τῆς ἐποχῆς τους σὰν ἀπόγονοι τοῦ Θεμιστοκλῆ καὶ τοῦ Κυναίγειρου. Κι ἀπὸ τὴν ἵδρυση τοῦ νέου ἑλληνικοῦ Κράτους ὡς σήμερα, τὰ ἑλληνικὰ νησιά, ἀλλάζοντας ρόλο μέσα στὴν ἱστορία καὶ τὴ ζωή, ἐξακολούθησαν νὰναι σπουδαῖες πηγὲς τῆς τόσο ἀκμάζουσας σήμερα ἑλληνικῆς ναυτιλίας ποὺ ἔρχεται τρίτη σ' ὅλο τὸν κόσμο. Κι ἂν στὰ χρόνια τῶν ἀγώνων τὰ νησιὰ προσέφεραν τὰ πάντα δοκιμάζοντας συγχρόνως τὸ φοβερὸ μαρτύριο τῶν ἀπὸ θαλάσσης διαφόρων ἀποκλεισμῶν, στοὺς καιροὺς τῆς εἰρήνης προσφέρουν τὴ μαγεία τῆς διαμονῆς ποὺ δὲν ἔχει τὸ ὅμοιό της. Τὰ νησιά, γοητεύουν καὶ τοὺς Ἕλληνες καὶ τοὺς ξένους, σὰν σειρῆνες. Ὑπάρχει σ' αὐτὰ ἕνα μυστικὸ θέλγητρο ποὺ ὅσο κι ἂν τὸ ἐρευνήσουμε, δὲ θὰ μπορέσουμε ποτὲ νὰ τὸ ἐξηγήσουμε ὁλότελα. Ἴσως νὰναι ἡ ἀποκοπὴ ἀπὸ τὴ στεριὰ μὲ τὴ μεσολάβηση τῆς θάλασσας, τῆς πλατιᾶς καὶ ἀνήσυχης καὶ σαγηνευτικῆς θάλασσας — μιὰ ἀποκοπὴ ποὺ δημιουργεῖ τὸ αἴσθημα «μιᾶς ἄλλης ζωῆς» ὅλης μακαριότητα, εὐφροσύνη καὶ φωτεινὴ γαλήνη. Αὐτὸ τὸ παράξενο νησιώτικο θέλγητρο ἔκαμε τὸν μεγάλο νεοέλληνα ποιητὴ νὰ γράψη αὐτοὸς τοὺς τόσο χαρακτηριστικοὺς στίχους:

«Καὶ πλατὺς ὁ δρόμος δὲ μᾶς χωράει, — μήτε μίλημα, οὔτε περπατησιά. — Βούϊσμα, σπρῶξε, κύλημα. Τὸ κοπάδι. — Πᾶμε στὸ νησί. — Καὶ στὸ περιβόλι τοῦ δρόμου ἡ φούρια, — κάτι λεκιασμένο σὰν ἀγορά, μάτια καὶ σὲ τρῶνε, τὰ χλωρά, κρύα. — Πᾶμε στὸ νησί. — Ὅλα ἐκεῖ ἀπ' τὸν κόσμο σὰ χωρισμένα, — δὲν ἀλλάζουν οἱ ὧρες. Μιὰ ἴδια ὥρα ἐκεῖ — γλυκοχαραμένη· τίποτε μαῦρο. — Πᾶμε στὸ νησί. — Καὶ ἡ ποὺ θὰ μᾶς πάη βάρκα, κ' ἐκείνη — στεριανή, στὸ κῦμα πιὰ δὲ θὰ μπῆ. — Ἀνεργη ὡς ἐμεῖς, ἥσυχη κ' ἐκείνη. — Πᾶμε στὸ νησί».

Α.Κ.

ΞΕΝΗΣ ΚΕΡΑΣΙΩΤΗ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΟΝΕΙΡΟΧΩΡΑ

ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΛΥΣ εἶναι μαζεμένος στὸ μεγάλο σαλόνι τοῦ σπιτιοῦ. Ὅλα τὰ φῶτα εἶναι ἀναμμένα, κ' ἡ μαμὰ μὲ τὴν Ἀννούλα, ντυμένες καὶ στολισμένες ὑποδέχονται τοὺς φίλους τοῦ Γιωργάκη ποὺ γιορτάζει τὰ γενέθλιά του. Γίνεται δέκα χρονῶν.

Ἡ Ἀννούλα, δὲν εἶναι καμιὰ μεγάλη δεσποινίδα. Εἶναι ἕνα μικρὸ κοριτσάκι ἴσαμε πέντε χρονῶν, μὰ τῆς ἀρέσει πολὺ νὰ ὑποδέχεται τοὺς φίλους τοῦ μεγάλου ἀδερφοῦ της. Καὶ δὲν τῆς ἀρέσει μονάχα αὐτό, τῆς ἀρέσουν πολὺ καὶ τὰ λουλούδια, τὰ φροῦτα καὶ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλα τὰ ζαχαρωτά. Σήμερα τὸ σπίτι εἶναι γιομάτο ἀπὸ λουλούδια, ἀπὸ φροῦτα κι ἀπὸ ζαχαρωτά. Μὰ ἡ Ἀννούλα, πράμα περίεργο, δὲν δίνει σὲ ὅλα τοῦτα σήμερα καμιὰ σημασία. Γιατὶ ὁ νοῦς της εἶναι ἀλλοῦ. Εἶναι στὸ ἄσπρο ἀλογάκι ποὺ στέκεται στὸ χώλ καμαρωτό, μὲ τὴ μακριὰ οὐρά του καὶ τὸ περήφανο κεφάλι του, σὰ νὰ λέη.

— Καμαρῶστε με, μέσα σ' ὅλα τὰ παιχνίδια ἐγὼ εἶμαι τὸ καλύτερο.

Καὶ στ' ἀλήθεια. Τὸ ἄσπρο ἀλογάκι, ποὺ εἶναι τὸ δῶρο τοῦ θείου, εἶναι τὸ πιὸ ὄμορφο ἀπ' τὰ παιχνίδια τοῦ Γιωργάκη. Κ' ἡ Ἀννούλα δὲν ἔχει μάτια παρὰ μονάχα γιὰ τὸ ἄσπρο ἀλογάκι. Μπαίνει καὶ βγαίνει κ' ἔχει καρφωμένο τὸ βλέμμα πάνου του. Στέκεται καὶ τὸ θαυμάζει σιωπηλή.

Ὕστερα, μὲ ἀργὰ βήματα πάει κοντά, ἁπλώνει τὸ χεράκι της καὶ φοβισμένα τοῦ χαϊδεύει τὴ χαίτη. Προχωρεῖ σιγά, σιγὰ πρὸς τὸ κεφάλι, γέρνει, ἀκουμπάει τὸ στοματάκι της καὶ τὸ φιλεῖ.

Ὁ Γιωργάκης τὴν παρακολουθεῖ ἀπὸ μακριὰ καὶ χαμογελάει. Κάποια στιγμὴ πάει κοντά της καὶ μισὸ ἀστεῖα, μισὸ σοβαρὰ τῆς λέει.

— Βλέπω, Ἀννούλα, πὼς ἐσὺ καὶ τ' ἀλογάκι γινήκατε πολὺ καλοὶ φίλοι.

Ἡ Ἀννούλα χτυπάει τὰ χέρια της καὶ ρωτάει ἐνθουσιασμένη:

— Τὸ λὲς ἀλήθεια, Γιωργάκη; Θέλω τόσο πολὺ νὰ γίνουμε φίλοι!

— Καὶ βέβαια εἶστε φίλοι, ἐξακολουθεῖ ὁ Γιωργάκης. Ἀφοῦ πρὶν ἀπὸ λίγο ποὺ μοῦ μιλοῦσε στ' ἀφτί, ξέρεις τὶ μούλεγε; Πὼς στὸ ταξίδι ποὺ θὰ κάνουμε ἀπόψε στὴν ὀνειροχώρα, πρέπει νὰ σὲ πάρουμε καὶ σένα μαζί μας.

Ἡ Ἀννούλα κοιτάζει σαστισμένη τὸν ἀδερφό της. Τὶ λέει; Θὰ πάη ἀπόψε ταξίδι μὲ τ' ἀλογάκι, καὶ θὰ πάρουν καὶ κείνη μαζί. Τὶ χαρά!

— Ναί, ναί, λέει· θάρθω καὶ γώ.

Τὶ ἤθελε νὰ πῆ τέτοια κουβέντα αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ὁ Γιωργάκης! Ἡ Ἀννούλα δὲ σκέφτεται πιὰ τίποτα ἄλλο. Τὸ μυαλό της στριφογυρίζει ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή, μιὰ στ' ἀλογάκι καὶ μιὰ σ' αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ ταξίδι. Δὲ βλέπει τὴν ὥρα ν' ἀδειάση τὸ σαλόνι ἀπ' τοὺς καλεσμένους. Ἀφηρημένη τρώει τὸ βραδινό της καὶ χωρὶς διαμαρτυρίες δέχεται νὰ καληνυχτίση τοὺς μεγάλους καὶ νὰ πάη στὴν κρεβατοκάμαρα. Θέλει νὰ μείνη μόνη καὶ νὰ περιμένη τ' ἀλογάκι.

Ὁ Γιωργάκης, ποὺ καταλαβαίνει τὴν αἰτία, ἔρχεται πίσω της.

— Τὶ θὰ γίνη, Γιωργάκη; ρωτάει μὲ χαμηλὴ φωνὴ καὶ προσέχει μὴν τὴν ἀκούση κανείς.

— Τώρα πρέπει νὰ κοιμηθῆς ἥσυχα - ἥσυχα. Ἅμα ἔρθη τ' ἀλογάκι θὰ μᾶς ξυπνήση.

Ἡ Ἀννούλα ὅμως οὔτε θέλει ν' ἀκούση πὼς θὰ κοιμηθῆ.

— Ὄχι, ὄχι λέει. Θὰ περιμένω ξυπνητὴ νάρθη τ' ἀλογάκι.

Ὁ Γιωργάκης βρίσκεται σὲ δύσκολη θέση. Καταλαβαίνει πὼς τὸ ἀστεῖο του ἀναστάτωσε τὴ μικρὴ ἀδερφή του καὶ προσπαθεῖ νὰ βρῆ τρόπο νὰ τὴν ἡσυχάση. Τὴ βάζει νὰ ξαπλώση στὸ κρεβάτι καὶ κάθεται κοντά της.

— Ἄκουσε πρῶτα νὰ σοῦ πῶ ποῦ θὰ μᾶς πάη τ' ἀλογάκι, τῆς λέει, καὶ βάζει ὅλα τὰ δυνατά του νὰ τῆς περιγράψη τὸ ταξίδι στὴ χώρα τῆς φαντασίας του.

— Μόλις ἔρθη τ' ἀλογάκι, ἀρχίζει, θὰ μᾶς ξυπνή-

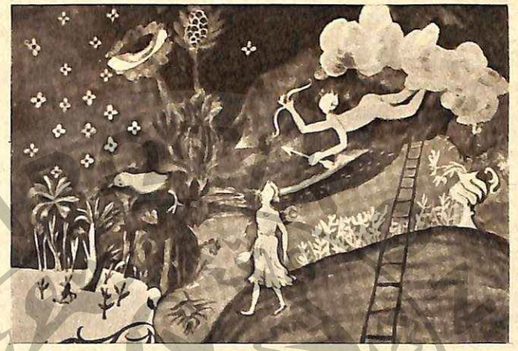

σή. Θὰ καβαλικέψουμε τότε κ' οἱ δυό μας καὶ θὰ τραβήξουμε πέρα, μακριά. Θὰ περάσουμε τὸν κάμπο καὶ θὰ φτάσουμε στὴ θάλασσα.

— Στὴ θάλασσα, τόσο μακριά; λέει ἡ Ἀννούλα κ' ἡ φωνή της εἶναι ἀδύνατη.

— Στὴ θάλασσα βέβαια. Κεῖ θ' ἀνταμώσουμε μὲ τὴ Σοφούλα καὶ τὸν Κωστάκη ποὺ θἄχουν ἔρθει μὲ τὸ δικό τους τὸ μαῦρο ἀλογάκι. Τότε, ὅλοι μαζί, θὰ μποῦμε σὲ μιὰ βάρκα, μιὰ περίεργη βάρκα, ποὺ θἄχη δυὸ μεγάλα φτερά. Μόλις καθίσουμε ἡ βάρκα θἀρχίση ν' ἀνεβαίνη, ν' ἀνεβαίνη ψηλά, ψηλά...

— Πολὺ ψηλά, ρωτάει τρομαγμένη ἡ Ἀννούλα.

— Μὰ ναί, πολὺ ψηλά, λέει ὁ Γιωργάκης, ἀφοῦ θὰ πετοῦμε γιὰ τὴν ὀνειροχώρα.

— Ὄχι, ὄχι δὲ θέλω πολὺ ψηλά, γιατὶ θὰ φοβᾶμαι... Κ' ἡ Ἀννούλα κουκουλώνεται μὲ τὶς κουβέρτες γιατὶ τῆς φαίνεται πὼς κρυώνει.

— Θ' ἀνεβαίνουμε ψηλά, ἐξακολουθεῖ ὁ Γιωργά-

κης, ὥσπου νὰ φτάσουμε τὴ χώρα τῶν λουλουδιῶν. Σὲ κεῖνο τὸν τόπο, δὲ θάχῃ τίποτα ἄλλο ἀπὸ περιβόλια γιομάτα λουλούδια καὶ δέντρα μ' ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ φροῦτα. Ἕνας γέρος ἀσπρομάλλης μὲ μαυριὰ γένια θὰ τὰ περιποιεῖται καὶ θὰ τὰ ποτίζῃ. Ὅλη μέρα θὰ κόβουμε λουλούδια, θὰ τὰ κάνουμε μπουκέτα καὶ θὰ τὰ ρίχνουμε στὴ γῆ. Κ' οἱ ἄνθρωποι θὰ σαστίζουν. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρης πὼς τὰ λουλούδια τῆς ὀνειροχώρας δὲν εἶναι σὰν τὰ δικά μας. Εἶναι ἀκόμα πιὸ ὄμορφα. Ἔχουν τὰ ἴδια χρώματα καὶ τὰ ἴδια σχήματα, μὰ στὸ κάθε ἀνθάκι εἶναι καθισμένες ἕνα σωρὸ δροσοσταλιὲς ποὺ τὸ κάνουν νὰ λάμπῃ σὰ νἆναι στολισμένο πότε μὲ ρουμπίνια, πότε μὲ περουζέδες, πότε μὲ τοπάζια καὶ πότε μὲ διαμάντια, ἀνάλογα μὲ τὸ χρῶμα ποὺ ἔχει τὸ λουλούδι. Τέτοια λουλούδια καὶ μὲ τέτοια μυρουδιὰ δὲν ἔχουν ἰδεῖ ποτὲ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων. Ὕστερα θὰ τρῶμε φροῦτα ποὺ θὰ κόβουμε ἀπ' τὰ δέντρα κι ὁ χυμός τους θἆναι γλυκὸς καὶ μυρωδάτος. Καὶ θὰ πίνουμε νεράκι ἀπ' τὶς πηγὲς ποὺ θὰ τρέχουν γύρω. Ὅλη μέρα θὰ παίζουμε, μιὰ καὶ δὲ θἄχουμε ἄλλη δουλειά.

— Μά, λέει ἡ Ἀννούλα, ποὺ ἄκουγε προσεχτική, ἂν βαρεθοῦμε νὰ τρῶμε ὅλο φροῦτα χωρὶς ψωμάκι, χωρὶς φαΐ, τὶ θὰ κάνουμε;

—Ἔ, τότε, λέει ὁ Γιωργάκης σοβαρὰ - σοβαρά, θὰ πᾶμε στὴν ἄλλη χώρα. Στὴ χώρα τῶν ζαχαρωτῶν. Ὁ γέρος μὲ τ' ἄσπρα γένια θὰ δέσῃ μιὰ γέφυρα ἀπ' τὴ μιὰ χώρα στὴν ἄλλη καὶ θὰ περάσουμε.

— Θὰ περάσουμε μιὰ γέφυρα κεῖ πάνου, τόσο ψηλά; ρωτάει ἡ Ἀννούλα κ' ἡ καρδούλα της τρέμει ἀπὸ τώρα ποὺ τ' ἀκούει.

— Φυσικὰ θὰ περάσουμε, κάνει τάχα πὼς δὲ καταλαβαίνει ὁ Γιωργάκης. Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο, ἀφοῦ θὰ πᾶμε στὴ χώρα τῶν ζαχαρωτῶν ποὺ τόσο σ' ἀρέσουν; Κεῖ πέρα ὅλοι οἱ δρόμοι θἆναι στρωμένοι μὲ καραμέλες καὶ τὸ ὀνειρόσπιτο φτιαγμένο ἀπὸ ζαχαρωτά. Θὰ τρῶμε ζαχαρωτὰ ἀπ' τὸ πρωὶ ὣς τὸ βράδυ κι ὅτ,ι ὥρα θελήσουμε. Καὶ δὲ θἄχουμε τὴ μαμὰ νὰ μᾶς λέῃ κάθε λίγο «πρῶτα τὸ φαΐ σας κ' ὕστερα τὰ γλυκά». Ἔ τὶ λὲς Ἀννούλα, ρωτάει πονηρά, δὲν εἶναι ὄμορφο τὸ ταξίδι ποὺ μᾶς ἑτοιμάζει τὸ ἄσπρο ἀλογάκι;

Ἡ Ἀννούλα, σκεφτική, δέν ἀπαντάει.

— Τὶ λὲς, ξαναρωτάει ὁ Γιωργάκης, νὰ πῶ στ' ἀλογάκι νἄρθῃ νὰ μᾶς ξυπνήσῃ τὰ μεσάνυχτα;

Μὰ ἡ Ἀννούλα ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ κρύβει τὸ πρόσωπο στὸ μαξιλάρι καὶ ξεσπάει σ' ἕνα κλάμα, σ' ἕνα κλάμα ποὺ δὲν ἔχει τελειωμό.

—Ὄχι, ὄχι δὲ θέλω, λέει μέσα στ' ἀναφυλλητά της, οὔτε ταξίδι, οὔτε ἀλογάκι. Θέλω τὴ μανούλα μου, θέλω νἄμαι κοντὰ στὴ μανούλα μου κι ἂς μοῦ λέῃ «πρῶτα τὸ φαΐ κ' ὕστερα τὰ γλυκά». Ἂς μὴν ἔχω οὔτε τὰ λουλούδια σου, οὔτε τὰ ζαχαρωτά σου. Θὰ ἔχω τὴ μανούλα μου. Οὔτε καὶ σὺ θέλω νὰ φύγῃς...

Καὶ κλαίει, κλαίει ἀπαρηγόρητα.

Μὲ μεγάλη δυσκολία καταφέρνει ὁ Γιωργάκης νὰ τὴ συνεφέρῃ, ἀφοῦ τῆς ὑποσχέθηκε ὄχι μιά, μὰ χίλιες φορές, πὼς τὸ ἄσπρο ἀλογάκι δὲ θὰ φύγῃ ἀπ' τὸ χὼλ καὶ πὼς τὸ ταξίδι τους στὴν ὀνειροχώρα θὰ μείνῃ ἕνα ὡραῖο παραμύθι.

ΦΙΛΛΑΝΔΙΑ

ΟΛΑ ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ἔχουν τὸ ἐνδιαφέρον τους. Κάθε φορὰ ποὺ ἀντικρύζει κινεῖς ἕνα ξένον τόπο νιώθει μέσα του μιὰν ἀνησυχία ποὺ τοῦ προκαλεῖ τὸ ἄγνωστο. Προσπαθεῖ μονομιᾶς ν' ἀφομοιώσῃ ὅλα τὰ παράξενα ποὺ βλέπει, καὶ δὲν συναντοῦσε στὴν πατρίδα του κάθε μέρα. Νὰ διδαχθῇ ἂν εἶναι δυνατὸν τὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου καὶ ν' ἀπολαύσῃ, ὅσο μπορεῖ, τὶς φυσικές του καλλονές. Γιατὶ μὴ γελιώμαστε, ὁ κάθε τόπος ἔχει στὶς δικές του ὁμορφιές, ποὺ τὶς συνιστοῦν ἡ ἀλλαγὴ τῆς μορφῆς, ἡ διαφορὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμη καὶ προπαντὸς τὸ κλῖμα.

Μιὰ ξεχωριστὴν ὁμορφιὰ ἔχουν ἀναμφισβήτητα οἱ χῶρες ἐκεῖνες ποὺ δὲν βρίσκονται στὸ ἴδιο γεωγραφικὸ πλάτος μὲ μᾶς, ποὺ ἔχουν ἄλλες κλιματολογικὲς συνθῆκες, ἄλλην ἐδαφολογικὴ σύσταση, διαφορετικὴ ἐξωτερικὴ μορφή. Ποιός μπορεῖ ἐξαφνα νὰ μὴ γοητευθῇ καὶ στὴ σκέψη ἀκόμη μιᾶς ἐπισκέψεως στὴ χώρα ποὺ φημίζεται γιὰ τὴ μαγεία τῶν λόφων της καὶ τὸ σπινθήρισμα τῶν λιμνῶν της. Τὴν μακρινὴ Φιλλανδία;

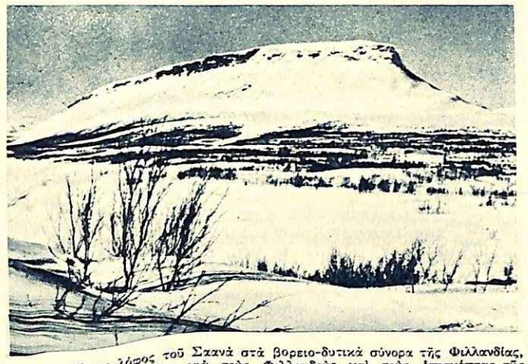

Ὁ παράξενος λόφος τοῦ Σαανὰ στὰ βορειο-δυτικὰ σύνορα τῆς Φιλλανδίας, ἡ πιὸ γνωστὴ εἰκόνα γιὰ τοὺς Φιλλανδοὺς καὶ τοὺς ἐπισκέπτας τῆς μαγικῆς χώρας.

Ἐκεῖ θὰ ἀντικρύσετε τὴν Λαπωνία, ποὺ ἀποτελεῖ σήμερα τὸ τελευταῖο ἴχνος τῶν μεγάλων ἀγρίων περιοχῶν τῆς Εὐρώπης. Φαντασθῆτε μιὰ καλοκαιριάτικη νύχτα νὰ προχωρῆτε κάτω ἀπὸ τὴν μεγαλόπρεπη λάμψη ποὺ ξεχύνεται ἀπ' τὸ νυχτερινὸ τοπίο. Κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τοῦ μεσονυκτίου ἡ ματιά σας ἁπλώνεται στὰ ἀτέλειωτα σκοῦρα δάση, στὶς λίμνες ἀπὸ σμαράγδια καὶ τὶς ἀπότομες πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ. Μὴ μιλήσῃς ἐκεῖ. Γιατὶ μόνον ἡ σιωπὴ μπορεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπέραντη φλόγα μπρὸς σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, σ' αὐτὸν τὸν περίφημο διάκοσμο, ὅπου παντοῦ νιώθεις τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ καὶ στὸ νοῦ σου ἄθελα ἔρχεται ἡ ἀνθρώπινη προστυχιὰ κ' ἡ ἀχαριστία...

Οἱ δυνατὲς σιλουέτες τῶν βουνῶν ὑψώνονται γύρωθε, ἐνῶ κάτω φαίνεται ἡ ἀπέραντη πετρωμένη θάλασσα τοῦ πάγου μὲ τ' ἄπειρα κύματα, σὰν πηγμένα πάνω στὴν ὁρμή τους.

Αὐτὰ θὰ τὰ νιώσετε ἂν ποτέ σας ταξιδέψετε στὸ Βορρᾶ. Ἂν βρεθῆτε στὴν κορφὴ τοῦ περίφημου ὄρους Σαανά, στὸ τριεθνὲς σημεῖο ὅπου ἑνώνει τὰ νορβηγικά, σουηδικὰ καὶ φιλλανδικὰ σύνορα, στὸ Κιλπιζαρβί, ὅπου κανεὶς ἔχει τὴν ἐντύπωση ὅτι κάθεται στὴ γέφυρα ἑνὸς πλοίου φκιαγμένου γιὰ νὰ ταξιδεύουν γίγαντες, στὰ ἴσαλα τοῦ ὁποίου εἶναι ἕτοιμα νὰ σπάσουν αὐτὰ τὰ παράξενα πετρωμένα κύματα.

...Τὰ μεσάνυχτα μιὰ ἀνάλαφρη σκοτεινιὰ θὰ σᾶς τυλίξῃ. Οἱ λίμνες τότε σπινθηρίζουν σὰν νἆναι καθρέφτες, τὰ δάση παίρνουν ἕνα ζεστὸ χρῶμα μαύρου βελούδου καὶ τὰ βουνὰ λὲς καὶ ξεμακραίνουν σὰν ζωγραφισμένα σὲ μιὰ γλυκιὰ νάρκη. Τοῦτο δὲν διαρκεῖ παραπάνω ἀπὸ μιὰ στιγμή. Πολὺ γρήγορα τὸ πέπλο αὐτὸ θὰ ξεσκισθῆ καὶ ὁ ἥλιος θὰ φωτίσῃ πάλι τὴν γῆ, ἐνῶ ὁ οὐρανὸς θὰ πλατύνῃ καὶ τὰ βουνὰ μονομιᾶς θὰ σιμώσουν. Ὅλα τριγύρω, τότε χαμογελοῦν καὶ τὰ πουλιὰ μ' ἕνα κελάδημα ποὺ ποτέ σου δὲν ἄκουσες παίρνουν ἀπὸ τὰ χείλη σου τὴν προσευχὴ καὶ τὴν ὑψώνουν στὸν Θεὸ μὲ μιὰ ὑπερκόσμια μουσική. Εἶναι ἡ στιγμὴ ποὺ ξυπνᾶ ἡ φύση. Ξυπνᾶς ὅμως καὶ σὺ ἀπὸ τὸ ὡραῖο αὐτὸ ὄνειρο, ἑνὸς ταξιδιοῦ στὴν ὁμορφη Φιλλανδία.

Κ. Α.

L. CONGER

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

I. *ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ἡ ζωή μας συνδέεται τόσο πολὺ μὲ κάτι τὸ παράδοξο καὶ μὲ τὴν προετοιμασμένη εὐχαρίστηση, ποὺ οἱ αἰσθήσεις μας νεκρώνονται γιὰ πράγματα ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ δώσουν στὴ ζωὴ μιὰ ἀληθινὴ χαρά. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν ἤχοι ποὺ τοὺς ἀγαπῶ, ὅπως: τὸ γέλιο ἑνὸς παιδιοῦ πούχει ξεμοναχιαστῆ στὸ πλαϊνὸ δωμάτιο, τὸν ἦχο μιᾶς βρύσης ποὺ στάζει, τὸν ἦχο τῆς μηχανῆς ποὺ ξυρίζει τὴ χλόη, τὴν ξαφνικὴ σιωπὴ ποὺ πέφτει στὸ σπίτι ὅταν τὰ παιδιὰ ἀποκοιμηθοῦν κι ἄξαφνα ἀκούγεται ὁ ἦχος τοῦ ὡρολογιοῦ ποὺ δὲν τὸν εἴχαμε προσέξει.*

Ὑπάρχουν ἤχοι ποὺ μᾶς φέρνουν στὴν παραγματικότητα, ὅπως: ἡ μηχανὴ τοῦ αὐτοκινήτου ἢ ἕνα ἀγαπητὸ βῆμα, ποὺ ἀνεβαίνει τὴ σκάλα.

Εἶναι κ' οἱ πολυτελεῖς ἦχοι ὅπως: τοῦ καφὲ ποὺ χοχλακίζει στὴ θεμάστρα, ἡ φωτιὰ ποὺ χαχλανίζει καὶ σπιθοκάζει στὸ τζάκι.

Ἔργο τοῦ Γ. ΒΑΡΛΑΜΟΥ

Ἀκόμα ὁ ἦχος ἑνὸς φακέλου ποὺ πέφτει στὸ γραμματοκιβώτιο ἢ ὁ συριχτὸς ἦχος τοῦ φακέλου ποὺ σκίζεις γιὰ νὰ πάρης ἀπὸ μέσα τὸ γράμμα. Ἕνας ἦχος ἀκόμα ποὺ ἐνδιαφέρει αὐτοὺς ποὺ μαζεύουν τ' ἀπορρίμματα τῆς θάλασσας εἶναι τὸ ὑγρὸ φουρφούλισμα ποὺ ξεπετάει στὸ γιαλὸ τὰ φύκια, ἢ κοσκινίζει ψηλὰ τὴν ἄμμο, ἢ σβουροκοπάει καβούρια. Τότε ἀκούγεται ἕνας χορὸς ἀπὸ σιγανόλαλες φωνές. Πρέπει νὰ βάλης ἀφτὶ γιὰ νὰ τὶς ἀκούσης...

II. *Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΡΟΜΑΖΕΙ, ἀλλὰ ἀποτυχία ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν προσπάθεια εἶναι καλύτερη ἀπὸ τὴν ἔλλειψη προσπάθειας. Ὡστόσο οἱ προσπάθειές μας πρέπει νὰ φτάνουν ψηλά. Μικρὲς προσπάθειες ἀντλοῦνε μέρος τῆς ἐνεργητικότητάς μας, καὶ οἱ ἀποτυχίες σ' αὐτὲς δὲν συγχωροῦνται καὶ πάλι οἱ ἐπιτυχίες εἶναι σκιὰ μονάχα κι ὁ θάνατός τους σύντομος. Ἐκεῖνος ποὺ πηγαίνει γιὰ μικρὲς ἐπιτυχίες ξέρει καλὰ τὶ δοκιμάζει κ' ἔτσι ὅ,τι κατορθώνει εἶναι μιὰ φτηνὴ νίκη. Ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ εἶχα τὸ θάρρος τῆς μεγαλόπρεπης ἀποτυχίας, παρὰ τὴ σύνεση νὰ διαλέγω προσπάθειες ποὺ εἶμαι βέβαιη ὅτι ὁδηγοῦνε σ' ἐλάσσονες ἐπιτυχίες.*

Ἀπὸ τ' ἀγγλικὰ **ΜΕΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ**

ΠΡΟΟΔΟΙ - ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ - ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΝΑΥΑΓΟΣΩΣΤΙΚΗ ΒΑΡΚΑ

Τὸ ἵδρυμα Χεννεμπύττε, τοῦ Μπιάρριτς ἔφτιαξε μιὰ βάρκα ναυαγοσωστική, τὸν «Ξιφία 422» ποὺ καθιερώθηκε τελευταῖα ἀπὸ τὴν ἀστικὴ Προστασία. Τὴν βλέπει κανεὶς νὰ μανουβράρῃ μέσα ἀπὸ ἕνα κῦμα ποὺ σπάζει. Ὅταν τρέχει, μόνον ἡ στέρεη βάση

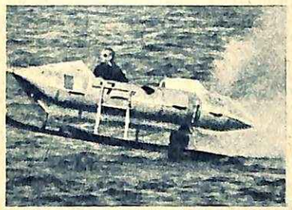

καὶ τὰ πατίνια ἀγγίζουν τὸ νερό. Βγαίνοντας μὲς ἀπ' τὸ κῦμα ξαναπέφτει στὶς πίσω φουσκωμένες μύτες, ποὺ μετριάζουν τὴν ἐπαφή. Κάτω: ὑπὸ μορφὴν ὑδροπλάνου μὲ σκὶ ξεπερνᾶ τὰ 80 χιλιόμετρα σὲ ταχύτητα. Μὲ κλαπὼ τρέχει 60 χιλιόμετρα τὴν ὥρα, πρᾶγμα μοναδικὸ γιὰ μιὰ ναυαγοσωστικὴ βάρκα μεγάλων ἀποστάσεων.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ

Γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ μεταλλευτικοῦ πλούτου σὲ μεγάλα βάθη τῆς γῆς, θὰ χρειαστοῦν ἀκόμη μερικὰ χρόνια. Δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο μὲ τὰ ἠπειρωτικὰ πλατώματα. Οἱ ψαμμόλιθοι κατὰ μῆκος τῆς Νότιο - ἀνατολικῆς ἀκτῆς τῆς Ἀφρικῆς σὲ μικρὸ βάθος, προμηθεύουν διαμάντια ἑνὸς ἑκατομμυρίου νέων φράγκων κατὰ μήνα. Αὐτοὶ οἱ ἑνάλιοι ψαμμόλιθοι δίνουν πέντε καράτια διαμάντια κατὰ τόννο, ἔναντι ἑνὸς καρατιοῦ κατὰ τόννο ποὺ δίνουν τὰ μεταλλεῖα τῆς Νότιας Ἀφρικῆς. Οἱ εἰδικοὶ ἔχουν τὴ γνώμη, ὅτι αὐτὴ ἡ θαλάσσια ἀδαμαντοφόρος ζώνη θὰ γίνῃ ἡ πιὸ σημαντικὴ τοῦ κόσμου.

ΕΝΑΣ ΣΠΑΝΙΟΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ

Ὁ μικρὸς Σκὼτ Χάλλωμ, ποὺ ζῆ στὴν Ἀγγλία μὲ τοὺς γονεῖς του, ἔχει ἕναν περίεργο σύντροφο γιὰ τὰ παιχνίδια του, ἀπ' τοὺς πιὸ σπάνιους. Πρόκειται γιὰ ἕνα κουκουβαγάκι φιλλανδικῆς καταγωγῆς, τοῦ γένους ποὺ συναντᾶ κανεὶς στὶς χιονισμένες κορφὲς

τῆς Σκανδιναυΐας. Γιὰ τὴν ὥρα, τὸ κουκουβαγάκι αὐτὸ δὲν εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ ἕξι μηνῶν, ὅσο κι ὁ μικρὸς φίλος του Σκὼτ. Ὅταν ἐνηλικιωθῆ, τὸ φτέρωμά του θὰ γίνῃ κατάλευκο. Τὸ μέγεθός του θὰ φτάσῃ τὰ 80 ἑκατοστὰ καὶ τὸ ἄνοιγμα τῶν φτερῶν του τὰ δυὸ μέτρα.

ΜΥΡΣΙΝΗ

ΑΛΚΗΣ ΓΟΥΛΙΜΗ

Τό δῶρο τοῦ Κίτσου

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΦΑΝΗ τὸ κύκλωνε μιὰ μικρὴ αὐλή. «Τὸ βασίλειό του», ὅπως τὴν ὀνόμαζε, μιὰ κι ἦταν ἐκεῖνος ὁ μοναδικός της ἄρχοντας.

Στὴν ἄκρη τῆς αὐλῆς ὑψωνόταν μιὰ ψηλὴ μουριὰ μὲ πλατιά, κατσαρὰ φύλλα. Στὸν ἴσκιο της καθόταν ὁ Φάνης, συντροφιὰ μὲ τὸν Κίτσο, τὸν ἀσπρόμαυρο γάτο. Κρατοῦσε ἕνα ἀνοιγμένο βιβλίο στὰ γόνατά του καὶ διάβαζε. Τοῦ κάκου ὁ Κίτσος, δοκίμαζε νὰ τοῦ δείξη τὸ καινούριο του παιχνίδι: Τὰ φύλλα τῆς μουριᾶς, ὅταν τρεμούλιαζαν στὸ χάδι τοῦ ἀέρα, ρίχνανε στὸ χῶμα τὰ γινωμένα μοῦρα. Χούφτωνε ὁ Κίτσος τὸ ποδαράκι του, κρύβοντας βαθιὰ τὰ νύχια καὶ τἀπαιζε σὰν τόπι.

Ὡστόσο, ὁ Φάνης ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη σκυμμένος στὸ βιβλίο του. Κάθε τόσο μονάχα, γύριζε τὶς σελίδες βιαστικά. Βρισκόταν στὸ τέλος τῆς ἱστορίας ποὺ ἔλεγε γιὰ δυὸ ἀγόρια ποὺ βρῆκαν ἕναν κρυμμένο θησαυρὸ σὲ κάποιο ἐρειπωμένο κάστρο.

— ...καὶ ξέρεις Κίτσο, πῶς ἀνακαλύψανε τὴν κρυψώνα;

Ὁ Φάνης σήκωσε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κεφάλι, κοιτώντας τὸ γάτο του. Πάντα πίστευε πὼς ὁ Κίτσος τὸν πρόσεχε σὰν τοῦ μιλοῦσε.

— ...Ψάχνανε, ποὺ λές, τὸν τοῖχο ὁλάκερο χτυπώντας τον μὲ μιὰ πέτρα, ὥσπου νὰ βρεθῆ τὸ κούφιο μέρος ποὺ κρυβε τὸ θησαυρό...

Ὁ Κίτσος, μόλις ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Φάνη, παράτησε τὸ παιχνίδι καὶ ζύγωσε κοντά του. Τρίφτηκε χαδιάρικα πάνω του, γουργουρίζοντας σιγανά. Ὕστερα, ἔγειρε τὸ κεφάλι στὸ πλάϊ καὶ περίμενε: Ἤθελε νὰ τοῦ ξύσουν τὸ δεξὶ ἀφτί. Ὁ Φάνης ἀκούμπησε ἀφηρημένα τὰ δάχτυλά του στὸ γάτο. Ὁ νοῦς του δούλευε ἀκόμα, συνεχίζοντας τὸ στοχασμό του.

—Ἄχ, Κίτσο, νἄβρισκα κ' ἐγώ, ἐδῶ μέσα στὴν αὐλή, ἕνα θαμμένο θησαυρό! Τὶ λές; Νὰ πάρω μιὰ πέτρα καὶ ν' ἀρχίσω τὸ ψάξιμο σ' ὅλους τοὺς τοίχους; Ποῦ ξέρεις; Ἔτσι παλιὸ ποὺ εἶναι τοῦτο τὸ σπίτι, κάτι μπορεῖ νὰ κρύβη...

Ὁ ἀσπρόμαυρος γάτος ἄρχισε νὰ γουργουρίζη δυνατότερα, εὐχαριστημένος ποὺ ὁ Φάνης τοῦδινε τόση σημασία τώρα καὶ τοῦ μιλοῦσε.

Σὲ λίγο ὁ Φάνης ἄφησε τὸ βιβλίο νὰ πέση ἀπὸ τὰ χέρια του. Ἔριξε μιὰ ματιὰ ὁλόγυρά του λυπημένος. Ἔνιωσε γιὰ πρώτη φορά, πὼς δὲν ἀγαποῦσε πιὰ τὸ «βασίλειό του». Τὄβρισκε φτωχό, ἀσήμαντο, μιὰ ποὺ δὲν εἶχε τοίχους ἐρειπωμένους ἀπὸ τὴν πολυκαιρία μὲ μυστικὲς κρυψῶνες.

Ὕστερα ὅμως, ἀναθάρρησε ξανά. Θυμήθηκε ὅτι τὸ βιβλίο ἔλεγε πὼς τὰ παιδιὰ βρῆκαν τὸ θησαυρό, ἀφοῦ ψάχνανε ὁλόενα ἐρευνητικὰ ὅλες τὶς γωνιὲς τοῦ ἐρειπωμένου κάστρου. Ἂς ψάξη λοιπὸν ξανὰ κ' ἐκεῖνος, πιὸ προσεχτικὰ τὸ «βασίλειό» του. Ἂς τὸ ἐρευνήση ἀκόμα μιὰ φορά.

Κοίταξε πρῶτα τὴ σταχτιὰ μάντρα ποὺ ὀρθωνόταν ὁλόγυρα. Τὴν ἀγκάλιαζε ὁλάκερη καὶ τὴν ἔκρυβε ἕνας πυκνὸς κισσός. Ἀλήθεια, πῶς δὲν τὄχε δῆ ἴσαμε τότε πόσο ἀστραποβολοῦσαν τὰ φύλλα του κάτω ἀπὸ τοῦ ἥλιου τὴ ματιά; Μονάχα σὲ μιὰ γωνιά, ποὺ δὲ φτάνανε τὰ μακριά του κλαριά, εἶχε προλάβει ἕνα ντροπαλὸ γιασεμὶ νὰ σκεπάση τὴ γύμνια τοῦ μαντρότοιχου. Καὶ τὰ ὁλόλευκα ἀνθάκια του, σκορποῦσαν διακριτικὰ ἕνα τόσο λεπτό, μεθυστικὸ ἄρωμα.

Ὁ Φάνης στέναξε πάλι βαθιά. Ποῦ νἄψαχνε λοιπόν; Γύρισε τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ στήλωσε τὰ μάτια του πάνω στὴ γριὰ νεραντζιά. Μπὰς κ' ἔπρεπε νὰ ξεσκαλίση τὴν κουφάλα της;

Σχεδίασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

Μὰ κι αὐτή, δὲν ἔκρυβε τίποτ' ἄλλο μὲς στὸ φουντωτό της φύλλωμα παρὰ τὸ χρυσαφένιο της καρπό. Τὰ ζουμερὰ νεραντζιά, ποὺ τὰ μάζευε ἡ κυρὰ Σοφία, ἡ μαγείρισσα, καὶ ἔφτιαχνε ἀπ' αὐτὰ τ' ἀγαπημένο του γλυκό.

Ὁ Κίτσος, ποὔνιωσε τώρα τὰ δάχτυλα τοῦ Φάνη νὰ τὸν ξεχνᾶνε, τοῦ ξεφεύγε μεμιᾶς. Μ' ἕνα σάλτο, βρέθηκε σιμὰ στὴ βρύση. Τὸ κρυσταλλένιο της νερὸ χυνόταν σὲ μιὰ μαρμαρένια γούρνα. Μικρὰ πολύχρωμα πλακάκια ἦταν στρωμένα στὸ χῶμα γύρω - γύρω στολίζοντάς την. Σκαρφάλωσε ὁ Κίτσος στὴ γωνιὰ τῆς γούρνας. Ἔβγαλε τὸ τριανταφυλλένιο του γλωσσάκι κ' ἔσκυψε νὰ τὸ δροσίση.

Τότε ὁ Φάνης θυμήθηκε πὼς ἦταν ὥρα νὰ ποτίση τὸ γιασεμί. Ἔστησε τὸ ποτιστήρι κάτω ἀπὸ τὴ βρύση καί, καθισμένος στὸ πεζούλι, περίμενε νὰ γιομίση. Ἐκεῖ δίπλα, καταγῆς, ἦταν μιὰ στρογγυλή, γυαλιστερὴ πέτρα. Τὴν πῆρε στὰ χέρια του κι ἄρχισε νὰ χτυπάη μ' αὐτὴν ἐλαφρὰ ἕνα πλακάκι.

— Νά Κίτσο, βλέπεις; Ἔτσι δοκιμάζαν ὅλον τὸν τοῖχο, ὥσπου ν' ἀκουστῆ ὁ κούφιος θόρυβος.

Ὁ Κίτσος ἄπλωσε τὸ ποδαράκι του, παρακολουθώντας μὲ μεγάλη προσοχὴ τὸ Φάνη. Εὕρισκε πὼς εἶχε γοῦστο κι αὐτὸ τὸ καινούριο παιχνίδι.

Ξάφνου, ὁ Φάνης σταμάτησε. Ἔμπηξε μιὰ δυνατὴ φωνή. Τρομαγμένος ὁ Κίτσος, πήδηξε δυὸ βήματα μακριά.

Μήπως ἔφταιγε ἡ μεγάλη κοκκινοκίτρινη ἀράχνη μὲ τὰ χνουδωτὰ πόδια, ποὺ ἦταν ἐκεῖδὰ κοντὰ καὶ φοβήθηκε ὁ Φάνης;

Ὁ Φάνης ὅμως δὲν σκιάζεται ἔτσι εὔκολα. Εἶχε φωνάξει ἀπὸ χαρά. Ἀπὸ μεγάλη, ἀπρόσμενη χαρά. Χτυπώντας τὸ τσιμεντένιο πλακάκι ἀνάλαφρα, θάρρεψε πὼς πῆρε τ' ἀφτί του ἕναν παράξενο ἀχό...

— Κίτσο! Κίτσο, ἄκου! Δὲ μοιάζει σάν;...

Ὡστόσο ὁ γάτος του, δὲν τὸν ἄκουγε πιά. Μαζεμένος σὰν κουβαράκι, παραμόνευε τὴ μεγάλη ἀράχνη. Ξέγνοιαστη αὐτή, περπατοῦσε ἀργά, καμαρωτά, νὰ ξεμουδιάση τὰ μακριά της πόδια.

Ὁ Φάνης, ξαναχτύπησε πιὸ δυνατὰ τὸ πλακάκι. Ἀπὸ βαθιά, ἤρθε πάλι ὁ ἴδιος, μακρινὸς θόρυβος. Ἔσκαψε γοργὰ τὸ χῶμα τριγύρω καὶ μὲ χέρια ποὺ τρέμαν, πάσχισε νὰ σηκώση τὴν τσιμεντόπλακα. Μόλις τὰ κατάφερε, εἶδε πὼς ἔκρυβε ἕνα σκοτεινὸ ἀνοιγμα. Μιὰ τρύπα ποὺ τὴ σκέπαζε ἕνα καπάκι ἀπὸ λεπτὲς σανίδες.

— Κίτσο, τρέχα νὰ δῆς τὶ βρῆκα!

Ἡ χαρὰ τοῦ Φάνη ἦταν τόσο μεγάλη τώρα, ποῦθελε νὰ τὴ μοιραστῆ μὲ τὸν Κίτσο.

Ἡ ἀράχνη ὅμως εἶχε σκαρφαλώσει πάνω σ' ἕνα ρόδινο γεράνι, ποὺ τὸ φύλλο του ἔγερνε ἀπὸ τὸ βάρος της κι ὁ Κίτσος δὲν μποροῦσε νὰ γυρίση τὸ κεφάλι του, οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή.

Ἄξαφνα, ἀκούστηκαν βιαστικὰ βήματα. Μπροστὰ στὸ Φάνη, βρέθηκε ἡ κυρὰ Σοφία. Τρόμαξε μὲ τὶς φωνές του κ' ἔτρεξε ἀνήσυχη νὰ δῆ τὶ συμβαίνει.

— Τὶ ἔπαθες παιδί μου; Γιατὶ χαλᾶς τὰ πλακάκια;

— Κοίτα, κυρὰ Σοφία!

Μὲ τὶ ἐνθουσιασμὸ καὶ περηφάνεια ἔδειξε τὸ ἔργο του ὁ Φάνης.

—Ἀνακάλυψα τυχαῖα μιὰ κρυψώνα. Ποιὸς ξέρει πόσα χρόνια τὴν κρύβουν τοῦτες οἱ πέτρες. Τὶ θαυμαστοὺς θησαυροὺς θὰ φυλάη.

—Ἄχ, Φάνη μου, πάντα κάνεις κι ἀπὸ μιὰ ζημιά, στέναξε ἡ μαγείρισσα. Δὲν κατάλαβες πὼς ἡ τρύπα αὐτὴ εἶναι τὸ πηγάδι ποὺ τραβᾶμε τὸ νερό; Κλεῖσε λοιπὸν ξανὰ τ' ἀνοίγματα κι ἄλλη φορὰ μὴν προσπαθῆς νὰ βρίσκης μυστικὲς κρυψῶνες...

Ἔφυγε πάλι ἡ κυρὰ Σοφία, τὸ ἴδιο βιαστικὰ ὅπως ἦρθε, γιατὶ εἶχε τὸ φαΐ στὴ φωτιά.

Ὁ Φάνης, κατέβασε τὸ κεφάλι βουρκωμένος. Δυὸ δάκρυα, σὰ μικρὰ μαργαριταράκια, κυλήσαν στ' ἀναψοκοκκινισμένα μάγουλά του.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀκούστηκε ἕνα σιγανὸ γουργουρητό. Μιὰ μαλακιὰ βελούδινη οὐρά, τρίφτηκε πάνω στὸ Φάνη. Ὁ Κίτσος ποὺ δὲν ἄντεχε νὰ νιώθη λυπημένο τὸ φίλο του, νιαούρισε τρυφερά:

— Νιάου! Μὴ στενοχωριέσαι ἄλλο. Σοῦφερα ἐγὼ ἕνα πολύτιμο δῶρο...

Μπροστὰ στὰ πόδια του, κείτονταν ἡ κοκκινοκίτρινη ἀράχνη.

Ἀπὸ τὸ νέο βιβλίο
«Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΑΚΗ»

Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΟΙΝΩΝΙΑ οἱασδήποτε ἐποχῆς αἰωρεῖται ἢ καὶ βασιλεύει ἡ δυστυχία, ὁ πόνος καὶ ἡ δοκιμασία. Ἕκαστος λοιπὸν ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἀνάγκην τοῦ συνανθρώπου του διὰ περίθαλψιν, πρόνοιαν, ἀγάπην τοῦ πλησίον, ὅπως τὴν ἐδίδαξεν μὲ τὶς ὁμιλίες καὶ τὸ παράδειγμά του ὁ Θεάνθρωπος καὶ τὴν ἐφήρμοσαν ἔπειτα μέσα στὶς Χριστιανικὲς Κοινωνίες πλεῖστοι ἄνθρωποι, ὡς ἄτομα ἢ καὶ ὁμάδες. Ὁ πόνος μάλιστα καὶ ἡ δυστυχία — κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίως αἰῶνας μὲ τὴν τεχνικὴν πρόοδον, — παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπιστημῶν — ὄχι μόνον δὲν ἐξέλιπαν ἀλλὰ καὶ ἐμεγάλωσαν.

Παραλλήλως ὅμως συγκινοῦν αὐτὰ συνεχῶς καὶ περισσοτέρους ἀνθρώπους. Ἕνας τέτοιος καλὸς Σαμαρείτης, ποὺ ἔκαμε βίωμα τὴν Καινὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου καὶ συνετρίβη ἀπὸ τὸν πόνον τῶν συνανθρώπων του, εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ἔρρ. Ντυνάν. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ 8η Μαΐου, ἐπέτειος τῆς γεννήσεώς του — ἐγεννήθη τῇ 8 - 5 - 1828 — καθιερώθη καὶ ὡς Διεθνὴς ἡμέρα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Καὶ δικαίως, διότι «εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων ὅλων τῶν αἰώνων ἀποτελεῖ ἡ Δημιουργία τοῦ Ε.Σ. φωτεινὸν σταθμὸν τῆς ψυχικῆς ἀνατάσεως τοῦ Ἀνθρωπίνου γένους».

Ι. Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς στηρίζεται στὶς ἀνθρωπιστικὲς ἀρχὲς τοῦ Ἑλληνο - Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ παράδειγμα τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου ὑπῆρξεν ἡ βασικὴ ἀφετηρία τῶν ἰδανικῶν του. «Πόσον τὰ πράγματα θὰ ἦσαν διαφορετικά, ἐὰν οἱ ἄνθρωποι μάθαιναν νὰ βοηθοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἐὰν ὁ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμὸς ἔδιδεν θέσιν εἰς ὀλίγον περισσοτέραν ἀφοσίωσιν, οἰκτον καὶ ἀγάπην!», γράφει κάπου ὁ Β. Οὐγκώ.

Ἀλλὰ τὸ ἀγαθοποιὸν πνεῦμα τοῦ Ε.Σ. ἐξεπήγασε κυρίως ἀπὸ τὶς ὀδυνηρότερες συγκρούσεις σκληρότητος καὶ ἀπανθρωπίας ἐν καιρῷ πολέμου. Ἀνέλαμψε ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ὅπου ἀστόργως ἢ καὶ κατ' ἀνάγκην ἐγκατελείποντο τραυματίαι καὶ ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀπέθνησκον ἐν μέσῳ φρικτῶν πόνων.

Ὑπῆρξαν πολλοὶ Πρόδρομοι τοῦ Ε.Σ. Ἡ παραγματοποίησις ὅμως τοῦ ἔργου αὐτοῦ μὲ Διεθνῆ ἀναγνώρισιν ὀφείλεται εἰς τὸ μεγάλον τέκνον τῆς Γενεύης Ἔρρ. Ντυνὰν (1828 - 1910) ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ ἔμπορος ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀπεδείχθη μιὰ «Ἀποστολικὴ ὕπαρξις τοῦ 19ου αἰῶνος». Ἀφορμὴ τοῦ ἔδωσε ὁ Γαλλο - Αὐστριακὸς πόλεμος τοῦ 1859 ὅτε εὑρέθη τυχαίως καὶ ὁ Ντυνάν, ὅπου μὲ φρίκη παρηκολούθησεν τὸ αἷμα ποὺ ἐχύνετο. Ἐκ τῶν 40.000 θυμάτων οἱ τραυματίαι καὶ ἀσθενεῖς μετεφέροντο σὰν ἀποσκευαὶ ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς μάχης χωρὶς καμμίαν προετοιμασίαν καὶ ἐνδιαφέρον. Ἄλλοι πάλιν ἐγκατελείποντο εἰς τὴ τύχην των μέ λασπωμένες πληγὲς καὶ ἐγέμιζον τὴν ἀτμόσφαιραν μὲ οἰμωγὰς καὶ κραυγὰς ἀπελπισίας! Ἡ μαρτυρικὴ αὐτὴ ἀγωνία συνεκίνησε βαθύτατα τὴν Χριστιανικὴ ψυχὴν τοῦ Ντυνάν. Ἀμέσως ἔσπευσε νὰ βοηθήση τοὺς πονεμένους, προσέφερε τὶς πρῶτες βοήθειες. Ἐπεκαλέσθη τὴν βοήθειαν τῶν χωρικῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους μετέδωκεν ἀγάπην καὶ ἐνθουσιασμόν. Ἀγόρασε ὑλικά, ἐνήργησεν ἐράνους, παρεῖχεν ἀκαταπαύστως τὰς ὑπηρεσίας του τόσον στοὺς νικητὰς ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἡττημένους. Ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν πασχόντων ἦταν τόσον μεγάλος ὥστε πολλοὶ ἀπέθνησκον. Δι' αὐτὸ διαρκῶς τὸν ἐβασάνιζεν ἡ σκέψις. Τοῦ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἤκουεν τὸν θνήσκοντα στρατιώτην νὰ τοῦ φωνάζη ἀπελπιστικά: «Ἐὰν μὲ εἴχατε φροντίσει ἐγκαίρως, θὰ ἠμποροῦσα νὰ ζήσω». Δὲν ἔπαυε λοιπὸν νὰ διακηρύσση τὴν ἀνάγκην τῆς ὀργανωμένης περιθάλψεως. Τίθεται ἔτσι ἐμπράκτως τὸ πρῶτον θεμέλιον διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ε.Σ. «Πρέπει, ἔλεγε, νὰ ἱδρυθοῦν Σύλλογοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ ἀφοσίωσιν διὰ τὴν βοήθειαν τοῦ πλησίον».

Ποικιλοτρόπως διαδίδων ὁ Ἔρρ. Ντυνὰν τὶς ἀνθρωπιστικές του αὐτὲς ἀρχὲς ποσήλκυσε τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Γῆς καὶ τὴν 9 - 2 - 1863 κατήρτισεν εἰς τὴν Γενεύην τὸ «Συμβούλιον τῶν Πέντε», τὸ Α' διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ε.Σ. Ἕκαστος Ἐθνικὸς Σύλλογος τοῦ Ε.Σ. διεμορφώθη σύμφωνα μὲ τὴν ψυχοσύνθεσιν καὶ τὰς παραδόσεις του καὶ ἀποβλέπει εἰς τὰς ἀνάγκας του. Ἐνσαρκώνει ἀφ' ἑνὸς τὴν μορφὴν τοῦ Ἔθνους του, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀφιερώνει ὅλες του τὶς δυνάμεις καὶ προσπάθειες, ὡς Ἐθνικός, εἶναι ἀφ' ἑτέρου Διεθνής, καὶ βάσει τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν τῆς οὐδετερότητος μετέχει καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Ἐθνικῶν Συλλόγων καὶ ὑποστηρίζεται Διεθνῶς. Ἔτσι ἐνισχύονται διάφοροι Λαοὶ χωρὶς νὰ θίγεται τὸ γόητρόν των.

Ὁ Α' Παγκόσμιος πόλεμος ἐν τῷ ματαξὺ δίδει ἀφορμὴν νὰ περιληφθοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ οἱ αἰχμάλωτοι πολέμου, ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν μαχομένων.

Κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον τὸ ἔργον τοῦ Ε.Σ. ἐξυπηρέτησεν τὰ μέγιστα τὴν ἀλληλοσπαρασσομένην ἀνθρωπότητα. Εἶχεν τεθῆ εἰς πυρετώδη κίνησιν πρὸς περίθαλψιν τῶν τραυματιῶν, ἀσθενῶν, αἰχμαλώτων, πεινώντων, ὁμήρων καὶ ἀμάχου πληθυσμοῦ. Τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου τώρα, διαρρηγνύοντα τὰ παλαιὰ μέτωπα καὶ εἰσχωροῦντα καὶ εἰς τὰ μετόπισθεν, καταστρέφουν καὶ ἀπειλοῦν τὰ πάντα. Δι' αὐτὸ καὶ παντοῦ ὀρείλει νὰ εἶναι ὁ Ε.Σ. Ἀπηύθηνε δὲ ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας καὶ συστάσεις πρὸς πρόληψιν καὶ ἀπορυγὴν τῶν ἀνθρωπίνων σκληροτήτων καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς μεσολαβητὴς ὑπὸ τῶν ἐμπολέμων καὶ ἐκτελεστικὸν ὄργανον ἀνθρωπιστικῶν ἀποστολῶν.

Ἀξιοσήμειωτος εἶναι καὶ ἡ κατὰ τὸν Αὔγουστον 1949 Δ' Συνδιάσκεψις τοῦ Ε.Σ. εἰς Στοκχόλμην ὅπου ἐξ 63 τότε Κρατῶν διετυπώθη ἡ εὐχὴ διὰ τὸν ταχύτερον ἐπαναπατρισμὸν τῶν 28.000 ἀπαχθέντων ἑλληνοπαίδων τοῦ παιδομαζώγματος τοῦ αἰῶνος μας. Σταθμὸς τέλος διὰ τὸν Ε.Σ. εἶναι ἡ κατὰ τὴν 12 - 8 -1949 εἰς Γενεύην ὑπογραφὴ τῶν τεσσάρων περιρρήμων Συμβάσεων, ἤτοι, 1) Περὶ βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἀσθενῶν καὶ τραυματιῶν τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ Ἐνόπλων δυνάμεων. 2) Περὶ βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν τραυματιῶν, ἀσθενῶν καὶ ναυαγῶν τῶν κατὰ θάλασσαν ἀγώνων. 3) Περὶ μεταχειρίσεως τῶν αἰχμαλώτων πολέμου, καὶ 4) Περὶ προστασίας ἀμάχου πληθυσμοῦ κ.λ.π.

Σ' αὐτὸ τὸ ἔργον ὁ Ἔρρ. Ντυνὰν ἀφιέρωσεν ὅλας του τὰς δυνάμεις καὶ τὴν τὴν ζωὴν μέχρι τοῦ θανάτου, τὸ 1910, εἰς Γηροκομεῖον παρὰ τὴν Γενεύην. Ἀπέθανε πτωχότατος, ἀλλὰ «χαίρων διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἰδεῶν του».

«Ἡ αὐταπάρνησίς του τὸν καθιστᾶ μεγαλομάρτυρα τῆς πίστεώς του, ἰσάξιον τῶν μαρτύρων τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ ἐγκατάλειψις πάσης ἰδιοτελοῦς σκέψεως, ἡ τραγικὴ πτωχεία, λόγῳ τῆς ὁποίας ἠναγκάσθη νὰ κοιμᾶται ὑπὸ τὰς γεφύρας τοῦ Σηκουάνα μετὰ τῶν ἀλητῶν καὶ ὁ ἡρωϊσμός του, μὲ τὸν ὁποῖον ἐπέβαλεν τὸ σῆμα τοῦ Ε.Σ., ἀποτελοῦν τὸ φωτοστέφανον τοῦ μαρτυρίου του καὶ τοῦ ἔργου του». (Κ. Γεωργακόπουλος).

Ἀξίως λοιπὸν ἡ ἀνθρωπότης τὸν ἐτίμησεν μὲ μεγάλα βραβεῖα καὶ τὸν κατατάσσει εἰς τὴν χορείαν τῶν Μεγάλων Ἐφευρετῶν-Εὐεργετῶν (Παστέρ, Φλέμιγκ κ.ἄ.)

ΙΙ. Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς κατέχει εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀνθρωπιστικὴν στρατιὰν ἐξέχουσαν θέσιν. Σημειωτέον ὅτι εἶναι πρωτοπόρος τοῦ Εἰρηνικοῦ ἔργου τοῦ Ε.Σ. Ἡ Ἑλλὰς ἐκ τῶν πρώτων Κρατῶν, ἀπὸ τοῦ 1865, προσχωρεῖ εἰς τὰς Α' συμβάσεις τῆς Γενεύης καὶ τὸ 1877 ἱδρύει ἐπισήμως τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν. Ἀπέβη δὲ χρησιμώτατος κατὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα ἀπελευθερωτικὰ κινήματα τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ διὰ τῆς πολλαπλῆς περιθάλψεως τῶν δοκιμαζομένων. Ἀλλὰ καὶ ἡ δεινὴ θέσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Θράκης καὶ Μ. Ἀσίας κατὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν εὗρε βάλσαμον παρηγορίας διὰ τοῦ Ε.Ε.Σ. πρὸ πάντων μὲ τὴν περίθαλψιν τῶν 1.500.000 περίπου ἐναπομεινάντων ὡς προσφύγων ἀδελφῶν μας, ὡς καὶ τῶν αἰχμαλώτων.

Τὸ 1924 ἱδρύει τὸν Ε.Ε.Σ. Νεότητος, ποὺ ἐνισχύει τὴν Πρόνοιαν καὶ Περίθαλψιν τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων, ἀλλὰ καὶ προπαρασκευάζει στελέχη καταλληλότερα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του. Εἰς δὲ τὰ σχολεῖα, διὰ τῶν ὁμάδων τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ τοῦ περιοδικοῦ του, ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. φιλοδοξεῖ νὰ καλλιεργήση εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν τὰ ἰδανικά των. ἐρχόμενος ἐπίκουρος εἰς τὸ ἔργον τοῦ Σχολείου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν μας ὑπερβαίνει τὰς 500.000.

Ἀνεκτίμητος εἶναι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς Ἐθνικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ε.Ε.Σ. μέσα στὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τοῦ Ἑλληνικοῦ δράματος, ἰδίως εἰς τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον καὶ τὴν Κατοχήν. Εἰργάσθη ὑπεραυθρώπως διὰ τὴν ἐπιβίωσιν καὶ ὑπόστασιν τῆς τῆς τόσον δοκιμασθείσης τότε φυλῆς μας: 45.000 π.χ. βρέφη. 10.000 θηλάζουσαι μητέρες, 125.000 νέοι, ὀφείλουν τὴν ζωήν των μόνον εἰς τὴν ἐπιμέλειαν διὰ τὴν διατροφήν των ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. Χιλιάδες δὲ ἄλλοι ἔλαβον ἐνδύματα, κλινοσκεπάσματα καὶ φάρμακα εἰς τὰ Στρατόπεδα συγκεντρώσεως κ.λ.π. Ἀλλὰ καὶ ὁ Συμμοριτοπόλεμος, οἱ σεισμοὶ καὶ

αἱ πλημμύρες, ἀπετέλεσαν στόχον τοῦ Ε.Ε.Σ., εὑρεθέντος στὴν Α' γραμμὴν προστασίας τῶν δεινοπαθούντων. Ἐνδεικτικῶς μόνον ἀναφέρω τὴν συμβολήν του ἀφ' ἑνὸς εἰς τὸν ἐπαναπατρισμὸν ἀρκετοῦ μέρους ἐκ τῶν ἀπαχθέντων ἑλληνοπαίδων, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ σεισμόπληκτα Ἑπτάνησα τὸ 1954, ὅπου διέθεσε περὶ τὰ 150 ἑκατομμύρια δρχ. μὲ ἰατρικὸν ὑλικό, τρόφιμα, ρουχισμόν, προσωπικόν. Ἐπανίδρυσεν ἐκεῖ καὶ τὰ κατεστραμμένα ἰατρεῖα, νοσηλευτήρια, σχολεῖα καὶ Οἰκοτροφεῖα.

Ἀλλ' ἡ δρᾶσις τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐπεκτείνεται καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος. Στοὺς σεισμοπλήκτους τοῦ Ἀλγερίου καὶ τῆς Περσίας καθὼς καὶ στοὺς Κογκολέζους δίδει ὁ Ε.Ε.Σ. τὸ «Παρών». Καὶ ἡ Τουρκία ἀκόμη ἐδοκίμασε τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασίν του κατὰ τοὺς σεισμοὺς τοῦ 1953.

IV Αὐτὸ εἶναι ἐν ὀλίγοις τὸ ἔργον ποὺ ἐνεπνεύσθη καὶ ἐνεσάρκωσεν ὁ Νυνάν. 250.000.000 ὀπαδοὶ τοῦ Δ.Ε.Σ. ἀποτελοῦν τὴν εἰρηνικὴν στρατιὰν τοῦ αἰῶνος μας. ποὺ ἐργάζονται μὲ πίστιν διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἰδανικῶν του. Σ' αὐτοὺς ἂς ταχθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὅλοι πιὸ συνειδητά, ὡς Ἕλληνες Ἐρυθροσταυρῖται, καὶ ὡς εὐεργετηθέντες μάλιστα ἀπὸ τὸ ἔργον του, γιὰ νὰ συντελέσωμεν μαζὶ στὴν χαλάρωσιν τοῦ πόνου καὶ τῆς δυστυχίας τῆς χειμαζομένης γενεᾶς μας. Ὁ δὲ Ε.Ε.Σ.Ν. ἀνταποκρινόμενος εἰς τὸ ἔργον τοῦ Σχολείου καὶ τῆς Οἰκογενείας καὶ πλαισιούμενος ἀπὸ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὸν Προσκοπισμόν, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ συμβάλλη θετικῶς εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς Νεολαίας μας διὰ μιᾶ ἀναγεννωμένην Ἑλληνοχριστιανικὴν Ἑλλάδα βαδίζουσαν μέσῳ τόσων ἐπικινδύνων ρευμάτων τοῦ αἰῶνος μας πρὸς τὸν ἀληθῆ προορισμόν της καὶ εἰς τὸ μέλλον.

ΑΠ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
Διευθ. Γυμνασίου Ἡλιουπόλεως

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο Α·Ι·-ΓΙΩΡΓΗΣ Ο ΔΑΦΝΙΤΗΣ

Το ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ τὸ πέρασα στὸ χωριὸ Νίππος Ἀποκορώνου (Χανίων). Ἕνα ἀπόγευμα εἶχα πάει μαζὶ μὲ τὰ ξαδερφάκια μου, ἔξω μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ ἐβλέπαμε τὰ ζῶα τους. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν καὶ ἕνα ἐκκλησάκι, ὁ Ἅγ. Γεώργιος ὁ Δαφνίτης. Τὸ ἐκκλησάκι αὐτὸ εἶναι χωμένο στὶς δάφνες καὶ μόνο τὸ καμπαναριό του φαίνεται.

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα εἶχε φέρει στὸ διπλανὸ χωράφι τὰ ζῷα του ὁ μπάρμπα-Κωστῆς. Πήγαμε μαζί του καὶ ἀφοῦ ἄναψε τὸ τσιμπούκι του, ἄρχισε νὰ μᾶς διηγῆται μιὰ παλιὰ ἱστορία τοῦ χωριοῦ.

Μᾶς ἔλεγε, λοιπόν, πὼς αὐτὸ τὸ ἐκκλησάκι, πρὶν ἀπὸ 500 χρόνια, δὲν ὑπῆρχε. Ἐδῶ ἦταν ἕνα χωριό, ποὺ ὀνομαζόταν Γράσα, καὶ ἕνα μικρὸ ἐκκλησάκι. Ἤρθε ὅμως καὶ ἡ μέρα ποὺ ἄρχισε νὰ βρέχη τρία ἡμερόνυχτα. Ἐκεῖ κάτω τὸ ξεροπόταμο ἐπλημμύρισε καὶ παρέσυρε ὅλο τὸ χωριό. Οὔτε ἕνας ἄνθρωπος δὲν ἐσώθηκε, οὔτε ἕνα ζῷο, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα σκύλο, ποὺ ἦταν τῆς καλόγριας τοῦ Ἁγ. Γεωργίου. Ὁ σκύλος αὐτὸς ἐσώθηκε ἐπειδὴ ἐκυνηγοῦσε ἕνα λαγό. Ὅταν ἐγύρισε πίσω δὲν βρῆκε τίποτα.

Χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ἐπῆγε στὸ γειτονικὸ χωριὸ καὶ τραβοῦσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ ροῦχα, νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Ἀπὸ πολλὴ ὥρα οἱ ἄνθρωποι κατάλαβαν ὅτι κάτι συμβαίνει καὶ τὸν ἀκολούθησαν. Πῆγαν λοιπὸν καὶ εἶδαν, πὼς πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ περνοῦσε τὸ ξεροπόταμο καὶ ὅλα τὰ σκέπαζε μιὰ παχιὰ λάσπη. Ξαφνικὰ εἶδαν πάνω σ' ἕνα κυπαρρισσάκι μία εἰκόνα τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, τὴν ὁποία εἶχε ἀφήσει ἐκεῖ τὸ ποτάμι. Πῆραν τὴν εἰκόνα, ἔκτισαν ἕνα ἐκκλησάκι κ' ἔβαλαν μιὰ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ μιὰ τῆς Παναγίας.

Ἀπὸ τότε ἔμεινε τὸ ἐκκλησάκι κάπου ὀγδόντα χρόνια ἀπεριποίητο. Τότε ὅμως ἀρρώστησε ἕνας ἄνθρωπος τοῦ χωριοῦ μας καὶ ἐτάχθηκε σὰν γίνη καλὰ νὰ μεγαλώση τὸ ἐκκλησάκι. Ἔγιανε αὐτὸς καὶ πῆγε καὶ ἔκτισε ἕνα κελλί, ὅπου ἔβαλαν τὶς εἰκόνες καὶ δυὸ καντήλια. Ἀπὸ τότε ὁ Ἁγ-Γεώργης εἶχε τόση θαυματουργικὴ δύναμη, ὥστε ἐπίστεψαν καὶ Τοῦρκοι.

Ἐδῶ ἐτελείωσε τὴν ἱστορία του ὁ μπάρμπα-Κωστῆς.

ΕΥ. ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ
Δ' τάξις Δημοτ. Σχολείου Τζιτζιφιὲς

✶

ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

Καλῶς μᾶς ἦλθες, ἄνοιξη, μὲ τὶς πολλές σου χάρες,
μὲ τὶς λιακάδες, τὶς δροσιές, μὲ τὸ γλυκὸ τραγούδι,
ποὺ σιγολὲν στὶς φυλλωσιές, ὅταν φυσοῦν οἱ αὔρες.
Καλῶς μᾶς ἔφερες στὴ γῆ, τὸ εὐωδιαστὸ λουλούδι.

Πόσον καιρὸ περίμενα ν' ἀκούσω ἀπὸ τὰ πλάγια,
νὰ λέη, νὰ λέη τ' ἀσύγκριτο τραγούδι του τὸ ἀηδόνι,
ποὺ ἡ χειμωνιὰ σὲ μακρινοὺς τό 'χε διωγμένο τόπους,
καὶ μᾶς ξανάρθε πρόσχαρο γοργὰ καὶ ξεφαντώνει.

Ἂς ζήσωμε τώρα μὰ σὲ καινούρια μιὰ ζωή,
τὴν πάχνη καὶ τὴν παγωνιὰ ξεχνώντας τοῦ χειμώνα.
Τ' ἄνθη ἂς χαροῦμε, τῶν πουλιῶν τὴ μουσικὴ βουή,
νὰ νιώσωμε ὅτι ἀντάμα σου ζήσαμε ἕναν αἰώνα!

ΠΑΝΑΓ. Γ. ΔΙΑΚΑΤΟΣ
Γ' Γυμν. Ἀστακοῦ

✶

ΥΠΝΟΣ ΓΛΥΚΟΣ

Τὸ πλαγιασμένο τὸ παιδὶ
τὸν ὕπνο γιὰ νὰ φέρη
λὲς τραγουδᾶ, λὲς κελαηδεῖ,
μά, τὸ τί λέει δὲν ξέρει.

Κι ἡ νύστα, φθάνει σιγαλὰ
κι ὕπνος, μ' ἀχνὲς εἰκόνες
—αἰθέριες ἀνεμῶνες—
σ' ὄνειρα μέσα τὸ κυλᾶ...

Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗΣ

ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘ. ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

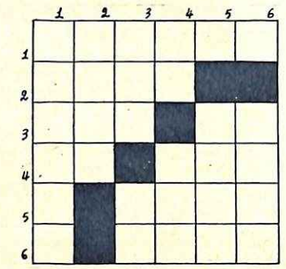

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΩΣ
1. Πόλις τῆς Μακεδονίας. 2. Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. 3. Διεθνὴς Ὀργανισμός. 4. Ἐπίθετο (ἀφωνόληκτο). 5. Ἄνοιξις (καθαρεύουσα, δοτική). 6. Ὄχι στραβή.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΑΛΗΑΣ
Γυμν. Φλωρίνης

ΜΑΡΙΑ Γ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΙΒ' Γυμν. Ἀθηνῶν

ΘΥΜΗΣΗ ΑΚΡΙΒΗ

Ὤ! χαρωπὸ ξαγνάντεμα τοῦ πρώτου κείνου χρόνου
ποὺ σὰν ἀχτίδες φωτερές, σὰ χάδι σ' ἀντηλιὰ
οἱ θύμησες ζωντάνεψαν κι ὅλο προβάλλει ἐμπρός μου
ἕνα κλουβάκι ὁλόχρυσο γεμάτο ἀπὸ πουλιά.

Κι ἀκούω γέλια ὁλόδροσα σὰν παιχνιδιάρες νότες,
γνώριμα ψιθυρίσματα, κρυστάλλινες φωνές.
Βλέπω ματάκια ὁλόφωτα, καθρέφτες τῆς γαλήνης,
μὰ κι ἄλλα ποὺ σκοτείνιασαν τῆς θλίψης οἱ σκιές.

Θωρῶ στὴ μέση ὁλόλαμπρο τῆς μάθησης τὸν ἥλιο
νὰ ρίχνη τὶς ἀχτίδες του μ' ἀπλοχεριὰ στὸ νοῦ,
καὶ μὲ τὰ χρόνια, νέες ψυχὲς δειλὰ νὰ φτερουγίζουν,
κι ἄλλες ἀπάνου νὰ πετοῦν, στὰ ὕψη τ' οὐρανοῦ...

Ὤ χαρωπὸ ξαγνάντεμα τοῦ πρώτου κείνου χρόνου
ποὺ θαρρετὰ δρασκέλισα τὸ πρῶτο τὸ σκαλί.
Νὰ σβήση το δὲν μπόρεσεν ὁ καταλύτης Χρόνος.
Ἀκέριαι μένει μέσα μου γιὰ θύμηση ἀκριβή.

ΕΦΗ Ι. ΧΑΙΡΕΤΗ
Γυμν. Λυκ. «Κοραῆς» Ἡρακλείου Κρήτης

Ἐξέτασε τὸ σφυγμό μου...

ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΟ

Χωρὶς Οἰκογένεια

Μυθιστόρημα - Τόμος Β'

(8)

- ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ! -

Ὁ πατέρας μου εἶχε μπεῖ καὶ ἄνοιξε γρήγορα καὶ ἀθόρυβα τὴν πόρτα τοῦ δρόμου. Δυὸ ἄνθρωποι φορτωμένοι μὲ δέματα βαριὰ μπῆκαν μέσα, κι ὁ πατέρας ξανάκλεισε εὐθὺς τὴν πόρτα. Ἔγνεψε τότε στοὺς ἀνθρώπους νὰ κάνουν σιγὰ γιὰ νὰ μὴ μᾶς ξυπνήσουν. Ἐκεῖνοι ἄνοιξαν εὐθὺς τὰ δέματα κι ἄρχισαν νὰ τ' ἀδειάζουν. Ἦταν γεμάτα μὲ τόπια ὑφασμάτων καὶ ροῦχα διάφορα.

Σὲ λίγο ἦρθε μέσα κ' ἡ μητέρα μου. Κι ἐνῶ ὁ πατέρας ἐξέταζε τὰ ἐμπορεύματα, ἡ μητέρα μου ἔκοβε μ' ἕνα ψαλίδι τὶς ἐτικέτες τους καὶ τὶς ἔβαζε στὴν τσέπη της. Αὐτὸ βέβαια μοῦ φάνηκε περίεργο, ἀλλὰ μήπως κ' ἡ ὥρα ποὺ διάλεξαν γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ δὲν ἦταν περιεργη;...

Ὁ πατέρας στὸ μεταξὺ ὅλο κι ἐψιθύριζε κάτι λόγια στοὺς ἀνθρώπους του, ποὺ δὲν τὰ καταλάβαινα. Ἀλλὰ συχνὰ ἄκουγα τὶς λέξεις «μπόμπυ» καὶ «πόλισμαν», κι αὐτὲς μ' ἔκαναν νὰ βεβαιωθῶ ὅτι αὐτὴ ἡ ἱστορία ἦταν παράνομη καὶ γινότανε κρυφὰ ἀπὸ τὴν ἀστυνομία.

Κάποτε τέλος, οἱ δυὸ ἄνθρωποι ἔφυγαν, καὶ τότε ἡ μητέρα πῆγε σὲ μιὰ γωνιὰ κι ἄρχισε νὰ σκουπίζη βιαστικὰ τὰ χώματα καὶ τ' ἄχυρα ποὺ ἦταν μαζεμένα ἐκεῖ. Ὅταν λοιπὸν σκουπίστηκε ὅλη αὐτὴ ἡ γωνία, πλησίασε ὁ πατέρας μου κι ἄνοιξε μιὰ καταπαχτή, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ χωρὶς νὰ φαίνεται, καὶ κατέβασε ἕνα-ἕνα τὰ ἐμπορεύματα στὸ ὑπόγειο, ἐνῶ ἡ μητέρα μου τοῦ ἔφεγγε ἀπὸ πάνω μ' ἕνα κλεφτοφάναρο.

Ἅμα τελείωσε κι αὐτό, ἔκλεισαν τὸ πάτωμα, ξανασκόρπισαν ἀπὸ πάνω τὰ χώματα καὶ τ' ἄχυρα, καὶ βγῆκαν ἀφήνοντάς μας καὶ πάλι μόνους.

Μόλις ἔφυγαν, μοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσα τὸν Ματτία νὰ ξαναπλαγιάζη. Ἦταν ξύπνιος λοιπὸν κι αὐτὸς καὶ τὰ παρακολούθησε ὅλα; Δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸν ρωτήσω. Ἕνας κρύος ἱδρώτας μ' ἔλουζε ἀπ' τὸ κεφάλι ὣς τὰ πόδια.

Ἔτσι πέρασαν ἀρκετὲς ὧρες. Ἕνας πετεινὸς λάλησε ὕστερα καὶ κατάλαβα πὼς κόντευε νὰ ξημερώση. Καὶ τότε μόνο ἀποκοιμήθηκα, ἀλλ' ὁ ὕπνος μου ἦταν ἀνήσυχος, βαρύς, γεμάτος ἐφιάλτες.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα κι ἕνας κρότος στὴν κλειδαριὰ τοῦ ἀμαξιοῦ μᾶς ξύπνησε. Ἦταν ὁ ἀδελφός μου. Μᾶς ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ χωρὶς νὰ μᾶς πῆ οὔτε μισὴ καλημέρα ἔφυγε. Σηκωθήκαμε λοιπὸν κ' οἱ δυό μας, κι ὅταν εἴδαμε πὼς ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔλειπαν ἀπὸ τὸ σπίτι, πήραμε τὰ σκυλάκια καὶ βγήκαμε.

Ἀφοῦ προχωρήσαμε λίγο,

— Κοιμήθηκες ἀρκετά, Ρεμύ; μὲ ρώτησε ὁ Ματτίας.

— Τὰ χαράματα μὲ πῆρε ὁ ὕπνος, τοῦ εἶπα.

— Κι ἐμένα. Ὥστε παρακολούθησες καὶ σὺ ὅλα αὐτὰ ποὺ γίνονταν τριγύρω μας.

— Ναί. Ὅλα αὐτὰ τὰ παράξενα καὶ ἀνεξήγητα. Ἐσύ, Ματτία μου, τί κατάλαβες ὕστερα ἀπ' ὅσα εἶδες;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, Ρεμύ μου... Δὲν μπορεῖ... ὄχι, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι γονεῖς σου αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι.

— Αὐτὴ τὴ γνώμη ἔχω κι ἐγώ, τοῦ εἶπα. Ἀλλὰ πῶς βρεθήκαμε λοιπὸν ἐδῶ; Κι ἂν εἶναι ὅπως ὑποψιαζόμαστε, τότε ποῦ εἶναι οἱ γονεῖς μου;

Τὸ πρόβλημα ἦταν ἄλυτο. Ὑποκριθήκαμε λοιπὸν τοὺς ἐντελῶς ἀνύποπτους, κι ἀρχίσαμε νὰ ζοῦμε κοντὰ στοὺς Δρίσκολ σὰ νὰ μὴ μᾶς ἀνησυχοῦσε τίποτα. Τὴ μέρα μας τὴν περνούσαμε δίνοντας παραστάσεις στὶς λαϊκὲς συνοικίες τοῦ Λονδίνου καὶ τὸ βράδυ παραδίναμε τὶς εἰσπράξεις στὸν πατέρα Δρίσκολ, ποὺ ἔτριβε τὰ χέρια του γιὰ τὸ ἀναπάντεχο αὐτὸ νέο του ἔσοδο...

Μιὰ Κυριακὴ πρωί, ὁ Δρίσκολ ἔστειλε τὸν Ματτία νὰ πάη μόνος του περίπατο, γιατὶ ἐμένα μὲ χρειαζόταν στὸ σπίτι, ὅπως εἶπε. Τὴν Κυριακὴ ἀπαγορεύονταν τὰ ὑπαίθρια θεάματα κ' ἔτσι δὲ θὰ βγαίναμε γιὰ παραστάσεις. Ἔμεινα λοιπὸν μέσα. Κι ἀργότερα ἦρθε στὸ σπίτι ἕνας κύριος ντυμένος κομψά, ἀλλὰ μὲ φυσιογνωμία περήφανη καὶ καθόλου συμπαθητική. Ὁ Δρίσκολ τὸν πῆρε κατὰ μέρος κι ἄρχισαν νὰ συζητοῦν ἀγγλικὰ γιὰ κάτι σπουδαῖο ἀλλὰ καὶ μυστικό, ὅπως καταλάβαινα. Ἀφοῦ μίλησαν ἀρκετά, ὁ ξένος τοῦ εἶπε γαλλικά, ἐνῶ ἔδειχνε ἐμένα:

—Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ παιδὶ ποὺ μοῦ λέτε; Ἄ, φαίνεται πολὺ γερό.

Κ' ἐξέτασε τὸ σφυγμό μου, τὴν καρδιά μου, κι ἄρχισε νὰ μὲ ρωτᾶ ἂν ἀρρώστησα ποτὲ βαριὰ καὶ κάτι τέτοια.

Ὕστερα τὸν πῆρε ὁ Δρίσκολ καὶ μπήκανε στὴν ἀποθήκη. Κι ἐνῶ συλλογιζόμουν τώρα τί σημαίνουν ὅλα αὐτά, ξαναῆρθε μέσα ὁ Δρίσκολ καὶ μοῦ εἶπε πὼς μπορῶ νὰ πάω καμιὰ βόλτα, γιατὶ δὲ μὲ χρειάζεται πιά.

Σηκώνομαι λοιπὸν καὶ μπαίνω στὴν ἀποθήκη γιὰ νὰ πάρω τὸ καπέλο μου, ὁπόταν βλέπω τὸν Ματτία ξαπλωμένο στὸ κρεβάτι του. Πρὶν προφτάσω νὰ τοῦ μιλήσω, μοῦ ἔγνεψε νὰ σωπάσω καὶ μοῦ ψιθύρισε:

— Ἔχω νὰ σοῦ πῶ σπουδαῖα νέα, Ρεμύ μου. Πάρα πολὺ σπουδαῖα. Πᾶμε γρήγορα ἔξω. Καὶ μόλις βγήκαμε στὸ δρόμο:

— Ξέρεις, λοιπόν, Ρεμύ, ποιός ἦταν στὴν ἀποθήκη πρὶν λίγα λεπτά; Ὁ κ. Τζέιμς Μίλλιγκαν, ὁ θεῖος τοῦ φίλου σου Ἀρθούρου!

— Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι γονεῖς σου.

Ἔμεινα μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό! Κι ὁ Ματτίας, μὴ θέλοντας νὰ μὲ συγκινήση πολὺ ἀπότομα, ἄρχισε ἔτσι:

— Βαρέθηκα νὰ βγῶ ἔξω σήμερα καὶ πλάγιασα. Ὥσπου ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα, μπῆκε ὁ Δρίσκολ μαζὶ μ' αὐτὸν τὸν κύριο κι ἄκουσα ὅλα ὅσα εἶπαν. Κάνε λοιπὸν τὸ σταυρό σου κι ἄκου: «Γερὸς σὰ βράχος εἶναι ὁ Ρεμύ», εἶπε ὁ κύριος. «Ἔτσι ἔ;» ψιθύρισε ὁ Δρίσκολ. «Κι ὁ ἄρρωστος ἀνιψιός σας ὁ Ἀρθοῦρος, πῶς εἶναι τώρα;» ρώτησε ἀμέσως. «Τώρα... εἶναι πάλι καλύτερα» ἀπάντησε ὁ κύριος. «Οἱ γιατροὶ τὸν εἶχαν καταδικασμένο, μὰ ἡ μητέρα του, ἡ κυρία Μίλλιγκαν, τὸν ἔσωσε κι αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ τὶς περιποιήσεις της. Ἀλλὰ δὲ βαριέσαι... Σὲ λίγο θὰ τὸν δῆς πάλι χειρότερα, ὥσπου κάποια στιγμή... Ἄ, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ζήση ὁ Ἀρθοῦρος. Ἐντελῶς ἀδύνατο. Τὸ νοῦ σου λοιπόν, Δρίσκολ. Ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ πεθάνη αὐτός, πρέπει νὰ λείψη καὶ τοῦτος ὁ ἄλλος ἀνιψιός μου, ὁ Ρεμύ, γιὰ νὰ βρεθῶ ἐγώ, ὁ Τζέιμς Μίλλιγκαν, μόνος κληρονόμος».

—Ἐγὼ ἀνιψιός του;! εἶπα μὲ σβησμένη φωνή. Ὥστε... ἡ κυρία Μίλλιγκαν... εἶναι...

— Ναί, Ρεμάκο μου, εἶπε γεμάτος χαρὰ ὁ Ματτίας. Ναί. Ἡ κυρία Μίλλιγκαν εἶναι μητέρα σου καὶ ὁ Ἀρθοῦρος ἀδελφός σου!

—Ἀλήθεια;! πρόφτασα νὰ πῶ.

Καί, ὅπως μοῦ εἶπε ἀργότερα ὁ καλός μου φίλος, λιποθύμησα στὴν ἀγκαλιά του.

Μπῆκαν μαζὶ στὴν ἀποθήκη.

Διασκευὴ Β.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΤΟΜΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ:

ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ:

ΑΤΛΑΝΤΙΣ

ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 222.846

Τώρα τὸ καλοκαίρι στὶς διακοπὲς σᾶς χρειάζονται βιβλία γιὰ νὰ περνᾶτε εὐχάριστα τὶς ὧρες σας καὶ νὰ μάθετε ὠφέλιμα πράγματα. Ἔχομεν τὰ καλλίτερα παιδικὰ βιβλία γραμμένα ἀπὸ τοὺς καλλίτερους συγγραφεῖς καὶ πλούσια εἰκονογραφημένα ἀπὸ τοὺς καλλίτερους ζωγράφους. Τὰ βιβλία στέλλονται μὲ τιμὴν τοῦ καταλόγου μας ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν.

1) ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΩΝ

Πολυτελὴς Σειρά. 40 διάφορα βιβλία. Γιὰ παιδιὰ 8 — 16 ἐτῶν. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 35 καὶ ἄνω.

2) ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ἡ πασίγνωστη πολυτελὴς σειρά μας. 32 βιβλία. Γιὰ παιδιὰ 9—15 ἐτῶν. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 40 καὶ ἄνω.

3) «ΤΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΜΟΥ ΒΙΒΛΙΑ»

Διεύθυνσις: ΑΛΚΗ Κ. ΤΡΟΠΑΙΑΤΗ

Σειρὰ βιβλίων Ἑλλήνων Συγγραφέων. 28 βιβλία. Γιὰ παιδιὰ 8—14 ἐτῶν. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 25 καὶ ἄνω.

4) ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑ

ΧΙΛΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΣΕ ΔΥΟ ΤΟΜΟΥΣ

Οἱ βιογραφίες ὅλων τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, Ἑλλήνων καὶ ξένων. Χρήσιμο γιὰ κάθε ἡλικία.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΝΑ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

365 ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ — ΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΕ ΗΜΕΡΑ

•

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Συμπληρωμένη καὶ βελτιωμένη. Νέα πολυτελὴς ἔκδοσις. Καλύπτει ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν παιδικῶν ποιημάτων. Χρήσιμο γιὰ γονεῖς, δασκάλους καὶ παιδιά.

5) «ΤΑ ΚΑΛΑ ΒΙΒΛΙΑ»

Σειρὰ διαλεχτῶν βιβλίων Ἑλλήνων καὶ ξένων συγγραφέων. Ἐξεδόθησαν 38 βιβλία. Γιὰ παιδιὰ ἡλικίας 8—14 ἐτῶν Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 25 καὶ ἄνω.

6) ΙΔΕΩΔΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

32 ἐγκυκλοπαιδικὰ βιβλία. Γιὰ παιδιὰ 10—18 ἐτῶν. Τιμὴ δρχ. 35 τὸ καθένα

Ἐκλεκτὰ βιβλία ποὺ περιγράφουν μὲ συναρπαστικὸ τρόπο ἐφευρέσεις, ἀνακαλύψεις, ταξίδια, τὴν ζωὴν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὅπως οἱ Μέγας Ἀλέξανδρος, Ξενοφῶν, Ἰωάννα τῆς Λωρραίνης κλπ.

7) ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ

Διεύθυνσις: Γ. Σ. ΒΛΕΣΣΑ

Σειρὰ 10 βιβλίων Ἑλλήνων καὶ ξένων συγγραφέων. Γιὰ παιδιὰ 8 — 14 ἐτῶν. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 25 καὶ ἄνω.

8) «ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΑ» (ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ)

10 ὡραῖα βιβλία ὀγκώδη, σὲ μεγάλο σχῆμα μὲ κλασσικὰ παραμύθια τῶν Ἄντερσεν, Γκρὶμ κλπ. ἢ μὲ διηγήματα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς παγκόσμιας λογοτεχνίας. Πολυτελέστατα πολύχρωμα ἐξώφυλλα Ὄφφσετ πλαστιφικαρισμένα (γιαλιστερὰ) στὴν ἀπίστευτη τιμὴ τῶν 25 δραχμῶν τὸ καθένα. Γιὰ παιδιὰ ἀπὸ 6 — 12 ἐτῶν.

9) ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ

1) **«Μικρὲς φωνὲς»** Ποιήματα γιὰ μικρὰ παιδιὰ μὲ πολύχρωμες εἰκόνες. Δρχ. 30.

2) **«Ὄμορφοι κόσμοι»** Ποιήματα γιὰ μεγάλα παιδιὰ μὲ πλούσια εἰκονογράφηση. Δρχ. 45.

10) ΧΡΥΣΑ ΒΙΒΛΙΑ

34 βιβλία. Μὲ τὰ γνωστὰ κλασσικὰ παραμύθια τῶν Γκρίμ, Ἄντερσεν κλπ. μὲ πολύχρωμες εἰκόνες. Γιὰ παιδιὰ 5 — 8 ἐτῶν. Τιμὴ δρχ. 20 — 25 τὸ καθένα.

11) ΒΙΒΛΙΑ ΘΑΥΜΑ

32 βιβλία μὲ ἱστοριοῦλες καὶ παραμύθια μὲ πολύχρωμες εἰκόνες. Γιὰ παιδιὰ 4 — 8 ἐτῶν. Τιμὴ δρχ. 14 τὸ καθένα.

12) 70 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΟΛΥΧΡΩΜΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μὲ ὡραῖες εἰκόνες. Γιὰ παιδιὰ ἀπὸ 4 — 10 ἐτῶν σὲ σχῆμα μεγάλο ἢ μικρὸ μὲ πάμφθηνες τιμὲς ἀπὸ 5 — 10 δρχ. τὸ καθένα. Στὶς παρακάτω ὀκτὼ σειρές:

α) **Βιβλία «τηλεόρασις»** (διηγήματα-ἱστοριοῦλες).
β) **Τὰ κουκλάκια μας** (χαρτοκοπτική). Καὶ ἐπὶ πλέον ἕνα διήγημα.
γ) **Τὰ ὄμορφα βιβλία** (διηγήματα - ἱστοριοῦλες).
δ) **Τὰ μεγάλα μας παραμύθια** (τὰ γνωστὰ Κλασικὰ μαραμύθια).
ε) **Βιβλία ζωγραφικῆς** (ζωγραφική).
στ) **Μικρὴ βιβλιοθήκη** (ἱστοριοῦλες).
ζ) **Εἰκονογραφημένα αἰνίγματα** (αἰνίγματα καὶ παιγνίδια μὲ εἰκόνες).
η) **Μικρά, Μεσαῖα καὶ Μεγάλα Πολύχρωμα** (ἱστοριοῦλες, παραμυθάκια, ποιηματάκια).

13) ΒΙΒΛΙΑ-ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

6 Βιβλία - Παιγνίδια γιὰ παιδιὰ 4 - 6 ἐτῶν. Τιμὴ δρχ. 20 τὸ καθένα.

14) ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΖΩΗ

30 Ἐγκυκλοπαιδικὰ βιβλιαράκια πολύχρωμα εἰκονογραφημένα. Τιμὴ δρχ. 8 - 10 τὸ καθένα.

★

Γιὰ μεγάλους καὶ μικροὺς συνιστῶμεν ἰδιαιτέρα τὶς δύο παρακάτω βιβλιοθῆκες μας:

1ον ΓΝΩΡΙΣΑΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σειρὰ πολυτελῶν Τουριστικῶν Λευκωμάτων. 23 διάφορα βιβλία σὲ μεγάλο σχῆμα γιὰ τοὺς διαφόρους ἀρχαιολογικοὺς καὶ τουριστικοὺς τόπους μας. Κυκλοφοροῦν σὲ 4 διάφορες γλῶσσες. Τιμὴ δρχ 45 τὸ καθένα. Ἐκτύπωσις Βαθυτυπία.

2ον ΕΚΛΑ·Ι·ΚΕΥΜΕΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Πολυτελεῖς ἐκδόσεις. 22 ὀγκώδεις τόμοι ποὺ ἐκλαϊκεύουν τὴν ἐπιστήμη στοὺς διαφόρους τομεῖς της Κάθε βιβλίο διαπραγματεύεται ἀνεξάρτητο θέμα.

Ζητῆστε ἀπὸ τὴν «ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ» - Κοραῆ 8 - Τηλ. 222 - 846 ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΜΑΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΑΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Φιφὴς καὶ ὁ Παχούλης

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

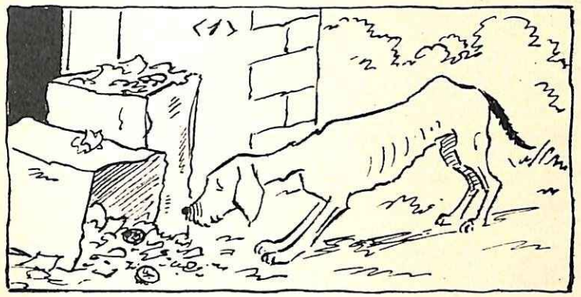

Ὁ καημενούλης ὁ Φιφὴς ἦταν δυστυχισμένος:
τ' ἀφεντικό του εἶχε χαθῆ. Κι αὐτὸς γεμάτος θλίψη
στῆς γειτονιᾶς του τὰ στενὰ γυρνοῦσε πεινασμένος,
στοὺς τενεκέδες ψάχνοντας κάτι νὰ βρῆ νὰ γλείψη.

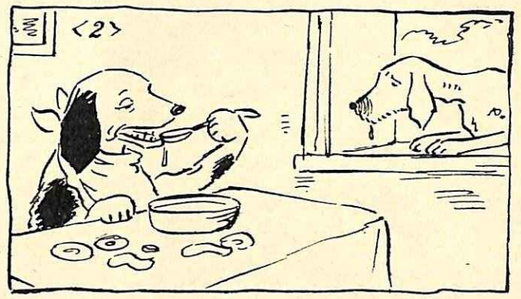

Ὥσπου μιὰ μέρα ἀπ' τὴν πολλὴ τὴν πεῖνα δὲν κρατάει
καὶ στοῦ Παχούλη τοῦ χοντροῦ τὴν καμαρούλα πάει.
— Δύο λογάκια νὰ σοῦ πῶ, Παχούλη, μοῦ ἐπιτρέπεις;
— Μὰ τώρα τρώω, Φιφίκο μου. Ἄσε με. Δὲ μὲ βλέπεις;

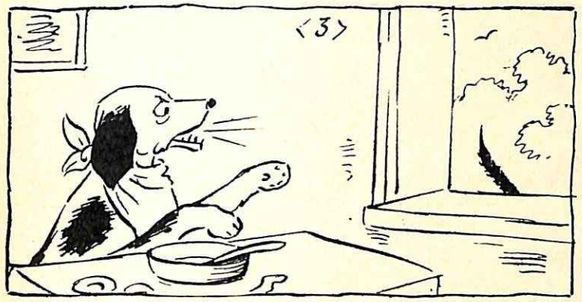

— Ναί. Ἀλλ' ἐάν, ἐκεῖ ποὺ τρῶς στὸ πλουμιστό σου πιάτο,
ἀκοῦς κ' ἐμένα, τί μ' αὐτό; — Δὲ θὰ μοῦ πάη κάτω...
— Νὰ μοῦδινες καμιὰ μπουκιὰ ἢ μιὰ γουλίτσα γάλα...
— Φύγε, Φιφίκο. Εὐγενὴς δὲν εἶσαι οὔτε στάλα.

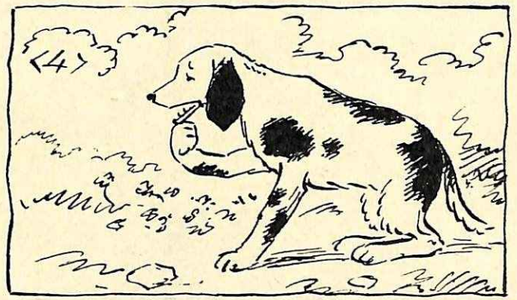

Ἀλλὰ σὲ κάμποσον καιρὸ τὸ καλοκαίρι φτάνει.
Ὁ κύριος τοῦ Παχούλη μας πηγαίνει στὰ λουτρά του,
κι αὐτὸν ἀπὸ τὴ βία του στὸν κῆπο τὸν ξεχάνει,
χωρὶς φαγιά, χωρὶς γλυκὰ καὶ γουργουρᾶ ἢ κοιλιά του.

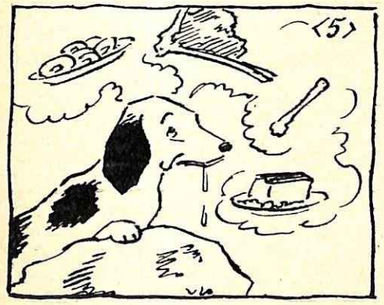

Ζητάει στ' ἄλλο πάτωμα, ὅμως φαΐ δὲ βρίσκει.
«Ἄχ, ποῦν' τὰ γαλατάκια μου καὶ οἱ γεμάτοι δίσκοι;»..
Κ' ἐκεῖ ποὺ γιὰ τὰ πάχη του γινόταν τόσος ντόρος,
ἐστράγγιξε κι ἀπόμεινε... σωστὸς κοντυλοφόρος!

Ξάφνου σ' ἕνα παράθυρο μὲ πλούσιους μπεντέδες
βλέπει παχὺ τὸν κὺρ Φιφὴ καὶ μπρός του τοεῖς κεφτέδες!
— Μπά! Πῶς αὐτοῦ, Φιφίκο μου; — Τώρα ἐδωπέρα μένω.
—Ἐγὼ ὅμως φτώχυνα πολύ. Μὲ βλέπεις τὸν καημένο;..

Νὰ μοῦδινες καμιὰ μπουκιὰ ἢ μιὰ γουλίτσα γάλα...
— Φύγε, Παχούλη. Εὐγενὴς δὲν εἶσαι οὔτε στάλα.

Ἔτσι ὁ Παχούλης ἔμαθε τὸ τί σημαίνει «πεῖνα».
Κι ὅταν ὁ ἀφεντικούλης του ἦρθε τὸν τρίτο μήνα
κι ἀρχίνησε ὁ φίλος μας καὶ πάλι νὰ χορταίνη,
στοὺς σκύλους ὅλους ἔδινε ποὺ ἦταν πεινασμένοι.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ, ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ
Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & Σια Α. Ε, ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ ΑΡ. 7 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΒΑΘΥΤΥΠΙΑ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ